

مشروح مذاکرات شورای نگهبان

عنوان

جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ شورای نگهبان
(عصر)

شماره مسلسل: ۱۳۹۷۰۰۶۲

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۴

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

مشروح مذاکرات شورای نگهبان
جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ شورای نگهبان
(عصر)

ویراستار و مستندساز: سید احمد حسینی پور اردکانی

بازبین و ناظر علمی:
کاظم کوهی اصفهانی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۷۰۰۶۲

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۱۲/۴

پژوهشکده شورای نگهبان

جلسه ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ شورای نگهبان
(عصر)

فهرست مطالب

۲مقدمه
۳لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی به وسیله شورای نگهبان مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی، مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌ی سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را به کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس یا هیئت وزیران واگذار کند که در این صورت، این اساسنامه‌ها نیز باید به لحاظ عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این، به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی، بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌ی سازمان‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت و استفساریه‌های مربوط به اصول قانون اساسی در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و سرانجام در قالب نظریه شورای نگهبان به مراجع مربوطه اعلام می‌شود. بدین‌سان، مشروح مذاکرات جلسات شورای نگهبان به جهت محتوای علمی قابل استفاده‌ی آن برای احاد علاقه‌مندان به این مباحث، به ویژه پژوهشگران و صاحب‌نظران حوزوی و دانشگاهی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت انتشار مشروح مذاکرات شورای نگهبان، گروه تدوین نظرات و مبانی آرای شورای نگهبان، به‌عنوان یکی از شرح وظایف خویش در پژوهشکده شورای نگهبان، آماده‌سازی متون مذاکرات جلسات شورای نگهبان برای انتشار عمومی را در دستور کار دارد. این مهم، در چند مرحله به شرح زیر انجام می‌پذیرد: پس از پیاده‌سازی فایل‌های صوتی جلسات شورای نگهبان، این متون در اختیار کارشناسان گروه قرار می‌گیرد تا از لحاظ فنی و ادبی ویرایش شده و در صورت لزوم، اظهارات اعضای شورا مستندسازی شود. سپس متون ویرایش و مستندسازی شده از لحاظ صحت، اتقان و انطباق با محتوای متون اولیه و همچنین از جهت ویرایشی، مورد بازبینی قرار می‌گیرد. در نهایت، متون بازبینی شده بار دیگر از جهات مذکور توسط ناظران علمی پروژه، به طور دقیق، از جهت شکلی و محتوایی بررسی می‌شود و سپس منتشر می‌گردد.

پژوهشکده شورای نگهبان امیدوار است با تولید و عرضه‌ی این مجموعه، علاوه بر حرکت در جهت تحقق بخشی از منویات مقام معظم رهبری، خواسته‌ی جامعه‌ی علمی کشور و همچنین مراکز سیاست‌گذاری، تقنینی و اجرایی کشور را پاسخ گفته باشد. مسلماً انتشار و عرضه‌ی چنین آثاری می‌تواند ثمره‌ی بیش از سی سال مجاهدت و تلاش شورای نگهبان در پاسداری از شرع و قانون اساسی را در اختیار کلیه علاقه‌مندان، به ویژه محافل علمی و پژوهشی، اعم از دانشگاهی و حوزوی قرار دهد و به غنی‌تر شدن هر چه بیشتر مباحث فقهی و حقوقی در کشور کمک کند.

لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور جلسه ۱۳/۱۲/۱۳۹۳ (عصر)

آقای عزیزاده - ادامه‌ی بررسی «لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور»^(۱)

تبصره ۶-

الف- به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرح‌های میادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل و نقل به ویژه وسائط نقلیه برقی، طرح‌های آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرح‌های آب شیرین‌کن، تکمیل شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب،

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور پس از تصویب در هیئت وزیران، در تاریخ ۱۳۹۳/۹/۱۸ برای بررسی به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. این لایحه، پس از طرح در کمیسیون تلفیق مجلس و ارائه‌ی گزارش بررسی کمیسیون به مجلس، سرانجام در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۲ به تصویب نمایندگان مجلس رسید و مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۹۴) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۵۳۵/۸۶۹۲۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ به شورای نگهبان ارسال شد. این مصوبه، در مجموع در دو مرحله بین شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی رفت و برگشت داشته است. شورای نگهبان این مصوبه را در مرحله‌ی اول رسیدگی در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ (صبح و عصر) بررسی کرد و نظر خود مبنی بر مغایرت برخی از مواد این مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی و نیز وجود ابهام در برخی از مواد این مصوبه را طی نامه‌ی شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد. بر این اساس، مجلس برای رفع ایرادهای شورای نگهبان، اصلاح مواد واجد ایراد یا ابهام را در دستور کار خود قرار داد که در نهایت، این اصلاحات در جلسه‌ی علنی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۴ مجلس به تصویب نمایندگان رسید. مصوبه‌ی اصلاحی در مرحله‌ی دوم رسیدگی، به استحضار اعضای شورای نگهبان رسید که پس از بررسی، اکثریت اعضای شورا اصلاحات انجام‌شده در مصوبه را برطرف‌کننده‌ی ایرادهای شورا دانستند. بر این اساس، نظر شورا مبنی بر عدم مغایرت این مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی طی نامه‌ی شماره ۹۳/۱۰۲/۳۹۰۸ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۵ به مجلس شورای اسلامی اعلام شد.

نیروگاه‌های برق، احداث و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ورزشی، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷^(۱) و برای طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود در خصوص اصل و سود، منتشر نمایند. ما قبلاً به مجلس گفتیم که باید تعریف بکنید که منظورتان از «صکوک» چیست؟^(۲)

منشی جلسه - نه، آن ایراد مربوط به اوراق صکوک اجاره بود. «ب- به دولت اجازه

۱. ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی: «ماده ۸۸- در اجرای وظایف اجتماعی دولت به ویژه تکالیف مذکور در اصول بیست و نهم (۲۹) و سی‌ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور منطقی نمودن حجم و اندازه دولت و کاهش تدریجی اعتبارات هزینه‌ای و بهبود ارائه خدمات به مردم و جلب مشارکت بخش غیردولتی و توسعه اشتغال و صرف بودجه و درآمدهای عمومی با رعایت اصول سوم (۳)، بیست و نهم (۲۹) و سی‌ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مصالح عامه، وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی که عهده‌دار ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، خدماتی و رفاهی از قبیل آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش عمومی، تربیت بدنی، درمان، توانبخشی، نگهداری از سالمندان، معلولین و کودکان بی‌سرپرست، کتابخانه‌های عمومی، مراکز فرهنگی و هنری، خدمات شهری و روستایی، ایرانگردی و جهانگردی می‌باشند، مجازند برای توسعه کمی و کیفی خدمات خود و کاهش حجم تصدی‌های دولت بر اساس مقررات و ضوابط این ماده اقدامات ذیل را انجام دهند:

الف- ...»

۲. بند (۱) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۱۱ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی: «۱- در بند (ب) ماده (۲)، باید «اوراق صکوک اجاره» تعریف شود تا اظهار نظر ممکن گردد.» بند (ب) ماده (۲) لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی بدین شرح بود: «ماده ۲- دولت موظف است:

الف- ...

ب- همه‌ساله به میزان مابه‌التفاوت مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی از دولت و شرکت‌های دولتی و بدهی قطعی شده آنان به دولت و شرکت‌های دولتی، در لایحه بودجه سالانه، انتشار «اوراق صکوک اجاره» را پیش‌بینی نماید. اوراق مزبور قابل معامله در بازار ثانویه است. آیین‌نامه اجرایی نحوه انتشار اوراق صکوک اجاره، بازپرداخت سود و تضمین آن حسب مورد توسط دولت و شرکت‌های دولتی ذی‌ربط، ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

داده می‌شود تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی و طبق قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت منتشر و وجوه اخذشده را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۲ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون اختصاص می‌یابد تا بر اساس مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هزینه شود. واگذاری این اوراق به بخش دولتی اعم از شرکت‌ها، بانک‌ها و سایر دستگاه‌ها در بازار پول و قبل از سررسید ممنوع است.

ج- اوراق مشارکت فروش‌نرفته طرح‌های بندهای (الف) و (ب) این تبصره، قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرح‌ها در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید رئیس دستگاه اجرایی، ذی‌حساب ذی‌ربط و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است. اوراق واگذارشده، قابل بازخرید، قبل از سررسید توسط بانک عامل نیست.»

آقای رهپیک - این واگذاری باید با رضایت پیمانکاران باشد یا نه؟ انصراف این بند، به رضایت پیمانکاران است یا نه؟ چون بند (ج) می‌گوید «اوراق مشارکت فروش‌نرفته طرح‌های بندهای (الف) و (ب) این تبصره، قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرح‌ها در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید رئیس دستگاه اجرایی، ذی‌حساب ذی‌ربط و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است. ...»

آقای علیزاده - گفته است این اوراق، قابل واگذاری است؛ یعنی پیمانکاران هم باید موافقت بکنند. بدون رضایت که واگذاری انجام نمی‌شود. حتماً واگذاری این اوراق به همراه موافقت پیمانکاران است. به‌زور که نمی‌توانند این اوراق را به پیمانکاران بدهند.

آقای رهپیک - اینکه گفته‌اند این اوراق «قابل» واگذاری است، یعنی اینکه می‌شود آنها را به دیگران واگذاری کرد.

آقای علیزاده - بله، یعنی می‌شود این اوراق را واگذار کرد، اما نه اینکه آنها هم الزاماً باید این اوراق بپذیرند. این عبارت، این معنا را نمی‌دهد. اینجا دارند می‌گویند بعضی

از این اوراق، قابل خرید و فروش است و برخی قابل خرید و فروش نیست. آنهایی که قابل خرید و فروش است، خودشان روی آن این نکته را می‌نویسند.

آقای رهپیک - در ذیل بند (ج) که خرید و فروش این اوراق را ممنوع کرده است دیگر.

آقای علیزاده - بله، ممنوع کرده است؛ گفته است قابل بازخرید توسط بانک عامل نیست. حالا این مطلب که جزء ارکان اوراق نیست. می‌آیند می‌گویند این اوراقی که الآن داری آنها را منتشر می‌کنی، بانک عامل نمی‌تواند آنها را قبل از سررسید بخرد.

منشی جلسه - «د- به شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها اجازه داده می‌شود به‌طور مشترک یا انفرادی با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با تأیید وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) تا سقف هفتاد هزار میلیارد (۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت و صکوک اسلامی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و آیین‌نامه اجرایی آن توسط شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری اختصاص می‌یابد.

مجوز فروش اوراق مشارکت سنوات گذشته تا سقف تعیین شده سال صدور در سال ۱۳۹۴ نافذ است.

ه- تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت برای اجرای طرح‌های قطار شهری به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها با نرخ مالیاتی صفر است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت بر عهده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.»

آقای رهپیک - این بند، بودجه‌ای نیست.

آقای علیزاده - نه، این بند مربوط به همین اوراق مشارکت است که دارد در اینجا انتشار آنها را اجازه می‌دهد.

آقای مدرسی یزدی - عیبی ندارد؛ اینها واقعاً بودجه‌ای است دیگر؛ قبض و بسط بودجه است.

منشی جلسه - «و- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به محض فروش اوراق مشارکت و صکوک اسلامی ارزی و ریالی از سوی دستگاه‌های

اجرائی و شهرداری‌ها، گزارش آن را به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) اعلام کند.»

آقای علیزاده - همه این احکام، مربوط به سال ۱۳۹۴ است. بند (و) این مطلب را به این جهت می‌گوید که وقتی دستگاه‌ها اوراق مشارکت را فروختند، می‌خواهد ببینند که [دستگاه اجرائی] پول را به اندازه‌ی لازم ریخته است یا نریخته است. این حکم، برای این است.

منشی جلسه - «ز- آیین‌نامه اجرائی نحوه واگذاری، بازخريد و بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت موضوع بندهای (الف) تا (و) و سهم هر یک از شرکت‌ها از اوراق منتشره بند (الف) این تبصره با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر تا مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ح- اوراق مشارکت و صکوک اسلامی منتشرشده موضوع این قانون از پرداخت مالیات معاف است.

ط- دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سررسید یک تا سه سال به صورت بی‌نام و یا بانام، صادر کند و به‌منظور تسویه بدهی مسجل خود بابت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مابه‌التفاوت قیمت تمام‌شده برق و آب با قیمت تکلیفی فروش آن در سنوات قبل به شرکت‌های برق و آب مطابق ماده (۲۰) قانون محاسبات عمومی کشور به قیمت اسمی تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طلبکاران غیردولتی واگذار نماید. اسناد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف بوده و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ محسوب شده و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود.

۱- دولت به منظور تأمین اعتبار اسناد مزبور در زمان سررسید، ردیف خاصی را در لایحه بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌کند. در صورت عدم وجود یا تکافوی اعتبار مصوب در بودجه عمومی دولت، اسناد خزانه اسلامی در سررسید، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی از محل درآمد عمومی همان سال قابل تأمین و پرداخت است. این حکم تا زمان تسویه اسناد یادشده به قوت خود باقی است.»

آقای عزیزاده - این بند که بودجه‌ای نیست.

آقای رهپیک - در کدام بودجه‌ی سنواتی می‌خواهند این ردیف را پیش‌بینی کنند؟!
خب در همین جا این را پیش‌بینی می‌کنند دیگر. اینها احکام عمومی است دیگر.

آقای عزیزاده - منظورشان این است که در بودجه‌ی سال‌های بعد هم این ردیف را پیش‌بینی کنند. این بند، این نکته را به صورت کلی می‌خواهد بگوید؛ یعنی این موضوع، دائمی است.

آقای رهپیک - بله، قانون دائمی است دیگر.

آقای ابراهیمیان - مجلس فقط می‌تواند این موضوع را با اختصاص ردیف در بودجه‌ی امسال پیش‌بینی کند.

آقای عزیزاده - امسال که این را در بودجه پیش‌بینی کرده است. الان دارد می‌گوید این ردیف را در سال‌های بعد هم پیش‌بینی کنند.

آقای ابراهیمیان - سال‌های بعد که هنوز لایحه‌ی بودجه‌اش نیامده است!

آقای عزیزاده - این بند، ماهیت بودجه‌ای ندارد. مجلس باید این موضوع را در قانون اوراق بهادار بیاورد.

آقای رهپیک - بله، اینها احکام کلی است دیگر؛ یعنی بندهای مربوط به این موضوع بودجه‌ای نیست. خود این قاعده‌ای که گذاشته است، بودجه‌ای نیست.

آقای سوادکوهی - درست است. جدیداً هم این موضوع را در اینجا [= قانون اوراق بهادار] حل کرده‌اند.

آقای مدرسی یزدی - اگر این بند، بودجه‌ای نباشد [و به صورت یک حکم در ضمن بودجه آورده باشند، چون بدون تعیین منبع است]، مغایر اصل (۷۵) است.

آقای عزیزاده - شما می‌گویید مغایر (۷۵) است، اما ما ایراد غیر بودجه‌ای بودن را به آن می‌گیریم.

آقای مدرسی یزدی - [جزء (۱) بند (ط)] گفته است ردیف خاصی را در بودجه‌ی سنواتی پیش‌بینی کنند؛ یعنی دارد یک قانونی را برای بودجه‌نویسی تصویب می‌کند.

آقای رهپیک - بله دیگر، این ضابطه، مربوط به قانون برنامه و بودجه است.

آقای مدرسی یزدی - خب اگر ضابطه‌ی بودجه را در خود مصوبه‌ی بودجه بیاورند کفر است؟!

آقای ابراهیمیان - خب در این صورت، دیگر اسمش لایحه‌ی بودجه نیست.

آقای علیزاده - پس شما [= آقای مدرسی یزدی] باید بگویید این حکم، یک قانون دائمی است و بنابراین، چون بار مالی دارد [مغایر اصل (۷۵) است]. ایراد بار مالی را که دیگر قبول دارید؟

آقای مدرسی یزدی - این جزء گفته است برای تأمین اعتبار اسناد مذکور، ردیف خاصی را در بودجه‌ی سنواتی پیش‌بینی می‌کنند.

آقای علیزاده - ردیف بی‌پول چه فایده‌ای دارد؟ باید برای آن ردیف، پول پیش‌بینی کنند.

آقای رهپیک - این احکام، مربوط به اسناد خزانه است. احکام اسناد خزانه را در مصوبه‌ی بودجه نوشته‌اند!

آقای ابراهیمیان - حاج آقا، ما تا به حال ایرادی که [به این قبیل مصوبات] می‌گرفتیم، تحت عنوان غیر بودجه‌ای بودن اینها بود؛ یعنی الآن اکثر رویه‌ی ما این شده است دیگر. حالا اگر بگوییم این بند مغایر اصل (۷۵) است، این دو با هم سازگار نیست.

آقای علیزاده - پس نمی‌توانیم بگوییم مغایر اصل (۷۵) است. در اینجا معنای مغایرت با اصل (۷۵)، همین است که این احکام را نمی‌توانند در بودجه بیاورند.

آقای ابراهیمیان - اگر این ایراد را بگیریم، به این معنا است که از آن ایراد [= مغایرت با اصل (۵۲) از جهت غیر بودجه‌ای بودن] عدول کرده‌ایم و قبول کرده‌ایم که می‌شود حکم غیر بودجه‌ای را در بودجه آورد.

آقای علیزاده - نه، این جزء (۱) غیر بودجه‌ای است، ولی جزء پایینی آن [= جزء (۲)] غیر بودجه‌ای نیست. فقط این جزء (۱)، غیر بودجه‌ای است؛ چون مشکل حکم پایینی با یکساله کردن اجرای آن حل می‌شود، ولی این جزء نمی‌تواند یکساله بشود. آن جزء (۲) درست است و اشکالی ندارد. جزء (۲) فقط مربوط به امسال است، ولی جزء (۱) اشکال دارد.

آقای رهپیک - حکم آن جزء (۲) هم مربوط به قواعد بورس است.

آقای مدرسی یزدی - الآن این بند دارد اجازه‌ی قطعی می‌دهد، پس باید یک‌طوری محل تأمین بار مالی آن را هم روشن بکند. اینکه معقول نیست الآن اجازه‌ی موضوع آینده را بدهد.

آقای یزدی - الآن حکم این بند، غیر بودجه‌ای است.

آقای رهپیک - احتمالاً این ایراد رأی ندارد دیگر.

آقای مدرسی یزدی - نمی‌شود گفت این بند، غیر بودجه‌ای است؛ چون به هر حال دولت پول آن را گرفته است. این اوراق به صورت قرض است و دولت باید آن را پس بدهد.

آقای علیزاده - بله، برویم. این ایراد، رأی ندارد.

«۲- اسناد خزانه اسلامی از قابلیت دادوستد در بازار ثانویه برخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادار باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس یا فرابورس فراهم کند.»

منشی جلسه - «۳- تعیین بانک‌های عامل برای توزیع و بازپرداخت اسناد خزانه اسلامی پس از سررسید توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی صورت می‌پذیرد.

۴- خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است.

۵- آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ی- به دولت اجازه داده می‌شود بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی را که در چارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۲ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تسویه کند. بدین منظور وزارت امور اقتصادی و دارایی، اسناد تعهدی خاصی را با عنوان «اوراق تسویه خزانه» صادر می‌کند و در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی طلبکار و متقابلاً بدهکار قرار می‌دهد. این اسناد صرفاً به منظور تسویه بدهی اشخاص یادشده به دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها و مؤسسات دولتی مورد استفاده قرار می‌گیرد.»

آقای یزدی - بدهی‌های دولت به اشخاص حقیقی یعنی چه؟

آقای علیزاده - یعنی دولت به یک نفری بدهکار است؛ مثلاً من از دولت طلب دارم. اشخاص حقیقی، مثل یک کسی است که دولت زمین او را گرفته است و می‌خواهد پول آن را بدهد.

آقای جنتی - یا مثل پیمانکاران.

آقای یزدی - می‌دانم؛ اینکه می‌گویند دولت به اشخاص حقیقی بدهکار است یعنی چه؟

آقای جنتی - بله دیگر، مثلاً پیمانکاران آمده‌اند و برای دولت کار کرده‌اند، ولی دولت پول آنها را نداده است.

آقای علیزاده - بله، مثلاً یک کسی رفته است و برای دولت کار کرده است، یا مثلاً دولت ملک آن فرد را گرفته است، یا یک آدم معمولی مثل من ملکی را به دولت فروخته است. در اینجا «شخص حقیقی» در مقابل شخص دیگری است که «شخص حقوقی» به آن اطلاق می‌شود؛ مثل شرکت‌ها و...

آقای یزدی - معمولاً فرد مشخص، طرف دولت نیست، بلکه عناوینی مثل پیمانکاری و شرکت‌ها و مانند اینها با دولت طرف هستند.

آقای علیزاده - چرا حاج آقا؛ گاهی اشخاص حقیقی هم به دولت مالی را انتقال می‌دهند؛ مثلاً شخص حقیقی به دولت یا یک وزارتخانه یک ساختمان را می‌فروشد. در اینجا یک آدم این کار را می‌کند.

آقای یزدی - بله، این موضوع در آن موارد درست است؛ در واگذاری‌ها همین‌طور است.

منشی جلسه - حاج آقا، اشخاص حقیقی تعاونی هم داریم؟

آقای علیزاده - منظور، اشخاص حقیقی و حقوقی و تعاونی است.

آقای ابراهیمیان - بله، منظور، اشخاص تعاونی و اشخاص حقوقی است.

آقای علیزاده - بله، باید به جای «وا»، [در عبارت «اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی»] ویرگول می‌گذاشتند.

آقای رهپیک - این ماده عیناً در مصوبه‌ی رفع موانع تولید [رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور] آمده بود.^(۱)

۱. ماده (۲) لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۲- دولت موظف است:

الف- حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی را که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۲ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تسویه کند. بدین منظور وزارت امور اقتصادی و دارایی، اسناد تعهدی خاصی را با عنوان «اوراق تسویه خزانه» صادر می‌کند و در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی طلبکار و متقابلاً بدهکار قرار

ما به آن اشکال گرفتیم و گفتیم که خلاف اصل (۵۲) است.^(۱) عین همین مطلب در آن مصوبه آمده بود.

آقای مدرسی یزدی - حکم این بند (ی) دقیقاً در آن مصوبه آمده بود؟ عین همین بود؟
آقای رهپیک - بله، متن آن عیناً همین متن بود؛ چون اصل آن مصوبه «طرح» بود، ما به آن اشکال گرفتیم.

آقای علیزاده - ایراد مغایرت با اصل (۵۲) گرفتیم یا اصل (۷۵)؟

آقای رهپیک - اشکال مغایرت با اصل (۵۲) گرفتیم؛ چون که آن ماده به دولت می‌گوید این کارها را بکن.

آقای مدرسی یزدی - اصلاً چرا مجلس حکم بودجه‌ای را در آن مصوبه آورده است؟ حالا اینجا اشکال وارد کنیم که این حکم بودجه‌ای نیست.

آقای علیزاده - این حکم برای یک سال است؛ از این جهت، اشکالی ندارد.

آقای رهپیک - نه، ما به خاطر اینکه اصل مصوبه‌ی مجلس «طرح» بود، به آن اشکال گرفتیم.

آقای علیزاده - بله، ولی این مصوبه یکساله است. این اشکالی ندارد.

منشی جلسه - «ک» - دولت مجاز است جهت تسویه مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی از دولت و شرکت‌های دولتی تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال «اوراق تنزیل بدهی» منتشر نماید. اوراق مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف بوده و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران محسوب و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود. اوراق مزبور قابل معامله در بازار ثانویه است. آیین نامه اجرایی نحوه انتشار اوراق تنزیل بدهی، بازپرداخت، سود و تضمین آن حسب مورد توسط دولت و شرکت‌های دولتی ذی‌ربط، ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک

→

می‌دهد. این اسناد صرفاً به منظور تسویه بدهی اشخاص یادشده به دولت مورد استفاده قرار می‌گیرد. جمع مبلغ اوراق تسویه خزانه که به موجب این ماده صادر می‌شود و در اختیار طلبکاران قرار می‌گیرد، به صورت جمعی - خرجی در بودجه‌های سنواتی درج می‌شود.

۱. اشکالی از سوی شورای نگهبان به ماده‌ی فوق‌الذکر وارد نشده است.

مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیئت وزیران می رسد.»

آقای جنتی - «اوراق تنزیل بدهی» یعنی چه؟

آقای رهپیک - ظاهراً هیچ کدام از اینها تعریفی در قانون ندارد؛ اوراق «تسویه خزانه»، «اوراق تنزیل بدهی» و...

آقای علیزاده - بله، تعریفی ندارد، ولی آن طور که بند (ی) گفته است، ظاهراً «اوراق تسویه خزانه» خودش در آنجا تعریف شده است؛ گفته است که اسم این اوراق را «اوراق تسویه خزانه» می گذاریم.

آقای رهپیک - نه، ظاهر عنوان آن این طوری است که ما فقط یک اوراقی به این نام داریم.

آقای علیزاده - آنجا گفته است که به طلبکاران از دولت، اوراق تسویه خزانه بده؛ یعنی این اوراق مربوط به همان مواردی است که در بند (ی) ذکر کرده است. می گوید این اوراق، اسمش «اوراق تسویه خزانه» است، اما این «اوراق تنزیل بدهی» واقعاً تعریف ندارد و معلوم نیست که چیست.

آقای یزدی - اوراق تنزیل بدهی مگر همین نیست که اگر بدهکار بخواهد قبل از رسیدن زمان بدهکاری، بدهی خود را بدهد، می تواند مبلغی کمتر از بدهی خود را به طلبکار بدهد. طلبکار می تواند [با دریافت بدهی پیش از موعد سررسید] مبلغی کمتر از مبلغ بدهی را از بدهکار وصول کند.

آقای رهپیک - معنی اش همین است، ولی از این بند معلوم می شود که دولت مثلاً یک اوراقی را به این شکل منتشر می کند.

آقای یزدی - می دانم؛ مثلاً پیمانکار یا هر کسی از دولت طلب دارد، متنها موعد وصول طلب سر یک ماه دیگر می رسد. حالا اگر امروز بدهی خود را بدهد، می شود مثلاً فلان مبلغ از آن را کم کنند و همین امروز طلب خود را بگیرند.

آقای هاشمی شاهرودی - اگر این اوراق اسکناس بود، [اشکالی ندارد؟]

آقای یزدی - این اوراق، اوراق بهادار است دیگر؛ مثل اسکناس است.

آقای هاشمی شاهرودی - این، معامله ی دین به دین است؛ لذا اشکال شرعی پیدا می کند.

آقای شبزنده دار - بله، اشکال دارد.

آقای علیزاده - من می گویم به مجلس بگوییم که این اوراق را تعریف نکنند.

آقای هاشمی شاهرودی - خب این اوراق هم دین است، نه نقد.

آقای عزیزاده - آن یکی [= اوراق تسویه خزانه] اشکالی ندارد، ولی در این بند، باید این [اوراق تنزیل بدهی] را تعریف بکنند.

آقای یزدی - معنای تنزیل بدهی همین است دیگر؛ یعنی اگر بدهکار زودتر از زمان سررسید بدهی، بدهی خودش را به آن طلبکار بدهد، با رضایت طلبکار می‌تواند مبلغی کمتر بدهد؛ به خاطر اینکه دارد بدهی خود را زودتر می‌دهد. این اشکال ربوی بودن ندارد.

آقای رهپیک - نه، به طلبکاران که پول نمی‌دهند؛ یک اوراقی می‌دهند که این اوراق، اعتبار دارد.

آقای یزدی - این ورقه‌ای که در دست من طلبکار است، زمان دارد؛ یعنی اگر دولت بخواهد قبل از زمان سررسید، بدهی‌اش را به من بدهد، می‌تواند اگر بدهی‌اش صد تومان است، نود تومان به من بدهد. خود من به این کار راضی می‌شوم و دولت هم راضی می‌شود. این اشکالی ندارد.

آقای هاشمی شاهرودی - این اوراق، اشکال شرعی دارد؛ چون اوراق تنزیل بدهی، اوراق دین نیست.

آقای رهپیک - دارنده‌ی این اوراق، فقط می‌تواند این اوراق را در بازار بورس بفروشد. **آقای عزیزاده -** دولت به طلبکاران، مبلغ کمتری نمی‌دهد، بلکه به جای همان طلب قطعی که طلبکاران از دولت دارند و دولت الآن باید آن بدهی را پرداخت بکند، یک اوراقی به نام اوراق تنزیل بدهی می‌دهد.

آقای رهپیک - باید این اوراق را تعریف کنند.

آقای عزیزاده - همان دیگر؛ ما هم می‌گوییم باید این اوراق را تعریف کنند.

آقای هاشمی شاهرودی - بله، اگر این اوراق، اسکناس باشد ...

آقای رهپیک - نه، اسکناس نیست.

آقای یزدی - معنای تنزیل بدهی این است.

آقای عزیزاده - این اوراق، سند دین است؛ حاکی از وجود دین است.

آقای شب‌زنده‌دار - بله، سند دین است.

آقای مدرسی یزدی - بله، سند از دین است. خوب فروش سند دین به مبلغی کمتر از دین که عیبی ندارد. اگر بدهکار، سند دین را به طلبکار بدهد و بگوید من این مقدار به شما بدهکارم، بعد طلبکار آن سند را به کمتر از مبلغ بدهی‌اش بفروشد؛ یعنی ذمه‌ی

بدهکار را به کمتر بفروشد، [اشکالی ندارد].

آقای یزدی - بله، معنایش این می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - این مسئله، راه حل دارد.

آقای شب‌زنده‌دار - خود این کار، معامله‌ی کالی به کالی می‌شود.

آقای یزدی - نه، معامله‌ی کالی به کالی نیست.

آقای جنتی - مجلس باید این اوراق را تعریف بکند. از مجلس بخواهید که این اوراق را تعریف بکند.

آقای ره‌پیک - بله، باید این اوراق را تعریف کند.

آقای علیزاده - بله، باید بگوییم که این اوراق را تعریف بکنند.

آقای جنتی - وقتی تعریف کردند، نظر دادن راجع به آن راحت‌تر است دیگر؛ چون خصوصیات آن اوراق روشن می‌شود.

آقای علیزاده - «اوراق تنزیل بدهی باید تعریف شود تا اظهار نظر در مورد آن ممکن گردد».

آقای مدرسی یزدی - یا اگر قبلاً این اوراق را تعریف کرده‌اند، به آن تعریف ارجاع بدهند.

آقای علیزاده - بله، حالا اگر گفتند این اوراق تعریف شده است، ما می‌گوییم تعریف را به همان قانون ارجاع بدهند.^(۱)

منشی جلسه - «ل- به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود نسبت به انتشار و فروش اوراق مشارکت به میزان پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت اجرای طرح‌های آزادراه‌ها و خطوط ریلی و با تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مزبور از محل عواید حاصل از طرح‌های مذکور (حق دسترسی و عوارض آزادراه‌های احداث‌شده و خطوط ریلی) با رعایت مفاد قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت اقدام کند.

تبصره ۷-

الف- حذف شد.

ب- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است نسبت به چاپ و انتشار

۱. بند (۴) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۴- در بند (ک) تبصره (۶)، منظور از «اوراق تنزیل بدهی» روشن نیست و باید تعریف شود تا اظهار نظر ممکن گردد.»

ایران چک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سقف مصوب شورای پول و اعتبار و با مسدود نمودن معادل ریالی آن تحت نظارت هیئت اندوخته اسکناس موضوع ماده (۲۱) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸^(۱) اقدام کند.

آقای رهپیک - واقعاً این بند، بودجه‌ای نیست.

آقای مدرسی یزدی - چرا بودجه‌ای نیست؟

آقای رهپیک - چون برای چاپ ایران چک مجوز داده است. این حکم، ربطی به سال ۱۳۹۴ ندارد.

آقای مدرسی یزدی - می‌گویند معادل ریالی آن پخش نشود که تورم ایجاد بشود.

آقای رهپیک - خب این موضوع، هر سال همین طوری است.^(۲)

آقای عزیزاده - ما در سال‌های گذشته، به این موضوع ایراد نگرفتیم.

۱. ماده (۲۱) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ مجلس شورای ملی با اصلاحات و الحاقات بعدی: « ماده ۲۱ -

الف- هیئت نظارت اندوخته اسکناس عهده‌دار نظارت بر حسن اجرای مفاد ماده (۵) این قانون از طریق تحویل و نگاهداری اسکناس‌های چاپ‌شده و همچنین نگاهداری حساب دارایی‌های موضوع ماده (۵) و صورت جواهرات ملی و تنظیم مقررات مربوط به نمایش و نظارت بر ورود و خروج آنها از خزانه بانک و به‌علاوه نظارت در معدوم کردن اسکناس‌هایی که باید از جریان خارج شود می‌باشد.

ب- هیئت نظارت اندوخته اسکناس از افراد زیر تشکیل می‌شود:

۱- دو نماینده مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس مزبور

۲- رئیس کل بانک مرکزی ایران یا معاون او

۳- دادستان کل کشور یا معاون او

۴- خزانه‌دار کل کشور

۵- رئیس کل دیوان محاسبات

۶- رئیس هیئت نظار.

تبصره ۱- ...»

۲. به عنوان مثال، بند (ب) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی مقرر می‌داشت: «تبصره ۷-

الف - ...

ب- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است نسبت به چاپ و انتشار ایران چک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سقف مصوب شورای پول و اعتبار و با مسدود نمودن معادل ریالی آن تحت نظارت هیئت اندوخته اسکناس موضوع ماده (۲۱) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ اقدام نماید.»

آقای مدرسی یزدی - این بند، عیبی ندارد. بالاخره این بند مربوط به مسائل پولی کشور در طول سال است.

آقای عزیزاده - این ایراد رأی ندارد. آقای دکتر اسماعیلی هم به این ایراد رأی نمی‌دهد.

منشی جلسه - «ج- هرگونه استفاده از تسهیلات ارزی در سال ۱۳۹۴ مشروط به عدم

افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.»

آقای رهپیک - اینها هر چیزی را که نتوانسته‌اند در جایی دیگر تصویب کنند، در

مصوبه‌ی بودجه آورده‌اند و دارند آنها را به این نحو تصویب می‌کنند.

منشی جلسه - «د- حذف شد.

ه- به سازمان‌های توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)،

گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط وزارت

نفت (پتروشیمی و نفت) و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده

می‌شود به منظور تقویت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و

تعاونی برای تأمین و تولید ماشین‌آلات و تجهیزات صنعت، معدن، نفت، گاز و

پتروشیمی و بومی‌سازی تکنولوژی و بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات، مبلغ چهار

هزار میلیارد (۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی خود در قالب

وجوه اداره‌شده یا یارانه سود و کارمزد تسهیلات بر اساس قراردادهای منعقد در

اختیار بانک‌های عامل قرار دهد تا در چهارچوب دستورالعمل وزارتخانه‌های

صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و نفت (حسب مورد) و مقررات قانونی

مربوطه در اختیار متقاضیان واجد شرایط بخش‌های غیردولتی قرار گیرد.»

آقای مدرسی یزدی - کلمه‌ی «تکنولوژی» با اصل (۱۵) مغایر است.

آقای رهپیک - بله، به جای کلمه‌ی «تکنولوژی» باید «فناوری» را به کار ببرند.^(۱)

منشی جلسه - «تبصره ۸-

الف- به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود نسبت به

صدور و تعویض گواهینامه‌های رانندگی عادی به هوشمند اقدام و به ازای هر

۱. بند (۵) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۵- در بند (ه) تبصره (۷)،

معادل فارسی واژه «تکنولوژی» ذکر گردد، و الاً مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.»

کارت دویست هزار (۲۰۰,۰۰۰) ریال دریافت کند. درآمد حاصله به حساب ردیف درآمدی ۱۴۰۱۵۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود و معادل وجوه واریزی از محل اعتبار ردیف ۷۵-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا بابت هزینه صدور گواهینامه رانندگی هوشمند، توسعه و تجهیز مراکز صدور گواهینامه رانندگی و تقویت نیروی انتظامی به مصرف برسد.»

آقای علیزاده - به این ردیف، فقط از همین محل، پول ریخته می‌شود یا از جاهای دیگر هم ریخته می‌شود؟

آقای یزدی - منظور شما، قبل از این است که این درآمدها به خزانه برود و برگردد؟
آقای علیزاده - نه، این درآمدها که به خزانه می‌رود و به ردیف درآمدی واریز می‌شود، اما وقتی می‌گوید معادل وجوه واریزی، از این ردیف بردارند، در صورتی که این ردیف درآمدی فقط مخصوص این درآمد نباشد، اشکال دارد؛ چون در این صورت، باید میزان برداشت، سقف داشته باشد.

آقای یزدی - مگر آخر این بند نگفته است که این درآمدها به خزانه برود و به همان میزان برگردد؟

آقای علیزاده - نه، اگر همین یک پول به آن ردیف ریخته می‌شود، اشکالی ندارد، ولی اگر پول‌های متعددی به آن ردیف ریخته شود، برداشت از این ردیف، سقف می‌خواهد. اگر یک پول به آن ردیف ریخته می‌شود، حکم این بند درست است.

آقای مدرسی یزدی - چه فرقی می‌کند؟

آقای یزدی - درآمد دولت همین مقدار است.

آقای علیزاده - نه، در صورتی که از چند محل درآمدی به این ردیف واریز شود، اگر سقف برداشت برایش مشخص نکنند، معلوم نیست که چه مقدار از آن قابل برداشت است.

آقای رهپیک - خوب برداشت از آن ردیف، به میزانی است که از آن طریق درآمد داشته است.

آقای مدرسی یزدی - معلوم نیست که چه تعداد می‌آیند و گواهینامه می‌گیرند.

آقای علیزاده - اگر هر دو ردیف درآمد و هزینه [یا هر یک از آنها] طوری باشد که چند محل درآمد یا هزینه برایش وجود داشته باشد، باید میزان هزینه‌ی از آن ردیف [برای هر کار]، سقف داشته باشد.

آقای ره‌پیک - خب، معلوم می‌شود که چه مقدار از این درآمد برای نیروی انتظامی بوده است؛ آن درآمدهایی که برای گواهینامه ریخته‌اند، معلوم می‌شود.

آقای عزیزاده - خب می‌دانم؛ این بند می‌گوید هر مقدار درآمدی که به آن ردیف واریز شده است، معادل آن را به این محل اختصاص دهند. خب معادل آن درآمد، چه مقدار است؟ [مشخص نیست؛ بنابراین] این باید در بودجه سقف داشته باشد.

آقای مؤمن - این‌طور که نمی‌شود.

آقای عزیزاده - ما می‌گوییم بودجه یا باید ردیف مخصوص داشته باشد که خب در این صورت، سقف آن معلوم است، یا باید سقف داشته باشد و برای آن درصد تعیین بکند.

آقای یزدی - ببینید؛ گفته است: «... درآمد حاصله به حساب ردیف درآمدی ۱۴۰۱۵۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود و معادل وجوه واریزی از محل اعتبار ردیف ۷۵-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا بابت هزینه صدور گواهینامه رانندگی هوشمند، توسعه و تجهیز مراکز صدور گواهینامه رانندگی و تقویت نیروی انتظامی به مصرف برسد.»

آقای مدرسی یزدی - به هر حال معلوم است که یک سقفی دارد دیگر. اگر حتی همه‌ی کسانی که گواهینامه دارند، برای گرفتن گواهینامه‌ی هوشمند اقدام کنند، بالاخره تعداد افرادی که گواهینامه دارند معلوم است دیگر.

آقای عزیزاده - نه، این تعداد که معلوم نیست.

آقای مدرسی یزدی - خب می‌گوییم اگر همه هم بیایند و گواهینامه‌ی هوشمند بگیرند، این درآمد از یک سقفی بالاتر نمی‌رود.

آقای عزیزاده - این‌طوری که نمی‌شود. اجازه بدهید تا ما از مجلس این موضوع را بپرسیم. اگر این‌طور باشد که هر دو ردیف، مخصوص همین کار باشد، اشکالی ندارد. اما ممکن است درآمدهای دیگر را هم به این ردیف بریزند [یا محل‌های دیگری هم برای هزینه‌کرد این درآمد تعیین کرده باشند]. لذا باید برای خرج از این ردیف، سقف وجود داشته باشد. اگر سقفی وجود نداشته باشد، آن‌وقت معلوم نیست که چه مقدار از آن ردیف بر می‌دارند. باید معلوم باشد که چه مقدار از این درآمد را به این هزینه اختصاص می‌دهند. ما این را می‌گوییم.

آقای یزدی - خب این بند هم همین را می‌گوید دیگر.

آقای هاشمی شاهرودی - این بند می‌گوید معادل آن مقداری را که به آن ردیف می‌ریزند، برای هزینه‌کرد در این محل اختصاص دهند، نه بیشتر.

آقای مدرسی یزدی - خب آخر این‌طور که درست نمی‌شود. [اصل (۵۳)] قانون اساسی می‌گوید همه‌ی پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب انجام می‌گیرد.

آقای اسماعیلی - بله، این تصویب اعتبار نیست.

آقای عزیزاده - این برداشت به مقدار «معادل» وجوه واریزی، اعتبار مصوب نیست.

آقای اسماعیلی - من فکر می‌کنم سال‌های قبل هم چنین ایرادی را می‌گرفتیم.^(۱)

آقای عزیزاده - بله، ما این موضوع را در سال‌های قبل هم ایراد می‌گرفتیم. اگر این ردیف، یک ردیف اختصاصی برای این درآمدها باشد، اشکالی ندارد.

آقای رهپیک - حالا آن جدول را ما نگاه می‌کنیم تا ببینیم این ردیف مخصوص یک درآمد است یا نه.

آقای عزیزاده - بله، آن جدول را ببینید.

آقای مدرسی یزدی - چه این موضوع در جدول به تنهایی آمده باشد، چه نباشد، پرداخت‌ها باید در حدود اعتبار مصوب باشد، و آلا این‌طور که «اعتبار مصوب» نمی‌شود. باید برای این [برداشت از این ردیف، سقف تعیین کنند].

آقای رهپیک - خب اینها هزینه‌ی-درآمدی است؛ یعنی صد درصد (۱۰۰٪) واریزی به خودشان بر می‌گردد.

۱. شورای نگهبان تا کنون در موارد متعدد، عدم تعیین سقف یا ردیف در بودجه‌ی سالیانه را مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی دانسته است. به عنوان نمونه، در بند (۵) نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۳۱۰۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۴ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۲۰ مجلس شورای اسلامی آمده است: «۵- بند الحاقی (۵) به تبصره (۲)، از حیث نداشتن سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی است.» بند الحاقی (۵) به تبصره (۲) لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۲۰ مجلس شورای اسلامی بدین شرح بود: «بند الحاقی ۵- مقدار پانصد هزار تن قیر رایگان توسط وزارت نفت جهت آسفالت راه‌های روستایی فاقد آسفالت و روکش راه‌های روستایی در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار می‌گیرد. اعتبار اجرای این بند از محل سهم شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط وزارت نفت از تولید نفت و میعانات گازی تأمین می‌شود.» برای آگاهی از سایر نظرات شورای نگهبان در این خصوص، بنگرید به: فتحی، محمد و کوهی اصفهانی، کاظم، «اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان (۱۳۹۴-۱۳۵۹)؛ جلد اول (اصول ۱ تا ۵۵ قانون اساسی)»، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۴، ذیل اصل (۵۳)، صص ۶۴۴-۷۹۳.

آقای عزیزاده - اگر هزینه‌ی درآمدی هم باشد، در صورتی که چند درآمد یا چند هزینه مربوط به این ردیف باشد، [با این شیوه‌ی بودجه‌نویسی] سقف آن معلوم نمی‌شود.

آقای اسماعیلی - آن‌طور که یادم هست، من احتمال قوی می‌دهم چند سال ما این را ایراد گرفته‌ایم و مجلس هم برای آن ردیف سقف می‌گذاشت. حالا باید این موضوع را ببینیم.

آقای عزیزاده - بله، مبلغ تعیین می‌کردند.

آقای مدرسی یزدی - به نظر من که در هر صورت، اگر این‌طور بنویسند، اعتبار مصوب نیست.

آقای عزیزاده - حالا این مسئله را سؤال می‌کنیم؛ اگر آن‌طور باشد که این ردیف درآمدی فقط برای این درآمدها و آن ردیف هزینه‌ای هم فقط برای همین هزینه‌ها باشد، اشکالی ندارد، اما اگر موارد متعددی مربوط به این ردیف درآمدی یا این ردیف هزینه‌ای بود، این بند اشکال دارد.

آقای مدرسی یزدی - اگر یک ردیف هم باشد، باز اشکال دارد.

آقای ابراهیمیان - بله، سقف آن باید معلوم باشد.

آقای عزیزاده - اگر فقط یک هزینه و درآمد در آن دو ردیف وجود داشته باشد، معلوم می‌شود که آن دو ردیف سقف دارد؛ یعنی وقتی می‌گویند از این ردیف هزینه شود، سقف آن معلوم است.

آقای اسماعیلی - نه دیگر، اشکال شما به آن فرض هم وارد است.

آقای مدرسی یزدی - بله، چون در آن صورت هم می‌گویند هر مقداری در این ردیف هست، از آن ردیف هزینه کنید.

آقای عزیزاده - پس می‌فرمایید باید سقف را تعیین کنند.

آقای اسماعیلی - بله، شما بگویید سقفش را تعیین کنند؛ باید برای میزان این هزینه، سقف تعیین کنند.

آقای رهپیک - هزینه‌ی درآمدی همین‌طوری است دیگر.

آقای عزیزاده - پس اگر رأی می‌دهید، بگوییم این بند مغایر اصل (۵۳) است.

آقای مدرسی یزدی - باید برای آن سقف تعیین کنند.

آقای اسماعیلی - نظرات شورا در خصوص بودجه‌ی سال‌های قبل را هم ببینید.

آقای عزیزاده - به این ایراد رأی می‌دهید یا رأی نمی‌دهید؟

آقای رهپیک - نه، برای هزینه‌ی -درآمدی سقف تعیین نمی‌کنند.

آقای علیزاده - چرا؛ ما همیشه به هزینه‌ی معادل [وجوه واریزی هم اشکال می‌گرفتیم].^(۱)

آقای رهپیک - ما بعد از این بند، به بندهای دیگر این مصوبه هم [که چنین حکمی را دارد]، می‌رسیم. در همه‌ی این بندها می‌گویند معادل صد درصد (۱۰۰٪) [وجوه واریزی در اختیار فلان دستگاه قرار می‌گیرد].

آقای علیزاده - نه، حتماً سقف آن را معلوم می‌کنند؛ سقف آن باید معلوم باشد. یعنی می‌گویند اگر درآمدی اضافه بر این مقدار هزینه هم حاصل شد، در خزانه باقی می‌ماند. لذا سقف میزان هزینه را باید ارائه بدهند.

آقای اسماعیلی - چون این حکم هر سال در بودجه‌ی سالیانه می‌آید،^(۲) قرار شد آن را

۱. بند (۴) نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۹۰۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «۴- در بند (۳-۹)، باید ردیف مشخص یا سقف تعیین شود، و الا اشکال دارد.» بند (۳-۹) لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی بدین شرح بود: «۳-۹- وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی‌ربط موظف است علاوه بر دریافت نرخ گاز، به ازای مصرف هر متر مکعب گاز طبیعی یکصد (۱۰۰) ریال به عنوان عوارض از مشترکین دریافت و پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور، عین وجوه دریافتی را صرفاً برای احداث تأسیسات و خطوط لوله گازرسانی به شهرها و روستاها، با اولویت مناطق سردسیر، نفت‌خیز، گازخیز و استان‌هایی که برخوردار از آنها از گاز کمتر از متوسط کشور است، هزینه نماید. منابع مذکور به عنوان درآمد شرکت ذی‌ربط محسوب نمی‌گردد و مشمول مالیات نمی‌باشد.» برای آگاهی از سایر نظرات شورای نگهبان در این خصوص، بنگرید به: فتحی، محمد و کوهی اصفهانی، کاظم، «اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان (۱۳۹۴-۱۳۵۹)؛ جلد اول (اصول ۱ تا ۵۵ قانون اساسی)»، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۴، ذیل اصل (۵۳)، صص ۶۴۴-۷۹۳.

۲. بند (ب) تبصره (۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی نیز مقرر می‌داشت: «تبصره ۸-

الف- ...

ب- به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود نسبت به صدور و تعویض گواهینامه‌های رانندگی عادی به هوشمند اقدام و به ازای هر کارت یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰,۰۰۰) ریال دریافت نماید. درآمد حاصله به حساب ردیف درآمدی ۱۴۰۱۵۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز و معادل وجوه واریزی از محل اعتبار ردیف ۸۰-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار خواهد گرفت تا بابت هزینه صدور گواهینامه رانندگی هوشمند، توسعه و تجهیز مراکز صدور گواهینامه رانندگی و تقویت نیروی انتظامی به مصرف برسد.»

نگاه کنیم؛ چون هر سال چنین چیزی می‌آید و چیز جدیدی نیست.

آقای علیزاده - بله، این را نگاه می‌کنیم.

آقای ره‌پیک - نه، موضوع صدور گواهینامه‌ی هوشمند که جدید است.

منشی جلسه - بله آقای دکتر [اسماعیلی]، موضوع گواهینامه‌ی هوشمند مربوط به امسال است.

آقای اسماعیلی - نه، ما هر سال راجع به گواهینامه چنین چیزی را داریم. هر سال در مورد گذرنامه هم چنین چیزی را داریم. فقط مبلغ آن جدید است.

آقای علیزاده - بله، چنین حکمی را داریم. ما در آن موارد می‌گفتیم سقف آن باید تعیین شود. آقای دکتر [ره‌پیک]، می‌دانید عیب این بند چیست؟ این بند می‌گوید هر چه را بگیرند، خرج کنند. خب این حرف که معنا ندارد. باید میزان هزینه و درآمد، معلوم باشد. اینکه بگویند هر چه بگیرند همان را هزینه کنند، [هم میزان درآمد و هم میزان هزینه] غیر معلوم است. این، اسمش اعتبار مصوب نیست.

آقای مدرسی یزدی - بله، اعتبار مصوب نیست.

آقای علیزاده - [طبق اصل (۵۳) قانون اساسی] همه‌ی پرداخت‌ها باید در حدود اعتبار مصوب باشد، در حالی که این بند این‌طور نیست. ما همه‌ساله این ایراد را می‌گرفتیم.

آقای اسماعیلی - الآن در ذهن من چیزی نیست.

آقای ره‌پیک - حالا جدول بودجه را نگاه می‌کنیم، تا ببینیم چطوری است.

منشی جلسه - این بند مربوط به گواهینامه‌ی هوشمند را قبلاً هم آورده‌اند؛ بند (ب) تبصره (۸) در بودجه‌ی سال گذشته مربوط به همین موضوع است.

آقای علیزاده - بله، سال گذشته این را داشتیم که برای آن سقف تعیین کردند. ما سال گذشته به آن هم ایراد گرفتیم.

آقای ره‌پیک - نه، در آنجا هم مبلغی [برای سقف اعتبار مصوب] تعیین نکرده‌اند، بلکه در آن بند فقط ردیف تعیین شده است [و ما هم به آن ایراد نگرفته‌ایم]. فقط در مصوبه‌ی بودجه‌ی ۱۳۹۳، مبلغی که برای این کار می‌گرفتند پانزده هزار (۱۵,۰۰۰) تومان بوده است که الآن در اینجا بیست هزار (۲۰,۰۰۰) تومان شده است.

منشی جلسه - بله، آن بند هم مبلغ تعیین نکرده است. من آن بند را بخوانم: «ب- به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود نسبت به صدور و

تعویض گواهینامه‌های رانندگی عادی به هوشمند اقدام و به ازای هر کارت یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰,۰۰۰) ریال دریافت نماید. ...»^(۱)

آقای علیزاده - در آنجا نگفته‌اند که این مبالغ را بگیرند.

آقای رهپیک - چرا دیگر؛ آنجا هم گفته است پانزده هزار (۱۵,۰۰۰) تومان بگیرند. عین همین مصوبه‌ی امسال است. فقط پانزده هزار (۱۵,۰۰۰) تومان در بودجه‌ی سال ۱۳۹۳ به بیست هزار تومان (۲۰,۰۰۰) تومان در بودجه‌ی ۱۳۹۴ تبدیل شده است؛ یعنی پنج هزار (۵,۰۰۰) تومان گران کرده‌اند.

آقای اسماعیلی - بله، همان‌طور است.

آقای هاشمی شاهرودی - بله، فقط مبلغش بیست هزار (۲۰,۰۰۰) تومان شده است.

آقای اسماعیلی - پس این بند (ب) امسال هم اشکال ندارد دیگر.

آقای هاشمی شاهرودی - ما به آن بند اشکالی نگرفته‌ایم؛ چون اینها به صورت هزینه-درآمد است.

آقای رهپیک - بله، ما به این هزینه-درآمدی‌ها اشکال نمی‌گرفتیم.

آقای اسماعیلی - لابد ردیف مربوط به آن هم مخصوص به همان درآمد است.

آقای علیزاده - بله، احتمالاً همان یک ردیف است.

آقای رهپیک - می‌گویند صد درصد (۱۰۰٪) وجوه را به این ردیف بریزید و از همین محل برای این کار هزینه کنید.

آقای علیزاده - بسیار خوب، برویم. «ب- عوارض واردات خودروهای سواری به میزان پنج درصد (۵٪) قیمت تحویل روی کشتی در مبدأ (فوب) افزایش می‌یابد. درآمد حاصله پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور تا سقف یکهزار و پانصد میلیارد (۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور تأمین آمبولانس مورد نیاز اورژانس کشور در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد.» خب چطور در این بند، سقف تعیین کرده‌اند، به همین صورت در بند (الف) هم باید سقف تعیین کنند!

منشی جلسه - «ج- تعرفه خدمات آب و فاضلاب در چهارچوب دستورالعملی که

۱. بند (ب) تبصره (۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی.

به پیشنهاد وزارت نیرو به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، تعیین می‌گردد.

فراز الحاقی - تعرفه آب آشامیدنی روستاها به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) تعرفه نزدیک‌ترین شهر محاسبه می‌شود.

د- حذف شد.

بند الحاقی ۱- حذف شد.

بند الحاقی ۲- حذف شد.

آقای مدرسی یزدی - این فراز الحاقی که می‌گوید: «تعرفه آب آشامیدنی روستاها به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) تعرفه نزدیک‌ترین شهر محاسبه می‌شود.» این فراز، نه ردیف دارد و نه هیچ چیزی دیگری! همین طوری اینجا آمده است!

آقای رهپیک - این [بند (ج)]، اصلاً بودجه‌ای نیست.

آقای علیزاده - این فراز الحاقی، مربوط به شرکت‌هایی است که اصلاً دولتی نیستند. الان این فراز در مورد اینکه چه کسی آن تعرفه را بگیرد صحبت نمی‌کند، بلکه فقط در مورد میزان تعرفه‌ی آن دارد صحبت می‌کند؛ یعنی دارد تعرفه تعیین می‌کند.

آقای رهپیک - این فراز دارد برای میزان تعرفه، ضابطه تعیین می‌کند. حکمش هم بودجه‌ای نیست.

آقای مدرسی یزدی - الان چه کسی آب آشامیدنی روستاها را تأمین می‌کند؟ ما باید ببینیم الان چه کسی خدمات آب به روستاها را ارائه می‌دهد.

آقای یزدی - این فراز، مربوط به قیمت‌گذاری است؛ می‌گوید قیمت‌گذاری برای آب آشامیدنی روستاها، به این میزان باشد.

آقای علیزاده - ارائه‌کنندگان خدمات آب و فاضلاب یا شرکت‌های خصوصی هستند یا دولتی هستند. اگر آن شرکت، شرکت دولتی است، بودجه‌های آن را در پیوست بودجه تعیین کرده‌اند. بودجه‌ی آن شرکت‌ها برای انجام این خدمات تخصیص پیدا می‌کند و خرج می‌شود. اما اگر آن شرکت، خصوصی است، خب آنها هم حق ندارند بیشتر از پنجاه درصد (۵۰٪) تعرفه‌ی نزدیک‌ترین شهر بابت آب آشامیدنی روستاها بگیرند. اصلاً در این فراز، صحبت اینکه چه کسی این تعرفه را بگیرد و به کجا واریز شود نیست. این فراز فقط می‌خواهد تعرفه‌اش را تعیین کند.

آقای یزدی - بله، صحبت تعیین تعرفه است.

آقای مدرسی یزدی - خب اگر واقعاً این خدمات، خصوصی شود، ما می‌توانیم تعرفه‌ی شرکت‌های خصوصی را در اینجا بیاوریم؟

آقای عزیزاده - بله، چرا نمی‌توانیم؟

آقای مدرسی یزدی - اصلاً کسی حاضر نمی‌شود با دریافت پنجاه درصد (۵۰٪) تعرفه‌ی نزدیک‌ترین شهر، خدمات آب آشامیدنی به روستاها ارائه دهد. برای او چنین تعرفه‌ای صرف نمی‌کند. اصلاً این مطلب، معنا ندارد.

آقای عزیزاده - این فراز می‌خواهد بگوید ما در مورد تعرفه‌ی آب آشامیدنی روستایی چه کار باید بکنیم. نرخ را که دولت می‌تواند تعیین کند.

آقای مدرسی یزدی - اگر دولت ارائه‌کننده‌ی خدمات آب آشامیدنی به روستاها است [این بند، اشکالی ندارد].

آقای یزدی - این دارد می‌گوید در قیمت‌گذاری آب آشامیدنی روستاها، تعرفه‌ی نزدیک‌ترین شهر را ملاک قرار دهند و پنجاه درصد (۵۰٪) از آن تعرفه را برای اینها معین کنند.

آقای عزیزاده - اصلاً خود دولت هم می‌تواند روی آب نرخ بگذارد. حالا که در اینجا مجلس دارد تعرفه‌ی آن را تعیین می‌کند [به طریق اولی، اشکالی ندارد].

آقای یزدی - شما [= آقای مدرسی یزدی] که همیشه می‌گفتید [مجلس باید برای قیمت‌گذاری ملاک تعیین کند، خب الآن مجلس] ملاک را تعیین کرده است دیگر؟ می‌گوید ببینید آن روستا به کدام شهر نزدیک‌تر است، هرچه که قیمت آب آشامیدنی آن شهر است، نسبت به آن پنجاه درصد (۵۰٪) تعرفه بگذارند.

آقای مدرسی یزدی - حالا واقعاً این جزء قانون اساسی نیست که باید قوانین مربوط به اقتصاد، صحیح باشد و سالم باشد؟ این اقتصاد صحیح است که همین‌طوری دیمی قیمت‌ها را استخراج می‌کنند و در اختیار می‌گذارند؟! تعرفه‌ی آب آشامیدنی روستایی، پنجاه درصد (۵۰٪) تعرفه‌ی نزدیک‌ترین شهر باشد؟ اصلاً چنین چیزی می‌شود؟!

آقای هاشمی شاهرودی - اگر کسی نمی‌تواند با چنین تعرفه‌ای آب آشامیدنی ارائه کند، خب نکند.

آقای مدرسی یزدی - خب فرض این است که آن شرکت خصوصی الآن قرارداد بسته است و دارد این خدمات را ارائه می‌دهد. با این وضع، آن شرکت ضرر می‌کند. قیمت‌گذاری باید عاقلانه باشد. قیمت غیر عاقلانه که درست نیست.

آقای هاشمی شاهرودی - این قیمت، عاقلانه است.

آقای مدرسی یزدی - عاقلانه است!؟

آقای رهپیک - چون شرکت‌هایی که برای آبرسانی به روستا می‌روند، از لب چشمه یک منبعی می‌زنند [و آبرسانی را از همان جا با کمترین هزینه، انجام می‌دهند].

آقای یزدی - این بند، ملاک قیمت‌گذاری را مشخص کرده است.

آقای مدرسی یزدی - واقعاً الآن تأمین آب روستاها مشکل‌تر از شهر است، چرا؟ به خاطر اینکه حفر چاه عمیق سخت است؛ مثلاً زمین روستا در کوه است و نمی‌شود به راحتی چاه زد. حفر چاه خیلی هزینه دارد. از این جهت مشکلات آب روستاها، زیاد شده است.

آقای هاشمی شاهرودی - لابد این مسائل را هم [در این قیمت‌گذاری] بررسی کرده‌اند. در اینجا اصالة الصحة جاری می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - لابد بررسی کرده‌اند!؟

آقای یزدی - این فراز، برای قیمت‌گذاری یک ملاک معین کرده است؛ یک ملاک عرفی معین کرده است.

آقای علیزاده - اگر می‌خواهید بگویید این ضوابط غیر عقلایی است، باید کلاً اینها را رد کنید. برویم دیگر.

آقای مدرسی یزدی - من به این فراز الحاقی ایراد دارم؛ ابهام دارم.

آقای رهپیک - حالا به هر حال، یک تعرفه‌ای را تعیین کرده‌اند.

آقای مدرسی یزدی - همین طوری که نمی‌شود.

آقای رهپیک - حالا از این به بعد، شما در این مصوبه ببینید؛ همین طوری مدام برای چیزهای مختلف تعرفه می‌گذارند دیگر.

آقای جنتی - بالاخره این ایراد رأی ندارد دیگر. ما تا به حال هم این طوری عمل می‌کردیم. این دفعه‌ی اول است که [این بحث مطرح می‌شود].

آقای یزدی - این فراز الحاقی، ملاک عرفی و عقلایی تعیین کرده است. برای روستاها که نمی‌شود ملاک‌های متعدد معین کرد؛ چون بالاخره هر روستایی یک وضعی دارد. این فراز می‌گوید در هر روستایی به نزدیک‌ترین شهر آن نگاه بکنید؛ به نسبت آن تعرفه‌ای که در نزدیک‌ترین شهر هست، با همان نسبت، پنجاه درصد (۵۰٪) حساب

کنید. این فراز، ملاک عرفی برای قیمت‌گذاری به دست داده است. الآن بحث پول گرفتن و پول دادن در این فراز مطرح نیست. حالا هر کسی که این قیمت به صرف او است، می‌آید و آب آشامیدنی روستایی را تأمین می‌کند.

آقای مدرسی یزدی - این طور درست نیست. شاید یک شرکت خصوصی چندین سال است که دارد آب آشامدنی روستایی را عرضه می‌کند. اگر الآن به آن شخص بگویید که این تعرفه‌ی آب روستایی است، اگر آن شخص، شخص خصوصی باشد، باید زندگی‌اش را جمع کند و برود.

آقای علیزاده - هر کس این فراز الحاقی را خلاف شرع می‌داند، رأی بدهد.

آقای مدرسی یزدی - باید این فراز بررسی شود.

آقای یزدی - این فراز که خلاف شرع نیست.

آقای ابراهیمیان - در مورد قیمت‌گذاری، مداخله‌ی شورای اقتصاد بی‌سابقه نیست. درست است که اسم این دستورالعمل را دستورالعمل گذاشته‌اند، ولی شورای اقتصاد می‌تواند تعرفه خدمات آب و فاضلاب را تصویب کند؟

آقای هاشمی شاهرودی - ولی الآن تعرفه‌ها را دولت معین کرده است. اشکالی ندارد.

آقای ابراهیمیان - نه، شورای اقتصاد می‌تواند تعرفه معین کند؟

آقای هاشمی شاهرودی - آن شورا هم همین طور است. آن شورا هم دولتی است.

منشی جلسه - «تبصره ۹-

الف- سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده (۵۲) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۱) برای سال ۱۳۹۴، مبلغ یکصد و سی و هشت میلیون

۱. ماده (۵۲) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۵۲- سقف معافیت مالیاتی موضوع مواد (۸۴) و (۸۵) قانون مالیات‌های مستقیم در طول برنامه، هر ساله در بودجه سنواتی تعیین می‌شود. همچنین در ماده (۸۵) قانون مذکور به جای عبارت «مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۲»، عبارت «وزارتخانه‌ها و مؤسسات و سایر دستگاه‌های دولتی موضوع مواد (۱) و (۲) و قسمت اخیر ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیز سایر دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور در صورت اجرای فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، قضات، اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی عالی و تحقیقاتی» جایگزین می‌شود.»

۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰) ریال در سال تعیین می‌شود و مازاد آن تا هفت برابر به نرخ ده درصد (۱۰٪) و مازاد بر این به نرخ بیست درصد (۲۰٪) برای بخش خصوصی و دولتی و سایر دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری^(۱) و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور^(۲) تعیین می‌شود. ب- مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده تا پایان سال ۱۳۹۴ تمدید می‌شود.»

آقای علیزاده - این بند، واقعاً غیر عقلایی است.

آقای رهپیک - این قبیل احکام، واقعاً بودجه‌ای نیستند؛ در مصوبه‌ی بودجه، قانون آزمایشی را تمدید کرده‌اند!

آقای هاشمی شاهرودی - این حکم، یکساله است دیگر؛ وقتی یکساله شد، بودجه‌ای می‌شود.

آقای رهپیک - همین است دیگر؛ به همین بهانه، یک سال در مصوبه‌ی بودجه، قانون آزمایشی را تمدید می‌کنند!

آقای هاشمی شاهرودی - خوب خوب است دیگر.

منشی جلسه - در مواد بعدی این مصوبه هم یک چیزهای دیگری را تمدید کرده‌اند. اگر این موضوع را در اینجا اجازه بدهید، باید هم‌ی این قبیل موارد را اجازه بدهید.

آقای هاشمی شاهرودی - خوب این هم مثل دیگر احکام یکساله است دیگر.

آقای رهپیک - این ایراد، رأی نمی‌آورد.

آقای علیزاده - بله، رأی ندارد.

۱. ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۶ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی: «ماده ۵- دستگاه اجرایی: کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است، از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند.»

۲. ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۵- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی از نظر این قانون، واحدهای سازمانی مشخصی هستند که با اجازه قانون به منظور انجام وظایف و خدماتی که جنبه عمومی دارد، تشکیل شده و یا می‌شود.

تبصره- فهرست این قبیل مؤسسات و نهادها با توجه به قوانین و مقررات مربوط از طرف دولت پیشنهاد و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.»

منشی جلسه - «ج- شرط تسلیم اظهارنامه مالیاتی برای برخورداری از تسهیلات موضوع ماده (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳^(۱) و تبصره (۲) ماده (۱۱۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۲) برای صاحبان مشاغل و سائط نقلیه، املاک و منبع ارث برای عملکرد سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ الزامی نیست.»

آقای علیزاده - این بند هم واقعاً بودجه‌ای نیست.

آقای رهپیک - بله، چون بحث تسلیم اظهارنامه‌ی مالیاتی در بودجه آمده است.

آقای علیزاده - این بند چه می‌گوید؟

آقای رهپیک - می‌گوید تسلیم اظهارنامه، شرط برخورداری از معافیت مالیاتی نیست.

عدم تسلیم اظهارنامه‌ی مالیاتی برای برخورداری از فلان تسهیلات، اشکالی ندارد.

آقای مدرسی یزدی - دارند برخورداری از تسهیلات را تصویب می‌کنند که با خیلی چیزهای بودجه در ارتباط است.

آقای رهپیک - بالاخره این‌طوری همه‌چیز به بودجه ارتباط پیدا می‌کند! چون زندگی به بودجه ارتباط دارد.

آقای علیزاده - این بند، عملکرد مالیاتی در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ را گفته است؛ اینکه مربوط به عملکرد یک سال نیست!

۱. ماده (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی: «ماده ۱۰۱- درآمد سالانه مشمول مالیات مؤدیان موضوع این فصل که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات این فصل در موعد مقرر تسلیم کرده‌اند، تا میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به نرخ‌های مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات خواهد بود. شرط تسلیم اظهارنامه برای استفاده از معافیت فوق نسبت به عملکرد سال ۱۳۸۲ به بعد جاری است.

تبصره ۱- ...»

۲. ماده (۱۱۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۱۱۹- دولت موظف است در راستای هدفمندسازی معافیت‌های مالیاتی و شفاف‌سازی حمایت‌های مالی اقدامات ذیل را به عمل آورد:

الف- جایگزینی سیاست اعتبار مالیاتی با نرخ صفر به جای معافیت‌های قانونی مالیاتی

ب- ثبت معافیت‌های مالیاتی مذکور به صورت جمعی- خرجی در قوانین بودجه سالانه

تبصره ۱- به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول معافیت‌های قانونی مذکور، مالیات تعلق نمی‌گیرد.

تبصره ۲- تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر، شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی است.»

آقای هاشمی شاهرودی - باشد؛ اشکالی ندارد.

منشی جلسه - «د- اشخاصی که طبق اعلام سازمان امور مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۴ طبق قانون مکلف به ثبت نام برای دریافت شماره اقتصادی می‌شوند، در صورت عدم ثبت نام در مهلت تعیین شده توسط سازمان مذکور، از کلیه معافیت‌ها و بخشودگی جرمه‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال مربوط محروم می‌شوند.

ه- وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آب‌فای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب‌بهای شهری، به ازای هر متر مکعب فروش آب شرب مبلغ یکصد و پنجاه (۱۵۰) ریال از مشترکین آب دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. صد درصد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی تا سقف سیصد و نود میلیارد (۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل حساب مذکور صرفاً جهت آبرسانی شرب روستایی اختصاص می‌یابد. اعتبار مذکور بر اساس شاخص کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع سه‌ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله موافقتنامه بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی استان‌ها هزینه شود. وجوه فوق به‌عنوان درآمد شرکت ذی‌ربط محسوب نمی‌گردد و مشمول مالیات نمی‌شود.

و- حکم ماده (۱۱۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران در مورد معافیت‌ها و تخفیفات گمرکی در قانون امور گمرکی و در سایر قوانین مصوب، جاری است.

ز- وزارت نیرو موظف است علاوه بر دریافت بهای برق به ازای هر کیلو وات ساعت برق فروخته شده، مبلغ سی (۳۰) ریال به‌عنوان عوارض برق در قبوض مربوطه درج و از مشترکین برق از جمله باغ‌شهرها و خانه‌باغ‌های اطراف روستاها و شهرها به استثنای مشترکین خانگی روستایی و چاه‌های کشاورزی دریافت نماید. وجوه حاصله به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و حداکثر تا سقف چهار هزار میلیارد (۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرفاً بابت حمایت از توسعه و نگهداری شبکه‌های برق روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و

پاک، توسط شرکت توانیر هزینه می‌شود.»

آقای عزیززاده - سه تومان به مبلغ قبض برق اضافه شده است.

آقای هاشمی شاهرودی - (۱۵) تومان هم [به ازای هر متر مکعب به قبض] آب اضافه شده است.

آقای رهپیک - این مبالغ، غیر از آن افزایش قیمت جاری است که مربوط به هدفمندی یارانه‌ها است. این عوارض، به آن مبالغ اضافه شده است. این عوارض، غیر از آن افزایش قیمت ناشی از هدفمندی یارانه‌ها است.

آقای اسماعیلی - می‌دانم؛ مخصوصاً این مبالغ را اضافه کرده‌اند که این درصد روی آن مبالغ برود.

آقای مدرسی یزدی - مقصودشان از خانه‌باغ‌های اطراف شهرها چیست؟

آقای عزیززاده - خانه‌باغ‌های اطراف، یعنی آنجاهایی که در باغ آمده‌اند ساخته‌اند.
منشی جلسه - «ح - به وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۴ بیست درصد (۲۰٪) از وجوه تبصره (۲) ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده^(۱) معادل هفت هزار میلیارد (۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

۱. تبصره (۲) ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی: «ماده ۳۹- مؤدیان مکلفند عوارض و جرائم متعلق موضوع ماده (۳۸) این قانون را به حساب‌های رابطی که بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور و توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد و از طریق سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نمایند. سازمان امور مالیاتی کشور موظف است عوارض وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به ترتیب زیر به حساب شهرداری محل و یا تمرکز وجوه حسب مورد واریز نماید:

الف) عوارض وصولی بند (الف) ماده (۳۸) در مورد مؤدیان داخل حریم شهرها به حساب شهرداری محل و در مورد مؤدیان خارج از حریم شهرها به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور به منظور توزیع بین دهیاری‌های همان شهرستان بر اساس شاخص جمعیت و میزان کمتر توسعه‌یافتگی
 ب) عوارض وصولی بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) به حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور.
 تبصره ۱- ...

تبصره ۲- حساب تمرکز وجوه قیدشده در این ماده توسط خزانه‌داری کل کشور به نام وزارت کشور افتتاح می‌شود. وجوه واریزی به حساب مزبور (به استثناء نحوه توزیع مذکور در قسمت‌های اخیر بند الف) این ماده و تبصره (۱) ماده (۳۸) این قانون) به نسبت بیست درصد (۲۰٪) کلان شهرها (شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت) بر اساس شاخص جمعیت، شصت درصد (۶۰٪) سایر شهرها بر اساس

که در اختیار آن وزارتخانه قرار می‌گیرد را برای کمک و تأمین ماشین‌آلات خدماتی و عمرانی شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و روستاها به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) هزینه کند.

ط - حذف شد.

ی - کلیه افرادی که حق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر را پرداخت نموده‌اند، در صورتی که در روستا و شهر دیگری نیز ساکن باشند، می‌توانند از مزایای این قانون در سال ۱۳۹۴ استفاده نمایند. این حکم شامل افرادی است که در طول ایام اجرای قانون، حق بیمه پرداخت کرده‌اند.»

آقای رهپیک - ظاهراً مقصودشان از این قانون، قانون تأمین اجتماعی است.

آقای عزیزاده - بله، درست است.

آقای مدرسی یزدی - این بندها، الحاقی است دیگر.

آقای عزیزاده - نه.

آقای رهپیک - متتها باید دید مجلس چه مقدار از این احکام را [که در لایحه‌ی پیشنهادی دولت بوده است]، تغییر داده است.

آقای مدرسی یزدی - آقای دکتر [رهپیک]، اینها را هم ببینید؛ مثلاً این [موضوع کفایت پرداخت] حق بیمه روستاییان و عشایر، ظاهراً در لایحه‌ی دولت نبوده است.^(۱)

→

شاخص کمتر توسعه‌یافتگی و جمعیت و بیست درصد (۲۰٪) دهیاری‌ها بر اساس شاخص جمعیت، تحت نظر کارگروهی متشکل از نمایندگان معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت کشور و یک نفر ناظر به انتخاب کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مطابق آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت کشور و شورای عالی استان‌ها به تصویب هیئت وزیران می‌رسد توزیع و توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هزینه می‌شود. هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و وجوه موضوع ماده (۳۷)، تبصره‌های (۲) و (۳) ماده (۳۸) این قانون و تبصره (۱) این ماده ممنوع می‌باشد. وزارت کشور موظف است گزارش عملکرد وجوه دریافتی را هر سه ماه یک بار به شورای عالی استان‌ها و کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.»

۱. بند (ی) تبصره (۹) لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور مصوب هیئت وزیران: «ی - کلیه افرادی که حق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر را پرداخت نموده‌اند، در صورتی که در روستا و شهر دیگری نیز

←

منشی جلسه - «ک- در ماده (۲۰۲) قانون مالیات‌های مستقیم،^(۱) عبارت «برای اشخاص حقوقی تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی ذی‌ربط از بیست درصد (۲۰٪) سرمایه ثبت‌شده و یا مبلغ پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، سایر اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی تولیدی از ده درصد (۱۰٪) سرمایه ثبت‌شده و یا دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و سایر اشخاص حقیقی از یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال» جایگزین عبارت «ده میلیون ریال» می‌شود.»

آقای مدرسی یزدی - آقای دکتر [ره‌پیک]، این بند مبلغ بدهی را بالا برده است.

آقای علیزاده - بله، مبلغ بدهی را اضافه کرده‌اند.

آقای مدرسی یزدی - حالا شما به این هم ایراد می‌گیرید؟ من خودم ایراد مغایرت با اصل (۷۵) می‌گیرم، منتها شما احتمالاً می‌گویید با اصل (۵۳) مغایر است، که معنا ندارد.

آقای هاشمی شاهرودی - چقدر بالا برده‌اند! ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) را به دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) تبدیل کرده‌اند! این مبلغ را خیلی بالا برده‌اند، بعد هم می‌گویند با اینها تورم ایجاد نمی‌شود! همه‌ی اینها فردا به تورم تبدیل می‌شود.

آقای ره‌پیک - همه همین‌طوری است. مدام اضافه می‌شود.

منشی جلسه - «ل- حذف شد.»

→

ساکن باشند، می‌توانند از مزایای این قانون در سال ۱۳۹۴ استفاده نمایند. این حکم شامل افرادی است که در طول ایام اجرای قانون، حق بیمه پرداخت کرده‌اند.»

۱. ماده (۲۰۲) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷): «ماده ۲۰۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند از خروج بدهکاران مالیاتی که میزان بدهی قطعی آنها از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بیشتر است از کشور جلوگیری نماید. حکم این ماده در مورد مدیر یا مدیران مسئول اشخاص حقوقی خصوصی بابت بدهی قطعی مالیاتی شخص حقوقی اعم از مالیات بر درآمد شخص حقوقی یا مالیات‌هایی که به موجب این قانون شخص حقوقی مکلف است به کسر و ایصال آن می‌باشد و مربوط به دوران مدیریت آنان بوده نیز جاری است. مراجع ذی‌ربط با اعلام وزارت یا سازمان مزبور مکلف به اجرای این ماده می‌باشند.

تبصره- در صورتی که مؤدیان مالیاتی به قصد فرار از پرداخت مالیات اقدام به نقل و انتقال اموال خود به همسر و یا فرزندان نمایند، سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند نسبت به ابطال اسناد مذکور از طریق مراجع قضایی اقدام نماید.»

م- در سال ۱۳۹۴ دولت مکلف است علاوه بر عوارض دریافتی برای واردات کالاها و محصولات فرهنگی و صنایع دستی از قبیل لوازم صوتی و تصویری و لوح فشرده، تا چهار درصد (۴٪) به تعرفه این گونه کالاها و محصولات افزوده و دریافت کند و منابع حاصل را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. درآمد حاصله از محل ردیف ۱۱۱-۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون اختصاص می‌یابد. فهرست کالاها مشمول این تبصره، با پیشنهاد مشترک وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تهیه می‌شود و ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

آقای عزیزاده- اگر یک روزی یک آدمی در این مملکت پیدا شود و این درآمد-هزینه‌ای‌ها را از بین ببرد، مردم راحت می‌شوند. الآن نیروی انتظامی این همه پول بابت تعویض گواهینامه می‌گیرد و یک ریال آن صرف مملکت نمی‌شود، بلکه با این مصوبه همه‌ی آن درآمدها را به خود نیروی انتظامی می‌دهند. خب آن ردیف برای چه خرج می‌شود؟! حالا جلوتر دوباره بابت تعویض پلاک خودرو، گفته‌اند که نیروی انتظامی پانصد هزار (۵۰۰,۰۰۰) ریال برای یک سری از خودروها و یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای یک سری دیگر از خودروها بگیرد و دوباره این مبالغ را به خود نیروی انتظامی بدهند!^(۱)

آقای ره‌پیک - در یک دوره‌ای، شورای نگهبان به در نظر گرفتن «درآمد اختصاصی» برای دستگاه‌ها ایراد می‌گرفت؛ چون آن را خلاف [اصل (۵۳) می‌دانست].^(۲)

۱. تبصره الحاقی (۲۰) لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی: «تبصره الحاقی ۲۰- به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود بابت شماره‌گذاری خودروها اعم از نوشماره، نقل و انتقال و تعویض پلاک خودروهایی که ارزش آنها به قیمت رسمی و یا کارشناسی توسط مراجع ذی‌ربط بیش از پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال است را یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال و کمتر از پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال را پانصد هزار (۵۰۰,۰۰۰) ریال، دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. معادل مبلغ واریزی از محل اعتبارات ردیف ۶۲-۵۳۰۰۰۰۰ در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد.»

۲. برای آگاهی از نظرات شورای نگهبان در این خصوص، بنگرید به: فتحی، محمد و کوهی اصفهانی، کاظم، «اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان (۱۳۹۴-۱۳۵۹)؛ جلد اول (اصول ۱ تا ۵۵ قانون اساسی)»، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۴، ذیل اصل (۵۳)، صص ۶۴۴-۷۹۳.

منشی جلسه - «بند الحاقی ۱- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است بر بودجه سال ۱۳۹۴ سازمان‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی دولتی نظارت و بودجه سال ۱۳۹۵ این مناطق را در پیوست شماره (۳) لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور منظور کند.

بند الحاقی ۲- آستان‌های مقدس و قرارگاه‌های سازندگی مکلفند در سال ۱۳۹۴ اظهارنامه مالیاتی و حساب سود و زیان درآمدهای سال ۱۳۹۳ مرتبط با سهام خود در شرکت‌ها و مؤسسات با فعالیت‌های اقتصادی نظیر صنعتی، معدنی، تجاری و خدماتی را تسلیم ادارات مالیات کرده و مالیات آن را بر اساس قانون مالیات‌های مستقیم پرداخت کنند. منابع درآمدهای مالیاتی شرکت‌های تابعه آستان قدس رضوی موضوع این بند در قالب قانون بودجه به صورت جمعی - خرجی در اختیار این آستان قرار می‌گیرد.»

آقای عزیزاده - آستان قدس رضوی، همه چیز [= همه نوع کارخانه] دارد.

آقای هاشمی شاهرودی - یعنی مالیات دریافتی از این شرکت‌ها را به خودشان برمی‌گردانند؟

آقای ره‌پیک - بله.

آقای هاشمی شاهرودی - قبلاً آستان قدس رضوی از پرداخت مالیات معاف بوده است...

آقای عزیزاده - بله.

آقای هاشمی شاهرودی - ... حالا این بند الحاقی می‌گوید مالیات را از آنها بگیرید و دوباره به خودشان پس بدهید. «... منابع درآمدهای مالیاتی شرکت‌های تابعه آستان قدس رضوی موضوع این بند در قالب قانون بودجه به صورت جمعی - خرجی در اختیار این آستان قرار می‌گیرد.» یعنی مالیات‌های دریافتی را دوباره به خود آستان قدس می‌دهند.

آقای جنتی - این چه کاری است؟

آقای ره‌پیک - برای این است که مالیات این شرکت‌ها ثبت شود.

آقای جنتی - خب آستان قدس رضوی که مشمول پرداخت مالیات نمی‌شود.

آقای هاشمی شاهرودی - همین کار را کرده‌اند؛ گفته‌اند از اینها مالیات بگیرید و به آنها پس بدهید.

آقای جنتی - اینها حق ندارند به این صورت هم از آستان قدس مالیات بگیرند.

آقای ابراهیمیان - این کار، هزینه هم دارد.

آقای رهپیک - این کار برای این است که مالیات آن شرکت‌ها ثبت شود. اگر کلاً اینها را از پرداخت مالیات معاف کنند، حساب آنها در جایی ثبت نمی‌شود. الآن می‌گویند این شرکت‌ها مالیات با نرخ صفر بدهند؛ یعنی اظهارنامه بدهند و اموالشان را معرفی بکنند، منتها مالیات آنها با نرخ صفر محاسبه می‌شود. این برای ثبت شدن است که معلوم شود که مالیات این شرکت‌ها چه مقدار است.

آقای علیزاده - حالا یکی دو سال که گذشت [از این شرکت‌ها هم مالیات می‌گیرند].

آقای رهپیک - بله، بعداً را از این شرکت‌ها هم مالیات می‌گیرند.

آقای ابراهیمیان - بله، بعداً از آنها مالیات می‌گیرند.

آقای هاشمی شاهرودی - خوب حالا امام [خمینی(ره)] که قضیه‌ی حقیقیه نگفته است؛ دستور ایشان [مبنی بر معافیت آستان قدس از پرداخت مالیات]، مربوط به آن زمان است.^(۱) شاید اگر امام الآن بود، می‌گفت از این شرکت‌های تابعه آستان قدس مالیات بگیرید.

آقای مدرسی یزدی - چرا باید از اینها مالیات بگیرند؟ واقعاً روی این مسئله از نظر شرعی شبهه داریم.

آقای هاشمی شاهرودی - این مالیات، مالیات بر درآمد شرکت‌های تابعه‌ی آستان قدس است، نه خود آستان.

آقای رهپیک - بله، مالیات بر درآمد شرکت‌های آستان قدس است.

آقای هاشمی شاهرودی - [این مالیات، مالیات بر درآمدی است که حاصل از] تجارت است؛ مالیات شرکت‌های تابعه‌ی آستان قدس است.

آقای سلیمی - این مالیات‌ها، مالیات بر درآمد است؛ مالیات بر تجارت است.

آقای مدرسی یزدی - ولی ابتدای این بند الحاقی گفته است که آستان‌های مقدس و

۱. نامه‌ی امام خمینی(ره) به نخست‌وزیر وقت، در خصوص معافیت مالیاتی آستان قدس رضوی و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته:

«جناب آقای موسوی، نخست‌وزیر محترم؛

همان‌طور که قبلاً گفته‌ام، آستان قدس رضوی و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته از پرداخت هرگونه مالیاتی معاف می‌باشند. نظر اینجانب را به مقامات ذی‌ربط ابلاغ نمایید.» موسوی خمینی، سید روح‌الله، صحیفه امام، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، چاپ پنجم، ۱۳۸۹، ج ۲۱، ص ۳۴۷؛ قابل مشاهده در نشانی زیر: yon.ir/761Ym.

قرارگاه‌های سازندگی مالیات بدهند.

منشی جلسه - ذیل بند گفته است که شرکت‌ها و مؤسسات «با فعالیت اقتصادی».

آقای مدرسی یزدی - موضوع این بند، مالیات بر درآمد است دیگر؛ یعنی آستان‌های مقدس هم هر چه درآمد دارند باید مالیاتش را بدهند.

منشی جلسه - نه حاج‌آقا، در خط پایینی‌اش گفته است که از شرکت‌های با فعالیت اقتصادی مالیات گرفته می‌شود.

آقای جنتی - آقای علیزاده، ما این را باید نگاه بکنیم؛ شما ببینید آنچه که امام (ره) فرمودند، شامل شرکت‌های تابعه‌ی آستان قدس هم می‌شود یا نمی‌شود؟ به نظر من می‌آید که دستور امام شامل شرکت‌های تابعه نمی‌شود. اگر دستور ایشان شامل این شرکت‌ها نشود، دلیلی ندارد که [از اینها مالیات نگیرند یا اگر گرفتند، آن را به خودشان برگردانند].

آقای علیزاده - یعنی می‌فرمایید اشکال دارد؟

آقای ابراهیمیان - بله، با اصل تساوی اشخاص [در تعارض است].

آقای علیزاده - یعنی اگر قانون بگوید که من از این شرکت‌ها مالیات نمی‌گیرم، ما می‌گوییم چنین حکمی اشکال دارد؟!

آقای هاشمی شاهرودی - نه، اشکالی ندارد.

آقای ره‌پیک - آقا [= مقام معظم رهبری] نظرشان در این مورد [با نظر امام خمینی (ره)] فرق می‌کرد.

آقای هاشمی شاهرودی - آستان قدس، همه نوع کارخانه زده است.

آقای یزدی - یک نوع درآمد آستان مقدس، آن نذورات و هدایای مردمی است که به طور طبیعی برای آنها نباید مالیات بدهد. اما یک وقت هم درآمد آستان قدس آن هدایا و نذورات نیست، و فرض این است که این آستان یک سِری کار تجاری دارد انجام می‌دهد؛ یعنی دامداری دارد، گاوداری دارد، کارخانه دارد.

آقای اسماعیلی - الان کارخانه‌ی تولید رب گوجه دارند.

آقای ره‌پیک - این بند، فقط مربوط به آستان قدس رضوی است؛ مربوط به بقیه‌ی آستان‌ها نیست.

آقای هاشمی شاهرودی - همه [ی آستان‌ها چنین حکمی را] دارند.

آقای ره‌پیک - نه، این حکم، فقط مخصوص آستان قدس رضوی است.

آقای هاشمی شاهرودی - یعنی در نظر گرفتن نرخ مالیات صفر برای آستان قدس، به خاطر همان فرمان امام (ره) است؛ برای همین، این حکم را اینجا اضافه کرده‌اند.

آقای عزیزاده - ممکن است ایراد به آن طرف مسئله، [= معافیت آستان قدس به پرداخت مالیات] رأی بیاورد، اما اگر مجلس بگوید که از آستان قدس مالیات نگیرید، ما که نمی‌توانیم بگوییم چرا مالیات نمی‌گیرید.

آقای ابراهیمیان - می‌شود [چنین ایرادی گرفت].

آقای عزیزاده - «تبصره ۱۰ -

الف -

۱- در اجرای بند (ت) ماده الحاقی (۱۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور،^(۱) عواید حاصل از بند مذکور به ردیف درآمدی ۱۳۰۴۲۳

۱. بند (ت) ماده‌ی الحاقی (۱۵) لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی: «ماده الحاقی ۱۵- الحاقات و اصلاحات زیر در قانون معادن مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن انجام می‌شود:

الف- ...

ت- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۳۵) به قانون معادن الحاق می‌شود و شماره ماده (۳۵) به (۳۶) اصلاح می‌گردد:

ماده ۳۵- وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه و وابسته به آن از جمله سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن مکلفند طبق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی، استخراج و فروش معادن متعلق به خود را از طریق مزایده عمومی به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نمایند. عواید حاصل از واگذاری استخراج و فروش این‌گونه معادن پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور با رعایت قانون مذکور در قالب بودجه‌های سنواتی از طریق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه صرف زیرساخت معادن، اکتشاف، تحقیقات فرآورده‌های مواد معدنی و پژوهش‌های کاربردی برای مواد معدنی و تکمیلی طرح‌های نیمه‌تمام معدنی و کمک به بخش فناوری (تکنولوژی) در بخش معدن می‌شود. فروش مواد معدنی مذکور قبل از واگذاری استخراج و فروش صرفاً از طریق بورس کالا یا مزایده مجاز است.

تبصره- معادن جدید که توسط سازمان‌های مذکور کشف می‌شوند، پس از اخذ گواهی کشف طبق سازوکار فوق باید واگذار شوند.» گفتنی است ماده‌ی الحاقی (۱۵) در مصوبه‌ی نهایی مجلس (مورخ ۱۳۹۴/۲/۱) که به تأیید شورای نگهبان (مورخ ۱۳۹۴/۲/۹) نیز رسید، ذیل ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، آمده است.

نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.»

آقای سوادکوهی - تصویب این لایحه‌ی رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، تمام شد؟

آقای ره‌پیک - نه، هنوز تمام نشده است.

منشی جلسه - «۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی استخراج‌کننده سنگ آهن که پروانه بهره‌برداری آنها به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکت‌های تابعه است، ولی فاقد قرارداد با سازمان مذکور و شرکت‌های تابعه می‌باشند، موظفند بابت حق انتفاع پروانه بهره‌برداری از معادن فوق در سال ۱۳۹۴ بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ فروش محصولات خود را به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۳۰۴۱۹ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور پرداخت کنند.

در صورت سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره تولید، حق انتفاع به صورت پلکانی و به شرح زیر پرداخت می‌شود:

۱-۲- فروش محصول به صورت سنگ آهن خام و دانه‌بندی شده معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ فروش

۲-۲- فروش محصول به صورت افشرده (کنسانتره) شامل افشرده‌های تحویلی برای گندله‌سازی‌های درون شرکت و افشرده فروشی به خارج از شرکت معادل بیست و یک و نیم درصد (۲۱٫۵٪) مبلغ فروش

۳-۲- فروش محصول به صورت گندله معادل هجده درصد (۱۸٪) مبلغ فروش افشرده
۴-۲- فروش محصول به صورت آهن اسفنجی معادل پانزده درصد (۱۵٪) مبلغ فروش افشرده.

موارد (۲-۲)، (۲-۳) و (۲-۴) صرفاً به شرکت‌هایی تعلق می‌گیرد که زنجیره ارزش (فرآوری) را در داخل مجموعه همان شرکت انجام دهند.

در صورتی که شرکت‌های موضوع این جزء با رعایت قانون تجارت از محل سود خود اقدام به سرمایه‌گذاری در معادن و صنایع معدنی پایین‌دستی کنند، به میزان ده درصد (۱۰٪) سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته از محل سود، به عنوان حق انتفاع بهره‌برداری محاسبه می‌شود.

۳- پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد موضوع جزء (۱) و مبلغ پنج هزار و چهارصد میلیارد (۵,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از مبالغ واریزی موضوع جزء (۲) متناسب با میزان دریافتی به صورت تخصیص یافته توسط خزانه داری کل کشور از طریق ردیف های ۸۳-۵۳۰۰۰۰ و ۱۲۳-۵۳۰۰۰۰ (هشتاد درصد (۸۰٪) سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و بیست درصد (۲۰٪) سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور) در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار می گیرد تا جهت طرح های اکتشافی، طرح های پژوهشی کاربردی، زیست محیطی و ایجاد زیرساخت های معدنی هزینه شود.

مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از درآمد این جزء از طریق ردیف ۴۰۳۰۱۰۰۱ صرف زیرساخت های معدنی می شود.

۴- مالیات بر درآمد سال ۱۳۹۴ هر یک از معادن موضوع این جزء به حساب خزانه معین استان محل استقرار معدن واریز می شود.

۵- در صورت عدم پرداخت مبالغ فوق مطالبات مذکور در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم الاجراء است و بر اساس ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور^(۱) و مقررات اجرایی قانون مالیات های مستقیم قابل وصول است.

۶- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است نسبت به استرداد حقوق ورودی کالاهای وارداتی از همان مواد و قطعات وارداتی موضوع مواد (۶۶) تا (۶۸) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲^(۲) ظرف مدت پانزده روز از محل درآمد جاری اقدام کند.»

۱. ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۴۸- مطالبات وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی از اشخاصی که به موجب احکام و اسناد لازم الاجراء به مرحله قطعیت رسیده است بر طبق مقررات اجرایی مالیات های مستقیم قابل وصول خواهد بود.»

۲. مواد (۶۶) تا (۶۸) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۶۶- حقوق ورودی اخذ شده از عین کالای وارداتی که از کشور صادر می گردد و مواد، کالاهای مصرفی و لوازم بسته بندی خارجی به کار رفته یا مصرف شده در تولید، تکمیل یا بسته بندی کالای صادر شده با رعایت مقررات این قانون و آیین نامه اجرایی آن با مأخذ زمان ورود کالا باید به صادرکننده مسترد گردد.

تبصره ۱-

ماده ۶۷- به منظور تسهیل شناسایی و انطباق کالا و مواد وارداتی به کار رفته در کالای صادراتی،

آقای رهپیک - ما به این موضوع، در مصوبه‌ی مربوط به رفع موانع تولید رقابت‌پذیر ایراد گرفتیم.^(۱)

آقای عزیزاده - چه گفتیم؟

آقای رهپیک - قبلاً این طوری بود که این حقوق ورودی کالاهای وارداتی را می‌گرفتند و به خزانه می‌ریختند، بعد از محل بودجه، آن مبالغ را استرداد می‌کردند. این حقوق گمرکی است که از مواد اولیه‌ی مصرفی در تولید گرفته می‌شود. در مصوبه‌ی رفع موانع تولید هم عین همین عبارت آمده بود که گمرک این حقوق را از همان محل درآمدهای جاری پس بدهد؛ یعنی دیگر این مبالغ به خزانه نرود، بلکه از همان محل درآمد خود گمرک این مبالغ را پرداخت کنند. ما آنجا اشکال مغایرت با اصل (۵۳) به این موضوع گرفتیم.

→

صادرکننده باید همزمان با تسلیم اظهارنامه صادراتی، موضوع استرداد را با قید شماره پروانه ورودی مربوطه به گمرک صدور اعلام کند و گمرک موظف است تشریفات ارزیابی کالای صادراتی را به طور کامل انجام دهد و نتیجه را در ظهر اظهارنامه صادراتی قید نماید. تبصره - اسناد و مدارک مورد نیاز گمرک جهت انجام مراحل استرداد حقوق ورودی در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص می‌گردد.

ماده ۶۸ - استرداد بر اساس ارزش گمرکی و مأخذ حقوق ورودی مندرج در اسناد گمرکی در زمان ورود محاسبه می‌شود. در صورتی که بخشی از وجوه دریافتی بابت ورود کالا توسط سازمان‌هایی غیر از گمرک وصول شود، گمرک مراتب را جهت استرداد به سازمان‌های مذکور اعلام می‌نماید. گمرک و سایر سازمان‌های وصول‌کننده باید همه‌ساله بودجه لازم برای استرداد را در بودجه سالانه منظور نمایند. ۱. بند (۱۱) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۱۱ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ شورای نگهبان: «۱۱- بند (پ) ماده الحاقی (۲۸)، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد. همچنین در بند (ج) این ماده، معادل فارسی واژه «مونتاژ» ذکر گردد، و آلاً مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.» بند (پ) ماده‌ی الحاقی (۲۸) لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی بدین شرح بود: «ماده الحاقی ۲۸- به منظور حمایت از تولید داخلی و بهبود فضای کسب و کار و تسهیل در تشریفات گمرکی برای واحد‌های تولیدی:

الف - ...

پ- به منظور تسریع در استرداد حقوق ورودی به گمرک اجازه داده می‌شود حقوق ورودی اخذشده از عین مواد، قطعات و کالاهای مصرفی خارجی وارداتی مصرف‌شده در تولید، تکمیل و یا بسته‌بندی کالاهای صادرشده را با رعایت قانون امور گمرکی، از محل درآمدهای جاری مسترد نماید.»

آقای علیزاده - «۶-» گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است نسبت به استرداد حقوق ورودی کالاهای وارداتی از همان مواد و قطعات وارداتی موضوع مواد (۶۶) تا (۶۸) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ ظرف مدت پانزده روز از محل درآمد جاری اقدام کند. «گمرک چگونه می‌خواهد این مبالغ را پس بدهد؟»

آقای رهپیک - این بند به گمرک می‌گوید از همان درآمد جاری که داری، حقوقی ورودی را پس بده. این طوری است دیگر؛ یعنی دیگر این مبالغ در محاسبات خزانه وارد نمی‌شود.

آقای مدرسی یزدی - بله، به این موضوع در آن مصوبه ایراد گرفتیم.

آقای رهپیک - ایراد اصل (۵۳) گرفتیم. این موضوع در ماده‌ی الحاقی (۲۸) آن مصوبه آمده بود که به آن ایراد گرفتیم.

آقای مدرسی یزدی - همان اشکال را به این بند هم بگیریم.

آقای علیزاده - آقایانی که جزء (۶) را طبق همان اشکال، خلاف اصل (۵۳) می‌دانند، رأی بدهند.

آقای مدرسی یزدی - این بند، عین همان‌جا [= بند (پ) ماده الحاقی (۲۸)] است دیگر؛ فرقی نمی‌کند؛ هیچ فرقی نمی‌کند.

آقای سوادکوهی - این ایراد، رأی نیاورد.

آقای علیزاده - چرا؟! آقایانی که این جزء را خلاف اصل (۵۳) می‌دانند با توجه به اینکه در آنجا به این ایراد رأی داده‌ایم، رأی بدهند.

آقای هاشمی شاهرودی - بله دیگر؛ آنجا هم همین ایراد را گفته‌ایم.

آقای علیزاده - آقایان رأی دادند.^(۱)

آقای علیزاده - «بند الحاقی - کلیه استخراج‌کنندگان معادن موظفند بابت استخراج انفال متناسب با ارزش افزوده ناشی از استخراج معادن، حق انتفاع بهره‌برداری پرداخت کنند. ...»

آقای یزدی - این که می‌گوید استخراج‌کنندگان معادن حق انتفاع بهره‌برداری پرداخت

۱. بند (۶) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۶- جزء (۶) بند (الف) تبصره (۱۰)، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد. ...»

کنند، خب مبلغ آن، مقدار آن، حدود آن چقدر است؟ چگونه است؟ می‌گوید: «کلیه استخراج‌کنندگان معادن موظفند بابت استخراج انفال متناسب با ارزش افزوده ناشی از استخراج معادن، حق انتفاع بهره‌برداری پرداخت کنند.» خب مقدار این حق انتفاع و حدود آن، چه مقدار است؟ باید بگویند چه مقدار بپردازند؟ چگونه بپردازند؟ حق انتفاع باید مشخص باشد که چه مقدار است.

آقای عزیزاده - مگر معین نکرده است؟ حتماً معلوم کرده است، معلوم نکرده است؟

آقای رهپیک - حاج آقا [ی یزدی]، اصلاً این بند بودجه‌ای نیست. این بند را در قانون دائمی آورده‌اند، اما دوباره آن را در اینجا هم تکرار کرده‌اند.

آقای عزیزاده - «... میزان این حق انتفاع متناسب با حجم ذخیره معدن، نوع ماده معدنی و ارزش ذاتی آن به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ...» تا اینجا بند اشکالی ندارد. «... وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است از بهره‌برداری افراد استخراج‌کننده‌ای که حق انتفاع مذکور را پرداخت نمی‌کنند، ممانعت به عمل آورد و وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی) نیز ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور را اعمال کند.

حق انتفاع حقی است که به دارنده پروانه بهره‌برداری از معدن تعلق می‌گیرد.»

آقای شب‌زنده‌دار - مثل اینکه به این بند الحاقی، اشکال وارد کرده‌اند. ظاهراً این بند هم خلاف شرع است و هم مغایر اصل (۵۲) است. گفته‌اند چون این مصوبه دارد عطف به ما سبق می‌شود و شامل قراردادهای سابق می‌شود، اشکال دارد. یعنی این بند دارد می‌گوید آن افرادی که قرارداد سابق با دولت دارند هم باید حق انتفاع را بپردازند؛ مثلاً فردی قبلاً یک قرارداد پنج‌ساله با دولت بسته است.

آقای عزیزاده - اینها نظیر این حکم را سال گذشته هم در بودجه آورده بودند که ما یک ایراداتی به آن گرفتیم. بعداً مجلس برای رفع ایراد ما، تقریباً آن را به همین صورتی که در این بند آمده است، درست کردند.^(۱) استخراج‌کنندگان معادن افرادی هستند که می‌روند و

۱. نظیر این حکم در بند (۴۴) لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی، به شرح زیر آمده بود: «۴۴- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی استخراج‌کننده معادن سنگ آهن

از این معادن یک استفاده‌های سرشاری می‌برند. حالا اینها می‌گویند که شما باید حق انتفاع از این معادن را بدهید. تازه فهمیده‌اند که استخراج‌کنندگان دارند از این معادن سود کلانی می‌برند، لذا حالا دارند از اینها حق انتفاع می‌گیرند.

آقای ره‌پیک - بله، می‌گویند سود آن هم زیاد است.

آقای مدرسی یزدی - باید ببینیم این موضوع، واقعاً شرعی است یا نه.

آقای علیزاده - به هر حال، اینها می‌خواهند این حق انتفاع را بگیرند؛ اما موضوع این است که اگر این شرکت‌ها قرار است این حق انتفاع را بدهند و اگر این حق انتفاع را می‌خواهیم بگیریم، باید آن را به خزانه بریزند. الآن در این بند الحاقی فقط گفته‌اند که اینها باید حق انتفاع را بدهند.

آقای هاشمی شاهرودی - خب به دولت می‌دهند.

آقای علیزاده - این بند، چنین چیزی را نگفته است.

آقای هاشمی شاهرودی - گفته است سازمان امور مالیاتی.

آقای علیزاده - نه، گفته است سازمان امور مالیاتی به عنوان جریمه آن مبلغ را [بر

→

که پروانه بهره‌برداری آنها به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و یا شرکت‌های تابعه می‌باشد، موظفند بابت حق انتفاع دارنده پروانه بهره‌برداری (به مأخذ حداقل پنج درصد (۵٪) میانگین قیمت آزاد (دوره سه‌ماهه) شمش فولاد خوزستان) به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۳۰۴۱۹ جدول شماره (۵) این قانون واریز نمایند. معادل چهار درصد (۴۰٪) از مبالغ حاصله در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) قرار می‌گیرد تا پس از مبادله موافقتنامه با معاونت صرف تکمیل طرح‌های فولادی نیمه‌تمام، طرح‌های اکتشافی، ایجاد زیرساخت‌های معدنی و حمایت از تولید گردد.» شورای نگهبان در بند (۱۱) نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۰۹۰۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۳ خود نسبت به این بند، چنین اظهار نظر کرده است: «۱۱- در بند (۴۴)، منظور از حق انتفاع پروانه روشن نیست که آیا همان حق مالکانه است یا خیر؟ همچنین مشخص نیست که آیا شامل واگذاری‌های قبلی نیز می‌شود یا نه، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.» مجلس شورای اسلامی برای رفع این ابهام شورای نگهبان، در مصوبه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۹، چنین مقرر کرد: «تبصره زیر به بند (۴۴) الحاق می‌شود: تبصره الحاقی ۲- حقوق دولتی حقی است که به استناد ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون معادن مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ پرداخت می‌گردد. حق انتفاع حقی است که به دارنده پروانه بهره‌برداری از معدن تعلق می‌گیرد تا مطابق این بند توزیع گردد. حق انتفاع پروانه بهره‌برداری مربوط به گذشته صرفاً شامل معدنی است که پروانه بهره‌برداری آن متعلق به سازمان توسعه و نوسازی معادن ایران بوده است.» گفتنی است این مصوبه‌ی اصلاحی، مورد تأیید شورای نگهبان قرار گرفته است.

اساس ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور [می‌گیرد.

آقای مدرسی یزدی - واقعاً اگر در مورد یک معدنی به صورت درازمدت قرارداد بسته‌اند، «أوفوا بالعقود»^(۱) شامل آن می‌شود. مثلاً برای پنج سال یا برای ده سال قرارداد بسته‌اند. حالا آیا ما حق داریم بر خلاف عقود اسلامی عمل کنیم؟ واقعاً این [اخذ حق انتفاع، بدون ذکر در قرارداد و با مصوبه‌ی مؤخر از قرارداد]، خلاف شرع است؛ چون ما نمی‌توانیم خلاف «أوفوا بالعقود» عمل کنیم. اینها به مدت ده سال قرارداد بسته‌اند، پس اگر الآن زیر قرارداد بزنند، اشکال دارد.

آقای علیزاده - در پایین [= جزء الحاقی (۱)] برای آن ردیف آورده است. اینها می‌گویند ما آن کارخانه را به آن افراد واگذار کرده‌ایم.

آقای مدرسی یزدی - معدن را واگذار کرده‌اند.

آقای علیزاده - بله، معدن را واگذار کرده‌ایم. خب به بهره‌برداران از معادن نگفته‌اند که حق پروانه را ندهید.

آقای رهپیک - حالا اگر مالیات بر درآمد این افراد را اضافه بکنند، اشکالی دارد؟ این اخذ حق انتفاع هم شبیه اضافه کردن مالیات است دیگر.

آقای مدرسی یزدی - اگر در همان قرارداد به استخراج‌کنندگان معادن گفته باشند که از شما مالیات نمی‌گیریم و الآن از آنها مالیات بگیرند، این کار هم شبیه دارد.

آقای رهپیک - در قرارداد که نگفته‌اند مالیات نمی‌گیرند؛ در آنجا هیچ چیزی [در این خصوص] نگفته‌اند. بعداً آمده‌اند و یک عوارض و مالیات جدیدی را به استخراج از معدن وضع کرده‌اند.

آقای شبزنده‌دار - خب بگویند مالیات؛ چرا می‌گویند باید حق انتفاع بپردازند؟

آقای رهپیک - حالا بفرمایید که حق انتفاع یک‌طور حق بهره‌برداری است.

آقای علیزاده - اسم آن را عوض کرده‌اند. حق انتفاع، همان حق بهره‌برداری است. در سال گذشته، ما به این موضوع در مصوبه‌ی بودجه [۱۳۹۲]، ابهام گرفتیم. بعد که آن مصوبه برای رفع ایراد به کمیسیون رفت، ما هم رفتیم. آنجا این بحث مطرح شد و

۱. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ...» ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به پیمان‌ها (و قراردادهای) وفا کنید. ... سوره‌ی المائده، آیه (۱).

آقایان [= نمایندگان مجلس و کارشناسان حاضر در کمیسیون] یک حرف‌هایی زدند؛ گفتند که واقعاً این افراد دارند سرمایه‌ی مملکت را به طور مجانی می‌برند. بنابراین آمدند و گفتند که اینها باید بابت استخراج از معدن، یک مقدار به دولت حق انتفاع بدهند. خوب بدهند. دولت هم که نمی‌خواهد آن استخراج‌کنندگان ضرر کنند. دولت هم بررسی می‌کند و می‌بیند که آنها به اندازه‌ی متعارف سود ببرند و بقیه‌ی سود آن هم برای دولت باشد. درست است که دولت رفته و با این افراد قرارداد بسته است، اما دولت مال ملت را گرفته است و با آنها مجانی قرارداد بسته است. خوب بیخود چنین قراردادی بسته است!

آقای مدرسی یزدی - اگر دولت خلافی مرتکب شده است، آن یک حرف دیگر است؛ حق نداشته است که چنین قراردادی ببندد.

آقای علیزاده - اگر استخراج از معادن به صرف بهره‌برداران نبود، می‌آمدند و قراردادشان را فسخ می‌کردند. هیچ کدام از این افراد حاضر نیستند که ببینند و قراردادشان را فسخ بکنند. همه حاضرند که با همین وضعیت ادامه بدهند.

آقای مدرسی یزدی - اگر اخذ حق انتفاع اشکال شرعی داشته باشد، هیچ کدام از این مسائل رافع آن نیست، اما اگر اشکال شرعی نداشته باشد، [که بحثی نیست].

آقای علیزاده - واقعاً این واگذاری‌ها خیلی بی سر و ته بوده است. وقتی آدم این مسائل را می‌بیند، گاهی گریه‌اش می‌آید.

آقای مدرسی یزدی - شما خیال می‌کنید این واگذاری‌ها بی سر و ته بوده است. اتفاقاً هم سر داشته است و هم ته؛ منتها برای چه کسی؟

منشی جلسه - «جزء الحاقی ۱- سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران پس از وصول حق انتفاع پروانه بهره‌برداری موضوع این تبصره، از مجموع وصولی، دریافت حقوق دولتی معادن، به تناسب به ردیف ۱۳۰۴۰۸ و باقیمانده را به ردیف ۱۳۰۴۱۹ پرداخت کند.»

آقای علیزاده - این ایراد مربوط به واریز به خزانه، در اینجا رفع شده است.

منشی جلسه - «جزء الحاقی ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون، راهبردهای استراتژی توسعه معادن و سامانه الکترونیکی ارزیابی و محاسبه و دریافت حقوق دولتی از

معادن را تعیین کند و به اجراء گذارد.»

آقای رهپیک - این عبارت «راهبردهای استراتژی» هم مثل همان عبارت «پرداخت رد دیون» [در بند (ج) تبصره (۳)] است؛ کلمه‌ی «راهبرد»، ترجمه‌ی کلمه‌ی «استراتژی» است.

آقای علیزاده - می‌فرمایید کلمه‌ی «استراتژی» اشکال دارد؟

آقای مدرسی یزدی - بله، باید این کلمه را در پرانتز بگذارند.

منشی جلسه - این مورد تذکر داده شود؟

آقای علیزاده - نه، باید عبارت اصلاح شود.

آقای رهپیک - یکی از این دو کلمه [= «راهبرد» و «استراتژی»] را در پرانتز بگذارند دیگر.

آقای مدرسی یزدی - این عبارت، هم غلط است و هم مغایر اصل (۱۵) است.

آقای علیزاده - باید کلمه‌ی «استراتژی» را داخل پرانتز بیآورند دیگر.

آقای مدرسی یزدی - یا اینکه کلاً این کلمه را بردارند.

آقای رهپیک - اصلاً آن را بردارند.

آقای علیزاده - تذکر بدهید که کلمه‌ی «استراتژی» داخل پرانتز بیاید.

آقای مدرسی یزدی - تازه آن کلمه‌ی «استراتژی» هم در اینجا غلط است؛ اگر می‌خواهد این کلمه باشد، باید یک (کاف) هم در انتهای آن داشته باشد؛ «استراتژیک» درست است.

آقای رهپیک - باید این کلمه را حذف کنند. عبارت «راهبردهای توسعه» درست است.

آقای علیزاده - تذکر: «کلمه‌ی «استراتژی» باید به کلمه‌ی «استراتژیک» تبدیل بشود و داخل پرانتز بیاید.»

منشی جلسه - اما برخی از آقایان اعضا می‌گویند که باید این کلمه حذف شود.

آقای مدرسی یزدی - این کلمه، خلاف اصل (۱۵) است.

منشی جلسه - حاج آقا [آی علیزاده]، این ایراد را به صورت «تذکر» گفتند.

آقای مدرسی یزدی - نه، خلاف اصل (۱۵) بودن آن را رأی گرفتیم. واضح است که خلاف اصل (۱۵) است.

منشی جلسه - حاج آقا، دوباره رأی می‌گیرید یا تذکر می‌دهید؟

آقای رهپیک - نه دیگر.

منشی جلسه - پس می‌نویسیم که مغایر اصل (۱۵) است.

آقای علیزاده - به مجلس می‌گوییم: «این کلمه را حذف نکنید، ولاً خلاف اصل (۱۵) است.»^(۱)

«ب- در اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با عنایت به لغو قانون انحصار دولتی دخانیات مصوب ۱۳۰۷/۱۲/۲۹، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به وصول خالص هرگونه وجوه دریافتی شرکت دخانیات ایران بابت تمام‌نگاشت (هولوگرام) و سایر حقوق انحصار محصولات دخانی پس از تاریخ «مصوبه واگذاری سهام شرکت مزبور بابت رد دیون صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد» بر اساس گزارش حسابرس اقدام و وجوه مزبور را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. معادل چهل درصد (۴۰٪) از وجوه واریزی از محل ردیف ۱۰۱-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به تأمین مستمری بازنشستگان صنعت فولاد کشور اختصاص یافته و در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گیرد. ...»

منشی جلسه - «... همچنین تا شفاف‌سازی وظایف حاکمیتی و حقوق دولتی در حوزه محصولات دخانی در تطبیق با قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است درآمدهای حاصل از صدور مجوزها و هرگونه حقوق دولتی دریافتی بابت واردات و تولید محصولات دخانی را طی سال ۱۳۹۴ به ردیف درآمدی مذکور واریز نماید.»

آقای علیزاده - آقای نعمت‌زاده^(۲) در این خصوص نامه نوشته است.^(۳) معاون ایشان

۱. بند (۶) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۶- ... همچنین در جزء الحاقی یک به این بند، واژه «استراتژی» حذف گردد، ولاً مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.»

۲. محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت یازدهم.

۳. «... در اجرای وظایف حاکمیتی یادشده از جمله مبارزه با قاچاق محصولات دخانی، استفاده از هالوگرام به عنوان یک از ابزارهای مربوطه نقش مهمی در مبارزه با قاچاق محصولات دخانی دارد که مناقصه در حال برگزاری تأمین هالوگرام حداقل (۷۰۰) میلیارد ریال (برای (۵) میلیارد قطعه) برآورد می‌گردد و در راستای وظایف حاکمیتی محول‌شده به این وزارتخانه، در بند (ب) تبصره (۱۰) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ جهت انجام هزینه‌های لازم برای ایفای وظایف حاکمیتی ردیف درآمد- هزینه‌ای پیش‌بینی و (۴۰٪) اعتبار پیش‌بینی شده جهت انجام مأموریت‌های حاکمیتی مرتبط به این وزارت تخصیص یافته است. با عنایت به

هم به شورای نگهبان آمده بود و برای من توضیح داد. گفت این پولی که در این بند آمده است، پولی بوده که ما الآن بابت چاپ و الصاق هولوگرام روی محصولات دخانی می‌زنیم. این هولوگرام یک چیزی است که آن را چاپ می‌کنند و روی محصولات دخانی مثل سیگار می‌زنند، چه آن محصولاتی که از خارج وارد می‌شود و چه این محصولاتی که در داخل کشور تولید می‌شود. می‌گفت که اصلاً این پول برای این موضوع خرج می‌شود، اما الآن مجلس می‌گوید شما این پول را برای صندوق بازنشستگان فولاد بدهید. می‌گفت اگر ما این پول را را به این ردیف بریزیم، نمی‌توانیم جلوی این کار [= قاجاق] را بگیریم. چاپ این هولوگرام‌ها و نصبش با وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

آقای رهپیک - شرکت دخانیات را که به بخش خصوصی واگذار کردند دیگر.

آقای علیزاده - نه، آن را واگذار نکرده‌اند. این شرکت دخانیات دو قسمت دارد؛ یک قسمت دولتی دارد و یک قسمت خصوصی دارد. این مسائلی که مربوط به جلوگیری از قاجاق و این مسائل است، جنبه‌ی حاکمیتی آن با وزارت صنعت است. این بند می‌گوید الآن این پول را بگیرید و به صندوق بازنشستگی فولاد بدهید. اصلاً این پول به صندوق بازنشستگی فولاد ربطی ندارد. مسئولین وزارت صنعت می‌گویند که این بند، کار ما را تعطیل می‌کند و چنین و چنان می‌شود.

آقای رهپیک - خب نهایتاً این است که هولوگرام را نمی‌زنند.

آقای علیزاده - اگر هولوگرام را نزنند، قاجاق زیاد می‌شود.

آقای رهپیک - طرح شبنم را که خود وزارت صنعت تعطیل کرد. به نظر من، تعطیلی هولوگرام بهتر است؛ چون هیچ اثری در جلوگیری از قاجاق نمی‌گذارد. الآن هولوگرام را

→

مراتب یادشده در جلسه علنی روز ۱۳۹۳/۱۱/۱۰ مجلس شورای اسلامی پیشنهاد کمیسیون تلفیق و کمیسیون صنایع و معادن و لایحه دولت که ابقای منابع یادشده در قالب بند (ب) تبصره (۱۰) قید گردیده بود، به پیشنهاد نمایندگان محترم اصلاح و کل منابع مرتبط با این وزارت را در اختیار صندوق بازنشستگی فولاد قرار داده‌اند که این امر عملاً تهیه و نصب هالوگرام و سایر وظایف حاکمیتی مرتبط که از محل این منابع تأمین می‌گردند متوقف خواهد شد و به عبارتی کل اعتبار پیش‌بینی شده در این بند محقق نخواهد شد. ... نامه‌ی شماره ۶۰/۲۵۷۷۷ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۱ محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت به آیت‌الله جنتی، دبیر شورای نگهبان.

می‌فروشند؛ هولوگرام را در بازار می‌فروشند. این تأثیری در جلوگیری از قاچاق ندارد.

منشی جلسه - «ج» - به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف بیست میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا پنجاه درصد (۵۰٪) آن بخش از هزینه‌های تحقیقاتی یا ارتقای وضعیت زیست‌محیطی واحدهای تولیدی دارای مجوز یا پروانه بهره‌برداری را که منجر به کسب حق امتیاز تولید کالا یا خدمت یا ثبت اختراع از مراجع ذیصلاح داخلی یا بین‌المللی شده است، کمک نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

آقای ره‌پیک - این مبلغ، بیست هزار (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) میلیارد است؛ هزار آن جا افتاده است.

منشی جلسه - «تبصره ۱۱»

الف- به منظور تشویق و جلب سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی بخش غیردولتی و تعاونی‌های تولیدی و تشکلهای آب‌بران و شرکتهای سهامی زراعی و شهرک‌های کشاورزی در امر احداث آب‌بندان‌ها، تسریع در احداث، تکمیل و تجهیز طرح‌های شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی، اجرای عملیات آب و خاک کشاورزی و روش‌های نوین آبیاری و بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی، دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی از محل اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط ذیل برنامه‌های ۴۰۱۵۲ و ۴۰۲۰۱ اعتبارات مورد نیاز احداث و تکمیل طرح‌های موصوف را تا هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) به عنوان سهم دولت به صورت بلاعوض و باقیمانده به عنوان سهم بهره‌برداران به صورت نقدی یا تأمین کارگر یا تهاتر زمین یا کالای مورد نیاز در اجرای طرح پرداخت نمایند.

مناطق محروم و بهره‌بردارانی که در احداث شبکه‌های اصلی آبیاری و زهکشی مشارکت نموده باشند از پرداخت سهم نقدی مشارکت در احداث شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی معافند.

ب- حذف شد.

ج- حذف شد.

د- حذف شد.

فراز الحاقی به بند (د) - برای تسهیل و تسریع در انعقاد قراردادهای سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش غیردولتی و به منظور جلب انگیزه سرمایه‌گذاری در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور، بانک‌های عامل مکلفند قراردادهای خرید تضمینی کالاها و خدمات تولیدشده بخش غیردولتی و بیع متقابل منعقدشده با دستگاه‌های اجرایی در این‌گونه طرح‌ها را به عنوان تضمین‌های قابل قبول برای اعطای تسهیلات بانکی تلقی نمایند.»

آقای هاشمی شاهرودی - برای چه برای این بندی که آن را حذف کرده‌اند، فراز الحاقی آورده‌اند؟! وقتی بند (د) را حذف کرده‌اند، اسم این بند را هم باید عوض کنند دیگر. خوب یک اسم دیگر روی این بند بگذارند.

آقای ره‌پیک - این هم از عجایب است. البته اسم بندها بعداً جایگزین می‌شود؛ چون خود مجلس این بند را اضافه کرده است، [اسم آن را بند الحاقی گذاشته است].

آقای هاشمی شاهرودی - ولی بند (د) را حذف کرده‌اند.

آقای ره‌پیک - بله دیگر، آن بند را حذف کرده‌اند ولی فراز الحاقی به آن باقی مانده است.

منشی جلسه - حاج آقا [ی هاشمی شاهرودی] می‌فرمایند که این فراز الحاقی به بند (د) باید بند جدایی می‌شد.

آقای ره‌پیک - بله دیگر؛ درستش همین است.

آقای هاشمی شاهرودی - اقبالاً این نکته تذکر می‌خواهد. وقتی که بند (د) حذف شود، فراز الحاقی بند (د)، معنی ندارد.

آقای ره‌پیک - البته در آخر، متن قانون را ویرایش می‌کنند.

آقای هاشمی شاهرودی - این فراز الحاقی به بند (د)، اصلاً بودجه‌ای هم نیست و مغایر اصل (۵۲) است.

آقای ره‌پیک - من دیگر این ایراد را نمی‌گویم. خیلی از این بندهایی که خوانده شد هم اصلاً بودجه‌ای نبود، بلکه حکم بود؛ یک حکم دائمی است، حالا ولو اینکه گفته‌اند این احکام در سال ۱۳۹۴ اجرا شود.

آقای هاشمی شاهرودی - این احکام، قید ۱۳۹۴ را ندارد.

آقای رهپیک - چرا؛ آخر این مصوبه، این را نوشته‌اند.^(۱) خیلی از اینها، مثل همین بند (الف) تبصره (۱۰) که خواندید، در آن مصوبه‌ی مجلس در خصوص لایحه‌ی رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور هم آمده بود که ما به آنها ایراد گرفتیم، اما الآن همان حکم را در مصوبه‌ی بودجه آورده‌اند!

منشی جلسه - «ه- کشاورزانی که در اثر حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی خسارت دیده‌اند و قادر به پرداخت حق بیمه اجتماعی در موعد مقرر نشده‌اند، از پرداخت جریمه برای مدت معذوریت معاف می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این بند با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت جهاد کشاورزی حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

آقای هاشمی شاهرودی - این بند هم غیر بودجه‌ای است.

آقای رهپیک - بله.

آقای هاشمی شاهرودی - شماها که چنین اشکالی را وارد می‌کردید، در اینجاها هم باید وارد بکنید.

آقای رهپیک - مطرح کردن این ایراد، دیگر فایده ندارد حاج‌آقا.

منشی جلسه - جهت ثبت در مذاکرات [خوب است، ولو اینکه رأی کافی ندارد].

آقای رهپیک - واقعاً هیچ کدام از این بندها بودجه‌ای نیست؛ چون اینها یک حکم است.

آقای هاشمی شاهرودی - حاج‌آقا [ی عزیزاده]، این دو سه تا بندی که خوانده شد، بودجه‌ای نیست. شما به اینها اشکال نمی‌گیرید؟

آقای ابراهیمیان - بله، اینها بودجه‌ای نیست.

آقای عزیزاده - در این بندها آمده است و می‌گوید امسال این موضوع به این شکل باشد.

آقای هاشمی شاهرودی - قید «امسال» را که نگفته است.

آقای عزیزاده - چرا دیگر؛ آخر این مصوبه می‌گوید که این احکام مربوط به سال ۱۳۹۴ است.

آقای رهپیک - این حرف که بگویند این احکام برای یک سال است، که رافع این

۱. تبصره (۲۲) لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور مصوب ۱۲/۱۲/۱۳۹۴ مجلس شورای اسلامی: «تبصره ۲۲- کلیه احکام مندرج در این قانون صرفاً مربوط به سال ۱۳۹۴ است.»

اشکال نیست.

آقای ابراهیمیان - حاج آقای علیزاده، اگر این طور باشد، که هر قانونی را می شود [در بودجه آورد و آن را مقید به یک سال کرد]!

آقای رهپیک - اشکال این است که ماهیت آن بودجه ای نیست.

آقای علیزاده - اگر حکمی بودجه ای نبود، ما همیشه به مجلس یک پیشنهاد می کردیم؛ می گفتیم که این احکام باید مقید به امسال بشود. آنها هم همین کار را می کنند.

آقای رهپیک - چنین چیزی در این مصوبه هست و آمده است، منتها ماهیت بعضی احکام بودجه ای نیست؛ یعنی نه ردیف دارد و نه هزینه است و نه درآمد.

منشی جلسه - «و- کلیه بانک های کشور اعم از دولتی، غیردولتی و مؤسسات مالی و صندوق های حمایتی که به بخش کشاورزی تسهیلاتی پرداخت نموده اند، موظفند بازپرداخت وام های اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که دچار خسارت خشکسالی یا سرمازدگی یا آفات و بیماری های همه گیر و یا حوادث غیرمترقبه و یا آتش سوزی غیرعمدی شده باشند را با تأیید کارگروهی متشکل از نمایندگان جهاد کشاورزی شهرستان، بانک مربوط در شهرستان، صندوق بیمه کشاورزی شهرستان و فرمانداری شهرستان، مشروط به تأمین بار مالی اضافی از محل اعتبارات ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱^(۱) و اعتبارات پیش بینی نشده قانون بودجه به مدت سه سال امهال کنند.»

آقای علیزاده - دولت همه ی این احکام [غیر بودجه ای] را در ضمن لایحه ای^(۲) به مجلس آورد. در مجلس، آقای احمد توکلی^(۳) علیه آن صحبت کرد و این لایحه رد

۱. ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ کمیسیون اجتماعی مجلس (اصلاحی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۴): «ماده ۱۲- به دولت اجازه داده می شود در صورت وقوع حوادث طبیعی و سوانح پیش بینی نشده، معادل دو درصد (۲٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه گردان خزانه تأمین کند تا به صورت اعتبارات خارج از شمول با پیشنهاد شورای عالی و تأیید رئیس جمهور هزینه گردد.»

۲. لایحه الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۵/۱۲ و ۱۳۹۳/۵/۱۴ هیئت وزیران.

۳. احمد توکلی، نماینده ی مجلس شورای اسلامی در ادوار اول، هفتم و هشتم.

شد. بعد، آن را به صورت «طرح» به مجلس آوردند. [برخی از مواد] آن طرح تصویبی مجلس را هم ما در شورای نگهبان رد کردیم. اصلاً اصل طرح آن موضوع در مجلس، برای رفع همین اشکال بود.

آقای یزدی - واقعاً این حکم بودجه‌ای است که سه سال مهلت بدهد که بازپرداخت تسهیلات را دیرتر بپردازند؟! این بودجه‌ای است؟!
آقای ره‌پیک - نه.

آقای هاشمی شاهرودی - این، بودجه‌ی سه‌ساله است!

آقای یزدی - این حکم، اصلاً ربطی به بودجه دارد؟! نمی‌خواهید به آن ایراد بگیرید؟!!

آقای هاشمی شاهرودی - نه، اینها هیچ ربطی به بودجه ندارد.

آقای ره‌پیک - اینها چون هیچ جای دیگری نمی‌توانند این حکم را بیاورند، اینجا آورده‌اند. اگر این حکم در این مصوبه تأیید نشود، باید بروند و آن را در یک جای دیگر تصویب کنند.

آقای علیزاده - ما دو سال [در ایرادهای مربوط به مصوبه‌ی بودجه] یک ایراد اضافه‌ی دیگری هم نوشتیم.^(۱) اگر اجازه بفرمایید، ما امسال هم بنویسیم که علی‌رغم مصوبه‌ی

۱. نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۰۹۰۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۳/۷ مجلس شورای اسلامی: «نظر به اینکه هر ساله در بودجه کل کشور مواردی که فاقد ماهیت بودجه‌ای است، منظور می‌گردد که همواره از طرف این شورا مورد اشکال قرار می‌گیرد، شایسته است دولت و مجلس محترم ترتیبی اتخاذ نمایند تا موارد مذکور به صورت لایحه یا طرح قانونی مورد بررسی و تصویب قرار گیرند. این اشکال در برخی از بندهای این مصوبه نیز وجود دارد که در بند (۱۵) به آنها اشاره شده است.»

بند (۱۹) نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۳۱۰۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۴ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۲۰ مجلس شورای اسلامی: «۱۹- همان‌طور که طی نامه شماره ۹۲/۳۰/۵۰۹۰۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۲ این شورا در خصوص بودجه سال ۱۳۹۲ آمده و متأسفانه ظاهراً تا کنون اقدام مؤثری در این خصوص به عمل نیامده است، هر ساله در بودجه کل کشور مواردی که فاقد ماهیت بودجه‌ای است، منظور می‌گردد که همواره مورد اشکال این شورا است. شایسته است دولت و مجلس محترم ترتیبی اتخاذ نمایند تا موارد مذکور به صورت لایحه یا طرح قانونی مورد بررسی و تصویب قرار گیرند. این اشکال در برخی از تبصره‌های این مصوبه نیز وجود دارد که به اهم آنها در بند یک این نامه اشاره شده است.»

مجلس در خصوص الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت،^(۱) باز هم برخی احکام این مصوبه بودجه‌ای نیست. لذا امسال دوباره مثل سال گذشته به مجلس بنویسیم که با دولت یک تعاملی بکنید که این مواردی که جنبه‌ی غیر بودجه‌ای دارد، با آوردن یک «لایحه» به مجلس، واقعاً قضیه‌اش را حل کنند. ما دو سال در ایراداتمان به مصوبه‌ی بودجه نوشته‌ایم که احکام غیر بودجه‌ای را در یک مصوبه‌ی دیگر بیاورند.^(۲)

منشی جلسه - «ز- در اجرای مواد (۱۳۳) و (۱۳۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۳) در خصوص توسعه انرژی‌های نو و با هدف

۱. طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، پس از سه مرحله رفت و برگشت بین مجلس و شورای نگهبان، در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۴ به تصویب نهایی مجلس رسید و شورای نگهبان نیز آن را در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۶ تأیید کرد.

۲. بند (۱۵) نظر شماره ۹۳/۱۰۲۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۱۵- همان‌طور که هر ساله به استحضار عالی رسید، در بودجه کل کشور مواردی که فاقد ماهیت بودجه‌ای است، منظور می‌گردد که همواره از طرف این شورا مورد اشکال قرار گرفته است. اگرچه با تصویب قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مقداری از این اشکالات رفع گردیده، اما به لحاظ طرح بودن مصوبه مرفوم، کل اشکال مربوطه مرتفع نشده است؛ شایسته است دولت و مجلس محترم ترتیبی اتخاذ نمایند تا موارد مذکور به صورت لایحه قانونی مورد بررسی و تصویب قرار گیرند.»

۳. مواد (۱۳۳) و (۱۳۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۱۳۳- به منظور تنوع در عرضه انرژی کشور، بهینه‌سازی تولید و افزایش راندمان نیروگاه‌ها، کاهش اتلاف و توسعه تولید همزمان برق و حرارت، شرکت توانیر و شرکت‌های وابسته و تابعه وزارت نیرو موظفند:

الف- ...

ب- به شرکت توانیر و شرکت‌های وابسته و تابعه وزارت نیرو اجازه داده می‌شود نسبت به انعقاد قراردادهای بلندمدت خرید تضمینی برق تولیدی از منابع انرژی‌های نو و انرژی‌های پاک با اولویت خرید از بخش‌های خصوصی و تعاونی اقدام نمایند. قیمت خرید برق این نیروگاه‌ها علاوه بر هزینه‌های تبدیل انرژی در بازار رقابتی شبکه سراسری بازار برق، با لحاظ متوسط سالانه ارزش وارداتی یا صادراتی سوخت مصرف‌نشده، بازدهی، عدم انتشار آلاینده‌ها و سایر موارد به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد.

....

ماده ۱۳۹- به منظور ایجاد زیرساخت‌های تولید تجهیزات نیروگاه‌های بادی و خورشیدی و توسعه کاربرد انرژی‌های پاک و افزایش سهم تولید این نوع انرژی‌ها در سبد تولید انرژی کشور، دولت مجاز است با حمایت از بخش‌های خصوصی و تعاونی از طریق وجوه اداره‌شده و یارانه سود تسهیلات،

امنیت بخشی به انرژی کشور و کاهش آلاینده‌گی، دولت مجاز است در سال ۱۳۹۴ طرح نصب نیروگاه‌های کوچک و پیش گرم‌کن‌های خورشیدی بر فراز بام‌ها، بوستان‌ها و معابر کشور را اجراء نماید. این طرح به صورت مشارکت پنجاه درصد (۵۰٪) با متقاضیان و در مناطق عشایری با مشارکت پانزده درصد (۱۵٪) از محل منابع حاصل از بند (ز) تبصره (۹) این قانون اجراء می‌شود.

ح- به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود کل هزینه‌های مربوط به تهیه و نصب کنتور حجمی هوشمند چاه‌های کشاورزی را از محل اعتبارات ردیف‌های طرح «تبادل بخشی، تغذیه مصنوعی و کنترل سیل» پرداخت و به صورت اقساطی با روشی که وزارت نیرو تعیین می‌نماید از صاحبان چاه‌ها دریافت و به حساب خزانه واریز کند. صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی صرفاً برای اجرای طرح‌های تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی در اختیار وزارت نیرو قرار می‌گیرد.»

آقای علیزاده - این بند، نه ردیف دارد و نه سقف دارد؛ فقط می‌گوید صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی از محل فلان را به وزرات نیرو بدهید. آنجا [= بند (الف) تبصره (۸)] اقلأً یک ردیفی داشت، اما این بند، ردیف هم ندارد! حداقل تذکر بدهیم که ردیف آن را معلوم کنید. باید ردیف‌ها را بیاورند.

آقای رهپیک - احتمالاً این بند یک ردیفی در جداول بودجه دارد؛ باید بگوییم ردیف آن را ذکر کنند؛ چون در این بند گفته است که از محل اعتبارات ردیف‌های طرح «تبادل بخشی، تغذیه مصنوعی و کنترل سیل» پرداخت شود. خود این طرح تعادل بخشی در جداول عنوان دارد. ما این را دیده‌ایم؛ خود طرح تعادل بخشی در جداول، عنوان دارد.

آقای علیزاده - چه مقدار از آن ردیف‌ها بدهند؟ از یک ردیف که نیست.

آقای رهپیک - چرا؛ این فقط یک ردیف است.

آقای علیزاده - نه، اینجا گفته است «ردیف‌های طرح تعادل بخشی»؛ خب معلوم نیست

→

زمینه تولید تا پنج هزار مگاوات انرژی بادی و خورشیدی در طول برنامه متناسب با تحقق تولید را فراهم سازد.»

که دولت باید چه مقدار از این ردیف‌ها پرداخت کند؟ چه مقدار به وزارت نیرو پس بدهد؟ در اینجا هیچ چیزی را معلوم نکرده‌اند.

آقای رهپیک - می‌گویند دولت صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی را به وزارت نیرو پرداخت کند دیگر؛ یعنی هر مقدار که در این ردیف‌ها برای این طرح، اعتبار وجود دارد، صد درصد (۱۰۰٪) آن را برگردانند. این، درآمد-هزینه است دیگر.

آقای مدرسی یزدی - در اینجا که برای طرح تعادل‌بخشی، ردیفی نیآورده‌اند؛ همین‌طور فقط می‌گویند [وزارت نیرو هزینه‌های مربوط به کنترل حجمی هوشمند را] به حساب خزانه واریز کند. خوب از کجا این صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی معلوم می‌شود؟ این موضوع که ردیف ندارد.

آقای علیزاده - بله، ردیف ندارد. وزارت نیرو این هزینه‌ها را باید به کجا واریز کند؟ حداقل مجلس باید معلوم بکند که این هزینه‌ها به کجا واریز بشود، بعد بگوید دولت آن هزینه‌ها را از آن ردیف به وزارت نیرو بدهد. اما قبل از آن، باید معلوم شود که وزارت نیرو این هزینه‌ها را به کجا واریز کند؟

آقای رهپیک - به ردیف وزارت نیرو واریز می‌کند دیگر.

آقای مدرسی یزدی - این را شما می‌فرمایید، ولاً اینجا که ردیفی را ذکر نکرده است.

آقای رهپیک - بله دیگر.

آقای علیزاده - این موضوع باید ردیف داشته باشد.

آقای مدرسی یزدی - درست است. ما به این موضوع ایراد داریم.

آقای علیزاده - حضرات آقایانی که می‌گویند بند (ح) اشکال دارد، از این جهت که می‌گویند وزارت نیرو این هزینه‌ها را باید به خزانه واریز کند، ولی معلوم نیست که به کجا باید واریز کند، اعلام رأی کنند.

آقای هاشمی شاهرودی - این، مربوط به همان ردیف‌های بالاست دیگر؛ این هزینه‌ها به همان ردیف‌های بالا واریز می‌شود.

آقای مدرسی یزدی - نه.

آقای علیزاده - نه.

آقای رهپیک - آقایان می‌گویند که ردیف برای خرج این وجوه ندارد.

آقای علیزاده - این بند می‌گویند وزارت نیرو این هزینه‌ها را به حساب خزانه واریز

کند، اما نمی‌گوید به کدام حساب خزانه واریز کند. اینجا ردیف می‌خواهد. بعد، آن وقت می‌تواند بگوید که از آن ردیف، برای خرج به فلان جا بدهند. حضرات آقایانی که می‌گویند ردیف این موضوع باید تعیین شود، رأی بدهند. این ایراد رأی دارد.^(۱)

«بند الحاقی ۱- وزارت نفت موظف است در راستای اجرای ماده (۲۴) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مصوب ۱۳۸۹/۴/۲۳^(۲) در صورت رعایت الگوی کشت نسبت به تأمین اعتبار برق‌درار کردن چاه‌های کشاورزی اقدام کند.

بند الحاقی ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی کند که به طور متوسط حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) از مجموع تسهیلات پرداختی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به بخش کشاورزی و منابع طبیعی و صنایع وابسته با نرخ ترجیحی اختصاص یابد. در صورت تخلف بانک‌ها از سهمیه تعیین‌شده، بانک مرکزی باید متناسب با میزان تخلف نسبت به افزایش سپرده قانونی این بانک‌ها اقدام نماید.

بند الحاقی ۳- معادل ارزش ده هزار (۱۰,۰۰۰) تن مالچ تا سقف دویست میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت^(۳) و ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران به منظور تثبیت ماسه‌های

۱. بند (۷) نظر شماره ۹۳/۱۰۲۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۷- در بند (ح) تبصره (۱۱)، از آنجا که در خصوص ذیل آن، ردیف و سقف تعیین نشده است، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد.»

۲. ماده (۲۴) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مصوب ۱۳۸۹/۴/۲۳ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۲۴- وزارت نفت مکلف است هم‌ساله مبالغ ریالی صرفه‌جویی سوخت ناشی از برقی کردن چاه‌های آب کشاورزی را به حسابی که در خزانه‌داری کل افتتاح می‌گردد، واریز نماید تا جهت برقی کردن چاه‌های کشاورزی اختصاص یابد و به مصرف برسد. وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع برق استانی موظفند با درخواست جهاد کشاورزی شهرستان‌ها، برق چاه‌ها را تأمین نمایند.»

۳. ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۰- به دولت اجازه داده می‌شود برای پیش‌آگاهی‌ها، پیشگیری، امدادسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، تگرگ، طوفان، پیشروی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و اپیدمی‌های دامی، اعتبار مورد نیاز را در لوائح بودجه سالانه منظور نماید. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کشور با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط کمک‌های بلاعوض را برای پرداخت خسارت‌دیدگان به

روان و کنترل کانون‌های بحرانی و مقابله با ریزگردها، جهت اجرای طرح‌های مورد نظر در اختیار سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور قرار می‌گیرد.»

منشی جلسه - «تبصره ۱۲ -

الف - حذف شد.

ب - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است از طریق شرکت ارتباطات زیرساخت نسبت به مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فیبر نوری و بین‌المللی و کسب سهم مناسب از بازار پهنای باند منطقه اقدام کند.»

آقای علیزاده - «ج - به منظور توسعه و ارتقای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور و سطح فناوری و کیفیت تولیدات زیربخش ارتباطات و تولید برنامه‌های نرم‌افزاری و ایجاد زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات، به دستگاه‌های وابسته وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تا مبلغ یک‌هزار دویست میلیارد (۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌های سرمایه‌ای خود را به صورت وجوه اداره‌شده و سرمایه‌گذاری خطرپذیر برای کمک و حمایت از پروژه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای اشتغال‌آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت تسهیلات بر اساس آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و تعاون، کار و رفاه اجتماعی

→

طریقی تعیین می‌کنند که سهم اعتبار اقدامات بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیرمترقبه یادشده نسبت به کمک‌های بلاعوض، سالانه افزایش یابد و با پوشش بیمه‌ای کامل به تدریج کمک‌های بلاعوض حذف شوند. به دولت اجازه داده می‌شود در صورت وقوع حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی، سیل و مانند آنها تا معادل یک درصد (۱٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه‌گردان خزانه موضوع ماده (۱) این قانون تأمین و هزینه نماید. تنخواه مذکور حداکثر تا پایان همان سال از محل صرفه‌جویی در اعتبارات عمومی و یا اصلاح بودجه سالانه تسویه خواهد شد. آیین‌نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.»

و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه می شود و به تصویب هیئت وزیران می رسد، اختصاص دهند و مابه التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت نمایند.»

آقای رهپیک - این «مابه التفاوت نرخ سود» یعنی چه؟

آقای علیزاده - یعنی وقتی می خواهند این تسهیلات را به متقاضیان بدهند، باید با یک نرخ سود ترجیحی به آنها بدهند؛ مثلاً با یک نرخ سود کمتری به آنها می دهند و بقیه ی سود این تسهیلات را خود دولت می دهد.

آقای رهپیک - مابه التفاوت نرخ سود بین چه و چه است؟ مابه التفاوت بین کدام دو چیز، مقصودشان است؟

آقای علیزاده - می خواهد بگوید دولت که برای حمایت از پروژه های این افراد می خواهد تسهیلات بدهد ...

آقای رهپیک - می دانم؛ دولت یک پولی دارد که با آن می خواهد از این پروژه ها حمایت کند. اما اینجا می گوید که دولت مابه التفاوت نرخ سود را بدهد. منظور، از این سود، کدام سود است؟ مابه التفاوت سود چه با چه؟

آقای مدرسی یزدی - یعنی اگر مثلاً سرمایه گذاران در جایی دیگر سرمایه گذاری می کردند، آن مقدار سود داشتند، ولی سود سرمایه گذاری در این موضوع کمتر است. این بند می گوید این مابه التفاوت نرخ سود را دولت می دهد.

آقای رهپیک - نه، منظور این بند، سود تسهیلات است؛ مثلاً اگر نرخ سود تسهیلات چهار درصد (۴٪) است، دولت مابه التفاوت بین سود چهار درصد (۴٪) و مثلاً دوازده درصد (۱۲٪) را پرداخت می کند.

آقای علیزاده - برویم؛ اینها چیز مهمی نیست.

منشی جلسه - «تبصره ۱۳ -

الف- در اجرای ماده (۱۹) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران:

۱- حذف شد.

۲- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود، به منظور پوشش کامل تحصیلی دانش آموزان لازم التعلیم، نسبت به خرید خدمات آموزشی از طریق پرداخت سرانه دانش آموزی اقدام کند. واگذاری مدارس دولتی به بخش خصوصی

تا پایان قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران ممنوع می‌باشد.
 ۳- در سال ۱۳۹۴ ساختمان‌های متعلق به دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که به عنوان مدرسه مورد استفاده قرار گرفته است، همچنان در اختیار وزارت آموزش و پرورش باقی می‌ماند.
 جزء الحاقی- وزارت آموزش و پرورش مکلف است در مناطقی که نمی‌تواند خدمات آموزشی ارائه کند، سرویس ایاب و ذهاب رایگان به نزدیک‌ترین محل آموزشی برای کلیه دانش آموزان فراهم نماید.»

آقای علیزاده - این بند، ردیف نمی‌خواهد؟ پول نمی‌خواهد؟

آقای ره‌پیک - اصلاً بودجه‌ای است؟

آقای ابراهیمیان - اصلاً بودجه‌ای نیست.

آقای علیزاده - چرا؟ چون منظورش اجرای این حکم در امسال است، ولی با اینکه این حکم مربوط به امسال است، ولی باید برای آن ردیف تعیین کند.

آقای مدرسی یزدی - درست است.

آقای علیزاده - ایراد مغایرت این بند با اصل (۵۳) حتمی است. از کجا باید این هزینه‌ها را تأمین کنند؟ آقایانی که می‌فرمایند این بند اشکال دارد، رأی بدهند.

آقای مدرسی یزدی - همین‌طور است. همه‌ی اعضای شورای نگهبان هم به این ایراد رأی می‌دهند. این حکم، نه سقف دارد، نه درآمد آن معلوم است، نه هزینه‌ی آن معلوم است.^(۱)

آقای علیزاده - «ب- حذف شد.

ج- به وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و ورزش و جوانان اجازه داده می‌شود درآمدهایی را که بر اساس قوانین مصوب دریافت می‌کنند به استثنای درآمدهای موضوع بند (م) تبصره (۳) این قانون،^(۲) به حساب درآمد اختصاصی که توسط

۱. بند (۸) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۸- جزء الحاقی به بند (الف) و همچنین بندهای (ج)، (ز) و (ح) تبصره (۱۳)، از حیث مشخص نبودن ردیف و سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شدند.»

۲. بند (م) تبصره (۳) لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور، مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی: «تبصره ۳-

خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌شود، واریز کنند و معادل آن را وصول نمایند. مازاد درآمد اختصاصی ادارات کل آموزش و پرورش و ورزش و جوانان هر استان به همان استان و شهرستان وصول‌کننده اختصاص می‌یابد.» این بند هم، ردیف می‌خواهد. باید ردیف درآمدی را که به آن واریز می‌کنند معلوم کنند، اما ردیف ندارد.

آقای ره‌پیک - بله، همه‌ی این بندها ردیف می‌خواهد.

آقای مدرسی یزدی - آن بند (ج) تبصره (۳) را که ذکر کرده است، [ردیف دارد].

آقای علیزاده - نه، آن بند (ج) تبصره (۳) استثنا شده است. این بند دارد می‌گوید درآمدهای وصولی، به جز درآمدهای بند (ج) تبصره (۳). بالاخره اگر موضوع این بند، ردیف دارد باید ردیف‌هایش را معلوم کنند؛ اگر هم ردیفی ندارد، باید برای آن ردیف تعیین کنند. اگر این ایراد را قبول دارید، این را به مجلس بگوییم. خب آقایان، این ایراد را هم قبول دارند.

آقای اسماعیلی - این بند می‌گوید آن درآمدها را بر اساس قوانین مصوب دریافت می‌کنند؛ پس معلوم می‌شود که ردیف دارد.

آقای علیزاده - نه، حکم مربوط به دریافت آن درآمدها مشخص است، ولی ردیف آن مشخص نیست. در آن قوانین که ردیف تعیین نمی‌شود. ردیف باید در بودجه تعیین بشود.^(۱)

منشی جلسه - «د- به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دستگاه‌های مشمول بند (ب) ماده (۲۰) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود تا سقف درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۳ نسبت به اخذ تسهیلات از بانک‌ها اقدام کنند و در جهت تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود استفاده نمایند و با تنفس یکساله نسبت به بازپرداخت اقساط از

→

الف- ...

م- دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظفند پس از فروش املاک خود بر اساس ماده (۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) از طریق مزایده عمومی وجوه حاصله را به درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۲۱۰۲۰۰ جدول شماره (۵) این قانون واریز نمایند.»

۱. بند (۸) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۸- جزء الحاقی به بند (الف) و همچنین بندهای (ج)، (ز) و (ح) تبصره (۱۳)، از حیث مشخص نبودن ردیف و سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شدند.»

محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند.

ه- حذف شد.

و- حذف شد.

ز- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری (سازمان امور دانشجویان) و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجازند طبق قوانین و مقررات، درآمد حاصل از خرید عدم انجام تعهدات بورس و ارزبگیر با هزینه شخصی و جریمه‌های آن را اخذ و به حساب درآمد اختصاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. صد درصد (۱۰۰٪) این درآمد به عنوان درآمد اختصاصی وزارتخانه‌های یادشده تلقی می‌شود و به منظور تحقق برنامه‌های مؤسسات آموزش عالی در مناطق شهری کمتر از دویست هزار نفر جمعیت به آنها اختصاص می‌یابد.»

آقای عزیزاده - این بند هم مغایر اصل (۵۳) است. آقایان این ایراد را قبول دارند؟

آقای اسماعیلی - بله.^(۱)

منشی جلسه - «ح- صد درصد (۱۰۰٪) وجوه اداره‌شده پرداختی از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۱ به صندوق رفاه دانشجویان، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان کمک جهت افزایش سرمایه صندوق‌های رفاه دانشجویان تلقی می‌شود و وجوه حاصل از بازپرداخت وام‌های مذکور در قالب درآمد اختصاصی برای پرداخت مجدد به دانشجویان به مصرف می‌رسد.»

آقای اسماعیلی - این بند هم سقف ندارد.

آقای عزیزاده - برای این بند هم باید سقف تعیین بکنند. صد درصد (۱۰۰٪) چه مبلغی به این صندوق‌ها اختصاص پیدا می‌کند؟

آقای ابراهیمیان - دیگر رأی نمی‌گیرید؟

آقای عزیزاده - همه این ایراد را قبول داریم دیگر. هر کسی این ایراد را قبول ندارد بگوید.

۱. بند (۸) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۸- جزء الحاقی به بند (الف) و همچنین بندهای (ج)، (ز) و (ح) تبصره (۱۳)، از حیث مشخص نبودن ردیف و سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شدند.»

آقای اسماعیلی - بله، قبول داریم.^(۱)

منشی جلسه - «ط- به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری (سازمان امور دانشجویان) و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود منابع ریالی حاصل از فروش ارزی که از منابع خارج از کشور در وجه دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور یا دانشگاه‌های محل تحصیل آنان پرداخت می‌شود را وصول و به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۴۷ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. منابع واریزی از طریق ردیف ۱۱۰-۵۳۰۰۰۰۰ صرف هزینه‌های دانشجویان بورسیه داخل و خارج از کشور، یارانه تغذیه، تعمیر و تجهیز خوابگاه‌های دانشجویی، تربیت بدنی و سایر امور دانشجویی دانشگاه‌ها می‌شود. ی- حذف شد.

ک- مازاد درآمد اختصاصی دستگاه‌های اجرایی در سقف اعتباراتی که برای این منظور در این قانون پیش‌بینی شده است، حسب مورد به همان دستگاه اجرایی که درآمد را کسب کرده است، اختصاص می‌یابد تا مطابق موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هزینه شود.»

آقای علیزاده - آقای دکتر [ره‌پیک]، اینها ردیف دارد؟

آقای سوادکوهی - مازاد درآمد دستگاه‌های اجرایی، موضوع این بند است.

آقای هاشمی شاهرودی - منظور، همین ردیف خود دستگاه‌های اجرایی است؛ یعنی اگر دستگاه‌های اجرایی در همان ردیف‌ها مازاد درآمد داشته باشند، به آنها اختصاص پیدا می‌کند.

آقای علیزاده - خب مازاد درآمد باید سقف داشته باشد؛ همین‌طوری چه مقدار از آن ردیف را به آن دستگاه‌ها بدهند؟

آقای ره‌پیک - این حکم، یک حکم کلی است؛ عمومی است. در هر سال، یک چنین چیزی بوده است.

۱. بند (۸) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۸- جزء الحاقی به بند (الف) و همچنین بندهای (ج)، (ز) و (ح) تبصره (۱۳)، از حیث مشخص نبودن ردیف و سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شدند.»

منشی جلسه - «تبصره ۱۴ -

الف- حذف شد.

ب- حذف شد.

فراز الحاقی به بند (ب)- دولت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات) مکلف به پرداخت حق سهم بیمه کارفرمایی کلیه کارگزاران و پیمانکاران مخابرات روستایی به تاریخ قبل از واگذاری شرکت مخابرات ایران به بخش خصوصی از محل مازاد درآمد ردیف ۱۴۹۱۰۰ مندرج در پیوست شماره (۲) این قانون نسبت به مبلغ چهل و پنج هزار میلیارد (۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا مبلغ دو هزار و چهارصد میلیارد (۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد.»

آقای عزیزاده - این عبارت «فراز الحاقی به بند (ب)»، [به علت حذف خود بند (ب)] در تبصره (۱۴)، ایراد دارد.

منشی جلسه - اینها در هنگام تنقیح قانون درست می‌شود.

آقای ره‌بیک - بله، اینها را بعداً در تنقیح درست می‌کنند.

منشی جلسه - «ج- به هر یک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود هر دو ماه از هر واحد مسکونی مشترک گاز مبلغ یکهزار (۱,۰۰۰) ریال و از هر واحد مسکونی مشترک برق مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال اخذ نمایند و نسبت به بیمه خسارات مالی و جانی اعم از فوت و نقص عضو و جبران هزینه‌های پزشکی ناشی از انفجار، آتش‌سوزی و مسمومیت مشترکان شهری و روستایی گاز و برق از طریق شرکت‌های بیمه با برگزاری مناقصه اقدام کنند. این مبالغ جزء درآمدهای شرکت‌های ذی‌ربط وزارتخانه‌های نفت و نیرو محسوب نمی‌شود و مشمول مالیات نیست.

د- دولت موظف است رزمندگان غیر شاغل و پیشمرگان کُرد مسلمان را تحت پوشش بیمه درمانی قرار دهد. اعتبارات این بند از محل ردیف بیمه ایرانیان قابل پرداخت است.»

آقای هاشمی شاهرودی - روشن است که این بند (د)، اصلاً بودجه‌ای نیست.

آقای عزیزاده - بله، اصلاً بودجه‌ای نیست.

منشی جلسه - حاج آقا، فکر کنم این حکم هر سال می آید.^(۱)

آقای ره‌پیک - بله، این حکم هر سال در بودجه آمده است.

آقای عزیزاده - یعنی اینجا هم نوشته‌اند که این کار در امسال انجام شود. معنای آن این است.

منشی جلسه - هر سال هم چنین کاری انجام نمی‌شود!

آقای عزیزاده - «ه- شرکت‌های بیمه‌ای مکلفند مبلغ دو هزار و چهارصد میلیارد

(۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی

جدولی که بر اساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکت‌ها تعیین و به

تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف

۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه

واریزی در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا در امور

منجر به کاهش تصادفات هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف

به نظارت بر اجرای این بند است. وجوه واریزی شرکت‌های بیمه‌ای موضوع این

بند و همچنین وجوه واریزی موضوع بند (ب) ماده (۳۷) قانون برنامه پنج‌ساله

پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۲) توسط شرکت‌های بیمه‌ای از درآمد مشمول

۱. بند (د) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی: «د- دولت موظف است رزمندگان غیرشاغل دارای دوازده ماه سابقه رزمندگی و پیشمرگان کُرد مسلمان را تحت پوشش بیمه درمانی قرار دهد. اعتبارات این بند از محل ردیف بیمه ایرانیان قابل پرداخت است.»

۲. بند (ب) ماده (۳۷) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۳۷- برای پیشگیری و مقابله با بیماری‌ها و عوامل خطرناک سلامتی که بیشترین هزینه اقتصادی و اجتماعی را دارند اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف- ...

ب- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است اقدامات لازم برای درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگی در همه واحدهای بهداشتی و درمانی دولتی و غیردولتی و همچنین در مسیر اعزام به مراکز تخصصی و مراجعات ضروری بعدی را به عمل آورد. برای تأمین بخشی از منابع لازم جهت ارائه خدمات تشخیصی و درمانی به مصدومین فوق معادل ده درصد (۱۰٪) از حق بیمه شخص ثالث، سرنشین و مازاد از شرکت‌های بیمه تجاری اخذ و به طور مستقیم طی قبض جداگانه به حساب درآمدهای اختصاصی نزد خزانه‌داری کل کشور به نام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز می‌گردد. توزیع این منابع توسط وزارتخانه مذکور با تأیید

مالیات شرکت‌های مذکور حذف می‌شود.»

منشی جلسه - «و- حذف شد.

ز- حذف شد.

ح- حذف شد.

بند الحاقی ۱- دولت مکلف است کمک‌هزینه مسکن کارکنان نیروهای مسلح (نظامی- انتظامی) ساکن در خانه‌های سازمانی را پس از کسر از دریافتی آنان به حساب خاص نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. معادل وجوه واریزی سال قبل، در اعتبارات نیروهای مسلح برای تأمین هزینه تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی پیش‌بینی می‌شود.»

آقای ابراهیمیان - این بند همان اشکال عدم تعیین ردیف و سقف را ندارد؟

آقای هاشمی شاهرودی - این بند ردیف می‌خواهد.

آقای عزیزاده - این بند هم ردیف و سقف ندارد و مغایر اصل (۵۳) است.^(۱)

منشی جلسه - «بند الحاقی ۲- مدت اجرای آزمایشی قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ و اصلاحات بعدی آن تا پایان سال ۱۳۹۴ تمدید می‌شود.»

آقای عزیزاده - این بند، واقعاً بودجه‌ای است؟

آقای رهپیک - این بند هم دوباره قانون آزمایشی را تمدید کرده است! در بودجه‌ی سال گذشته هم این حکم آمده بود.^(۲)

آقای مدرسی یزدی - این حکم، محدود به سال ۱۳۹۴ است دیگر. مدت آن یکساله است دیگر.

→

معاونت، بر اساس عملکرد واحدهای فوق‌الذکر بر مبنای تعرفه‌های مصوب هر سه ماه یک بار صورت می‌گیرد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است هزینه‌کرد اعتبارات مذکور را هر شش ماه یک بار به بیمه مرکزی و معاونت گزارش نماید.»

۱. بند (۹) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۹- بند الحاقی یک به تبصره

(۱۴)، از جهت عدم تعیین ردیف و سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد.»

۲. در قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، چنین حکمی یافت نشد.

آقای ره‌پیک - هر سال این حکم را در بودجه می‌آورند و آن را تمدید می‌کنند.

آقای علیزاده - سال گذشته این حکم در بودجه آمد، ولی ما یک نامه به مجلس نوشتیم که این قوانین آزمایشی را به صورتی دائمی بیاورید و کارشان را تمام کنید.

آقای ره‌پیک - این کار را نکرده‌اند دیگر.

آقای علیزاده - «تبصره ۱۵ -

الف - تحصیل ایثارگران، حافظان کل قرآن کریم و قاریان ممتاز کشوری و مشمولان بند (ک) ماده (۲۰) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۱) در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی رایگان است. شهریه‌های مربوط به دانشگاه پیام نور، دانشگاه‌های علمی - کاربردی و دوره‌های شبانه و همچنین مراکز آموزشی و پژوهشی غیردولتی از طریق دستگاه‌های ذی‌ربط اعم از بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان اوقاف و امور خیریه در ابتدای هر نیمسال تحصیلی از محل اعتبارات برنامه ۳۰۱۶۶ پیوست شماره (۴) این قانون پرداخت می‌شود. کمک‌هزینه تحصیلی اعم از شهریه ثابت و متغیر پرداختی توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران به ایثارگران و افراد مشمول خانواده آنها که در واحدهای بین‌الملل داخل یا خارج دانشگاه‌های دولتی و یا غیردولتی پذیرفته می‌شوند، معادل حداکثر شهریه پرداختی به پذیرفته‌شدگان رشته‌ها و مقاطع مشابه در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای دانشگاهی داخلی تعیین و پرداخت می‌شود و باقیمانده شهریه توسط دانشجو اعم از ایثارگر یا خانواده وی تأمین و پرداخت می‌گردد.

آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت دو ماه از تاریخ تصویب این قانون به پیشنهاد

۱. بند (ک) ماده (۲۰) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۲۰ -

الف - ...

ک - شهریه دانشجویان جانباز بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاهد، آزادگان و فرزندان آنان و دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات ردیف مستقل معاونت تأمین شود.»

دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

آقای هاشمی شاهرودی - این بند، سقف ندارد.

آقای رهپیک - این حکم هم هر سال در بودجه آمده است.^(۱)

آقای هاشمی شاهرودی - برداشت از محل اعتباراتی که ذکر کرده است، سقف نمی‌خواهد؟

آقای اسماعیلی - این بند گفته است این شهریه‌ها از محل اعتبارات برنامه‌ی فلان پرداخت می‌شود.

آقای رهپیک - هر سال این حکم در بودجه آمده است.

آقای هاشمی شاهرودی - بدون سقف در بودجه‌های سال گذشته آمده است؟

آقای رهپیک - بله، عین همین [عبارت در بودجه‌ی سال گذشته] آمده است. در آنجا هم گفته شده که این شهریه‌ها از محل اعتبارات [برنامه‌ی فلان پیوست شماره (۴) این قانون پرداخت می‌شود].

آقای عزیزاده - اگر می‌خواهید، بنویسیم برای این اعتبارات، سقف تعیین کنند.

۱. به عنوان مثال، بند (الف) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی مقرر می‌دارد: «تبصره ۱۶ -

الف- تحصیل ایثارگران، حافظان کل قرآن کریم و قاریان ممتاز کشوری و مشمولان بند (ک) ماده (۲۰) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی رایگان است. هزینه‌های مربوط به دانشگاه پیام نور، دانشگاه‌های علمی- کاربردی و دوره‌های شبانه و همچنین مراکز آموزشی و پژوهشی غیردولتی از طریق دستگاه‌های ذی‌ربط اعم از بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان اوقاف و امور خیریه در ابتدای هر نیمسال تحصیلی از محل اعتبارات برنامه ۳۰۴۶۷ پیوست شماره (۴) این قانون پرداخت می‌شود. کمک‌هزینه تحصیلی اعم از شهریه ثابت و متغیر پرداختی توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران به ایثارگران و افراد مشمول خانواده آنها که در واحدهای بین‌الملل داخل یا خارج دانشگاه‌های دولتی و یا غیردولتی پذیرفته می‌شوند، معادل شهریه پرداختی به پذیرفته‌شدگان رشته‌ها و مقاطع مشابه در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای دانشگاهی داخلی تعیین و پرداخت می‌گردد و باقیمانده شهریه توسط دانشجو اعم از ایثارگر یا خانواده وی تأمین و پرداخت می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون به پیشنهاد دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط با تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

آقای رهپیک - نه دیگر، هر سال در بودجه می‌گویند این شهریه‌ها از محل اعتبارات آنها پرداخت می‌شود.

آقای عزیزاده - «ب- بند (ک) ماده (۲۰) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۴ با اضافه شدن عبارت «و همسران شهدا و همسران جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسران آزادگان» اجراء می‌شود. اعتبار مورد نیاز تا سقف بیست و پنج میلیارد (۲۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل صرفه‌جویی اعتبارات بنیاد شهید و امور ایثارگران توسط این بنیاد پرداخت می‌شود.»

آقای هاشمی شاهرودی - در این بند، برای اعتبار مورد نیاز، سقف گذاشته‌اند، ولی در بند قبلی سقف نگذاشته بودند. پس اگر این‌طور است، در جاهای دیگر هم، به عدم تعیین سقف، اشکال نمی‌گیریم.

آقای عزیزاده - چرا؛ مجلس کم‌کم باید این ایراد را درست کند.

آقای مدرسی یزدی - آیا مجلس می‌تواند در بودجه بگوید اعتبار مورد نیاز فلان کار از محل صرفه‌جویی پرداخت شود؟ یعنی همین‌طوری بیایند و بگویند آن اعتبار از محل صرفه‌جویی پرداخت شود؟!

آقای رهپیک - قضیه همان است که قبلاً هم گفتم؛ وقتی می‌رسیم به بنیاد شهید، چنین وضعی پیش می‌آید!

آقای عزیزاده - «ج- در اجرای بند (ل) ماده (۴۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران،^(۱) وزارت راه و شهرسازی موظف است با هماهنگی و معرفی بنیاد شهید و امور ایثارگران نسبت به تأمین مسکن و یا زمین مسکونی به قیمت منطقه‌ای و سایر هزینه‌ها به قیمت تمام‌شده برای حداقل هفتاد هزار نفر از واجدان شرایط که قبلاً از زمین و یا مسکن واگذاری از سوی دولت

۱. بند (ل) ماده (۴۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵؛ ماده ۴۴- ...

ل- وزارت راه و شهرسازی موظف است تا پایان برنامه، مسکن جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) تا پنجاه درصد (۵۰٪) را که حداقل دو سال سابقه حضور در جبهه داشته‌اند و همچنین آزادگان و فرزندان شهداء و جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر فاقد مسکن را در صورتی که قبلاً از زمین یا مسکن دولتی استفاده نکرده‌اند، تأمین نماید.»

استفاده نکرده‌اند، اقدام کند.» تأمین مسکن یا زمین، پول می‌خواهد.
آقای هاشمی شاهرودی - نه دیگر، خود دولت این بند را در لایحه‌اش آورده است. این بند، در لایحه‌ی دولت آمده است.

آقای علیزاده - باشد؛ اگر دولت هم با این حکم موافق باشد، باید محل تأمین پول آن را تعیین کنند. اگر پیشنهاد دولت خلاف باشد، ما باید آن را تأیید کنیم؟! باید در اینجا هم بگوییم که برای این حکم، یا ردیف یا سقف بگذارید.

آقای رهپیک - این موضوع، ردیف دارد؛ ردیف ۳۰۴۲۷.

آقای علیزاده - خب ردیف آن را معین کنند.

آقای مدرسی یزدی - نه، دارد می‌گوید در اجرای بند (ل) ماده (۴۴) قانون برنامه پنجم توسعه.

آقای علیزاده - آن بند (ل)، «قانون» است؛ «قانون» که ردیف ندارد.

آقای رهپیک - بله، بند (ل)، «قانون» مربوط به این موضوع است.

آقای علیزاده - باید در این بند، ردیف مشخص شود؛ باید ردیف آن را بیاورند.

آقای رهپیک - بله، ردیف این بند را ننوشته‌اند، ولی در جدول بودجه، برای این موضوع، یک ردیفی وجود دارد. باید شماره‌ی آن ردیف را در اینجا ذکر کنند.

آقای مدرسی یزدی - تذکر بدهید؛ چون حکم این بند مربوط به اجرای قانون [= بند (ل) ماده (۴۴) قانون برنامه‌ی پنجم توسعه] است.

آقای علیزاده - آن قانون، کلی است. ما در زمان بررسی قانون برنامه، می‌گفتیم ردیف و مبلغ مربوط به احکام را در قانون بودجه‌ی سالانه می‌آورند. معلوم است دیگر.

منشی جلسه - پس می‌نویسیم: «ردیف مشخص شود، و آلاً مغایر اصل (۵۳) است.»

آقای علیزاده - بله، ردیف این بند، باید ذکر گردد.

آقای رهپیک - در جداول بودجه، ردیفش وجود دارد؛ باید شماره‌ی آن ردیف را در اینجا بنویسند. ردیف ۳۰۴۲۷ است.^(۱)

آقای علیزاده - «د- بانک مرکزی موظف است از طریق بانک‌های عامل در سال ۱۳۹۴ به تعداد یکصد هزار نفر از جانبازان با اولویت درصد جانبازی، آزادگان،

۱. بند (۱۰) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۱۰- در بند (ج) تبصره (۱۵)، ردیف و سقف ذکر گردد، و آلاً مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی است.»

خانواده شهدا (همسر، والدین و فرزندان)، رزمندگان با سابقه حداقل شش ماه حضور در جبهه، فرزندان جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر و وراث تحت تکفل جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و وراث تحت تکفل آزادگان متوفی فقط یک فقره تسهیلات مسکن بر اساس قوانین مربوط و برابر قانون الزام بانک‌ها به پرداخت تسهیلات به وراث جانبازان و آزادگان متوفی مصوب ۱۳۸۰/۱/۲۲ (واجدان شرایط) برای خرید یا ساخت مسکن اعطاء کند. ...»

منشی جلسه - «... مبلغ تسهیلات مزبور به ازای هر واحد مسکونی در شهرهای با جمعیت بیش از یک میلیون نفر، هشتصد و سی میلیون (۸۳۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، مراکز استان‌ها، هفتصد میلیون (۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، سایر شهرها پانصد و هفتاد و پنج میلیون (۵۷۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال، روستاها سیصد و پنجاه میلیون (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و در شهرهای جدید معادل سقف تسهیلات مرکز همان استان و با نرخ چهار درصد (۴٪) با مدت بازپرداخت بیست‌ساله بدون رعایت الگوی مصوب مسکن و نوساز بودن تعیین می‌شود.»

آقای مدرس یزدی - فرق آزادگان و جانبازان با دیگر ایثارگران چیست؟ الان این تسهیلات را به وراث آزادگان و جانبازان متوفی می‌دهند [ولی به وراث بقیه‌ی ایثارگران نمی‌دهند]؟

آقای ره‌پیک - این موضوع، قانون دارد دیگر؛ همان قانون را اجرا می‌کنند.

منشی جلسه - «۱- دولت موظف است نسبت به تضمین پیش‌بینی و پرداخت مابه‌التفاوت سود بانکی تا سقف نرخ مصوب نظام بانکی به بانک‌های عامل با تأیید وزارت راه و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) اقدام و اعتبار مورد نیاز را در ردیف‌های مربوطه منظور کند. همچنین بانک‌های عامل موظفند نسبت به ارزیابی ملک، محاسبه و اخذ تضمین‌های بازپرداخت لازم به میزان اصل تسهیلات و سود سهم ایثارگر (چهار درصد (۴٪)) اقدام نمایند.»

۲- ایثارگرانی که در سال‌های گذشته از تسهیلات مسکن تا سقف هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال استفاده نموده‌اند و تا پایان سال ۱۳۹۳ تسویه کرده‌اند و جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر که با توجه به وضعیت جسمانی دارای

مسکن نامناسب می‌باشند با تأیید بنیاد شهید و امور ایثارگران می‌توانند مجدداً از این تسهیلات بهره‌مند شوند.

۳- وام‌های حمایتی غیر ایثارگری از قبیل وام‌های کارمندی و شرکتی، مسکن مهر، خودمالکی و نظایر آن مانع دریافت این تسهیلات نمی‌شوند. افراد مشمول می‌توانند مشترکاً از تسهیلات بانکی متعلقه برای یک واحد مسکونی استفاده کنند.

۴- اوراق واگذاری از قبیل برگه یا قرارداد واگذاری توسط اداره کل راه و شهرسازی ملاک ارائه تسهیلات نزد بانک‌های عامل می‌باشد. افراد واجد شرایطی که مسکن آنها از طریق تعاونی‌های معتبر همانند نیروهای مسلح تأمین می‌شود و همچنین مشمولان ساکن روستاها و شهرهایی که اکثریت املاک و منازل مسکونی آنها فاقد سند رسمی هستند، می‌توانند با وثیقه و یا تضمین معتبر بدون ارائه سند ملکی رسمی و یا ثبتی، تسهیلات مقرر را دریافت و در همان محل احداث یا خریداری کنند.

۵- بانک‌های عامل مجازند جهت احداث واحدهای مسکونی توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران برای ایثارگران مشمول این بند تسهیلات مربوط را پرداخت کنند تا پس از احداث به افراد واجد شرایط مذکور که توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران معرفی می‌شوند به صورت اقساطی واگذار نمایند.

۶- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از طریق بانک‌های عامل به ایثارگرانی که دارای مسکن نامناسب یا ناتمام می‌باشند و در سنوات گذشته از تسهیلات مسکن کمتر از سقف وام مصوب در سال ۱۳۹۴ استفاده کرده‌اند، فقط برای یک بار با معرفی بنیاد شهید و امور ایثارگران، مابه‌التفاوت وام قبلی و یا با فک رهن و تسویه، یک فقره وام مسکن در قالب تسهیلات ساخت با همان وثیقه قبلی و یا وثیقه جدید پرداخت نماید. زمان پذیرش تقاضای این تسهیلات توسط بانک‌های عامل از ابتدای تیرماه ۱۳۹۴ به مدت یک سال و ملاک، تاریخ صدور معرفی‌نامه توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران است. هر- حذف شد.

تبصره ۱۶-

الف- در اجرای بند (ز) ماده (۱۱۲) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری

اسلامی ایران،^(۱) سازمان‌های مناطق آزاد تجاری و صنعتی مکلفند منابع موضوع این بند را به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. خزانه‌داری کل کشور مکلف است منابع واریزی را به نسبت مساوی برای اجرای مفاد بند یادشده به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور در همان مناطق پرداخت کند.»

آقای هاشمی شاهرودی - این بند، سقف ندارد، ردیف هم ندارد.

آقای علیزاده - بله، اینجا که گفته است «به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل واریز شود»، باید سقف و ردیف داشته باشد. ردیف آن باید معلوم شود.^(۲)

آقای علیزاده - «ب- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های دولتی نسبت به تأمین و پرداخت تسهیلات به مبلغ چهارده هزار و چهارصد میلیارد (۱۴,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل پس‌اندازهای قرض‌الحسنه با در نظر گرفتن دوره تنفس دوساله و در اقساط ده‌ساله به نسبت شصت درصد (۶۰٪) برای ازدواج جوانان از طریق بانک‌های عامل و چهل درصد (۴۰٪) جهت اشتغال مددجویان سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور از طریق بنیاد تعاون و حرفه‌آموزی و صنایع زندانیان کشور اقدام کند.

ج- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال مانده تسهیلات قرض‌الحسنه بانکی و رشد منابع مزبور را به تفکیک بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی کشور با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان تحت پوشش و کارفرمایان طرح‌های مددجویی پرداخت کند و هر یک از دستگاه‌های مشمول

۱. بند (ز) ماده (۱۱۲) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۱۱۲ - ...»

ز - به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری، سازمان‌های مناطق آزاد موظفند حداقل یک درصد (۱٪) از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاها و خدمات این مناطق را از طریق نهادهای حمایتی به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.»

۲. بند (۱۱) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۱۱- در بند (الف) تبصره (۱۶)، ردیف یا سقف مشخص شود، و آلاً مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی می‌باشد. ...»

بندهای (ب) و (ج) این تبصره که نتوانند به هر میزانی از سهمیه تسهیلات خود تا پایان آذرماه سال ۱۳۹۴ استفاده نمایند، سهمیه مزبور به دیگر دستگاه‌های مشمول که از سهمیه خود به طور کامل استفاده نموده است، تعلق می‌گیرد و دستگاه‌های مزبور مکلفند در مقاطع زمانی پایان آذرماه، پایان سال و خاتمه زمان استفاده، گزارش مربوطه را به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی تقدیم نمایند.»

منشی جلسه - «د- مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه‌های انشعاب آب و فاضلاب و برق و گاز برای یک بار و در حد یک واحد مسکونی مطابق الگوی مصرف معافند و دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات مذکور موظف به ارائه این خدمات به صورت رایگان به مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشند. اعتبارات این بند از محل اعتبارات ردیف شماره ۱۸-۵۲۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون تأمین و به دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت می‌شود.

ه- به سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اجازه داده می‌شود، زندانیانی که به مرخصی اعزام می‌شوند یا در زندان‌های باز، مؤسسات صنعتی، کشاورزی و خدماتی اشتغال دارند و همچنین محکومان واجد شرایط را تحت نظارت و مراقبت الکترونیکی قرار دهد. برخورداری زندانیان از امتیاز مذکور و نیز صدور حکم نظارت و مراقبت الکترونیکی علاوه بر سپردن تأمین‌های مندرج در قانون آیین دادرسی کیفری منوط به تودیع ودیعه بابت تجهیزات مربوطه می‌باشد. خسارات احتمالی واردشده به تجهیزات مذکور از ناحیه استفاده‌کنندگان از محل ودیعه‌های اخذشده تأمین می‌شود. تعرفه استفاده از تجهیزات مذکور روزانه یکصد هزار (۱۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌شود که توسط سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور از استفاده‌کننده اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف درآمدی ۱۴۰۱۶۴ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود. ...»

آقای هاشمی شاهرودی - خیلی از این زندانی‌ها فقیرند؛ پولی ندارند که برای این کار بدهند.

آقای یزدی - اینکه گفته است تحت نظارت و مراقبت الکترونیکی قرار دهند، یعنی چه؟

آقای هاشمی شاهرودی - یک وسیله‌ای به پای زندانی‌ها می‌بندند.

آقای ره‌پیک - به زندانی‌ها تجهیزاتی می‌بندند، مثل دستبند یا پابند.

آقای اسماعیلی - دستبند الکترونیک دارند.

آقای هاشمی شاهرودی - بعضی از زندانی‌ها خیلی فقیرند. اصلاً برخی از این

زندانی‌های بیچاره، به خاطر پول نداشتن، به زندان رفته است.

آقای مدرسی یزدی - بودجه‌ی سال گذشته مطلبی داشت که اگر کسی پولی برای

پرداخت این هزینه‌ها نداشت چه کار بکند.^(۱)

آقای ابراهیمیان - تجهیزات الکترونیکی برای زندانی‌های پول‌دار است.

آقای علیزاده - مثل همین بحث خرید سربازی است.

منشی جلسه - «... دولت مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) وجوه حاصله را بابت

هزینه‌های جاری به سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اختصاص

داده و پرداخت کند. زندانیانی که به تشخیص قاضی ناظر زندان یا اجرای حکم یا

رئیس زندان و مؤسسه مربوط قادر به پرداخت تمام یا بخشی از وجوه مزبور

نباشند از پرداخت آن بخش از هزینه معاف می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این بند به

پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

آقای علیزاده - این بند، ردیف دارد.

آقای هاشمی شاهرودی - این آیین‌نامه باید به تصویب رئیس قوه‌ی قضائیه برسد.

آقای علیزاده - بله، این آیین‌نامه باید به تصویب رئیس قوه‌ی قضائیه برسد.

۱. بند (و) تبصره (۱۷) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی:

«تبصره ۱۷ -

و ... تعرفه استفاده از تجهیزات مذکور روزانه سی هزار (۳۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌شود که توسط

سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور از استفاده‌کننده اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد

خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف درآمدی ۱۴۰۱۶۴ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود.

دولت مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) وجوه حاصله را بابت هزینه‌های جاری به سازمان زندان‌ها

و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اختصاص داده و پرداخت نماید. زندانیانی که به تشخیص قاضی ناظر

زندان یا اجرای حکم یا رئیس زندان و مؤسسه مربوطه قادر به پرداخت تمام یا بخشی از وجوه مزبور

نباشند از پرداخت آن بخش از هزینه معاف می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد وزیر

دادگستری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

آقای رهپیک - ما در [ایراداتمان به مصوبه‌ی مربوط به طرح الحاق برخی مواد به قانون] تنظیم مقررات مالی دولت، گفتیم آن مواردی که مربوط به قوه‌ی قضائیه است باید به تصویب رئیس قوه‌ی قضائیه برسد.^(۱)

آقای عزیزاده - بله، باید همان را ایراد را در مورد این بند هم بگوییم. در آن مصوبه خیلی مسائل دیگر هم مطرح بود، اما مفاد این بند، کاملاً قضایی است.

آقای مدرسی یزدی - سال گذشته چه کار کردید؟ سال گذشته هم چنین چیزی در مصوبه‌ی بودجه بود؟

آقای رهپیک - نه، در بودجه‌ی سال گذشته چنین چیزی نبود، ولی در همین مصوبه‌ی تنظیم مقررات دولت این مطلب بود.

آقای مدرسی یزدی - نه، موضوع تصویب آیین‌نامه‌ی اجرایی این بند توسط هیئت

۱. بند (۱۱) نظر شماره ۹۳/۱۰۰/۳۲۸۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۱ شورای نگهبان در خصوص طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی: «۱۱- در ماده (۲۲)، تکلیف دولت به اینکه صد درصد (۱۰۰٪) وجوه حاصله در بودجه سالانه، از محل اعتباری که در بودجه سالانه پیش‌بینی می‌شود بابت هزینه‌ها اختصاص داده و پرداخت شود، مغایر اصل (۵۲) قانون اساسی شناخته شد. همچنین اطلاق تصویب آیین‌نامه توسط هیئت دولت نسبت به امور قضایی، مغایر اصل (۱۵۷) قانون اساسی است.» ماده (۲۲) طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی بدین شرح بود: «ماده ۲۲- به سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اجازه داده می‌شود، زندانیانی که به مرخصی اعزام می‌شوند یا در زندان‌های باز، مؤسسات صنعتی، کشاورزی و خدماتی اشتغال دارند و محکومان واجد شرایط را تحت نظارت و مراقبت الکترونیکی قرار دهد. برخورداری زندانیان از امتیاز مذکور و نیز صدور حکم نظارت و مراقبت الکترونیکی علاوه بر سپردن تأمین‌های مندرج در قانون آیین دادرسی کیفری منوط به تودیع ودیعه بابت تجهیزات مربوط است. خسارات احتمالی وارده به تجهیزات مذکور از ناحیه استفاده‌کنندگان از محل ودیعه‌های مأخوذه تأمین می‌شود. تعرفه استفاده از تجهیزات مذکور هر سال توسط هیئت وزیران تعیین و توسط سازمان مذکور از استفاده‌کننده اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد. دولت مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) وجوه حاصله را از محل اعتباری که سالانه در بودجه پیش‌بینی می‌شود، بابت هزینه‌های جاری به استثنای هزینه‌های پرسنلی به سازمان یادشده اختصاص داده و پرداخت کند. زندانیانی که به تشخیص قاضی ناظر زندان یا اجرای حکم یا رئیس زندان و مؤسسه مربوط، قادر به پرداخت تمام یا بخشی از وجوه مزبور نباشد، از پرداخت آن بخش از هزینه معاف می‌باشند. آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

وزیران، در مصوبه‌ی بودجه‌ی سال گذشته بود یا نبود؟ من یادم هست که اصل این حکم در بودجه‌ی سال ۱۳۹۳ بود.

آقای علیزاده - نه.

آقای رهپیک - نه، این مطلب در همین مصوبه‌ی تنظیم مقررات مالی دولت بود که در آنجا ما به تصویب آیین‌نامه‌ی اجرایی توسط هیئت وزیران ایراد گرفتیم.

آقای مدرسی یزدی - نه، این حکم در بودجه‌ی سال گذشته بود.

آقای رهپیک - نه، در بودجه‌ی سال گذشته نبود.

آقای علیزاده - این بند که دارد می‌گوید شما باید با زندانی این کار را بکنید، اصلاً ماهیت کارش قضایی است. واقعاً واگذاری تصویب این آیین‌نامه به هیئت وزیران اشکال دارد.

آقای هاشمی شاهرودی - زندان‌ها زیر نظر رئیس قوه‌ی قضائیه است.

آقای علیزاده - حضرات آقایانی که این بند را خلاف آن اصلی می‌دانند که امور مربوط به قضاء را بر عهده‌ی رئیس قوه‌ی قضائیه می‌گذارد، اعلام کنند.

منشی جلسه - در بودجه‌ی سال گذشته هم آمده است که تصویب آیین‌نامه‌ی اجرایی این بند به پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

آقای علیزاده - این حکم، اشکال دارد. اگر در مصوبه‌ی بودجه‌ی سال گذشته هم بوده و ایراد نگرفته‌ایم، متوجه این ایراد نبوده‌ایم.

آقای رهپیک - این موضوع در مصوبه‌ی تنظیم مقررات مالی دولت آمده بود که ما به آن مصوبه ایراد گرفتیم.

آقای علیزاده - بله، این ایراد را به مصوبه‌ی تنظیم مقررات مالی دولت گرفتیم.

آقای مدرسی یزدی - سال گذشته هم چنین حکمی در بودجه آمده بود. من درست یادم هست.

آقای علیزاده - ما به آن ایراد نگرفتیم.

منشی جلسه - این متنی که من خواندم، از قانون بودجه ۱۳۹۳ بود.

آقای علیزاده - می‌دانم؛ ولی امسال هم این حکم در مصوبه‌ی تنظیم مقررات مالی دولت آمده بود و ما به آن ایراد گرفتیم.

آقای رهپیک - بله، ما به مصوبه‌ی تنظیم مقررات مالی دولت این ایراد را گرفتیم.

منشی جلسه - در بودجه‌ی سال گذشته هم این موضوع آمده بود.

- آقای رهپیک** - درست است؛ این مطلب در بودجه‌ی سال گذشته هم آمده است.
- آقای مدرسی یزدی** - من یادم هست. ولی اخیراً این مطلب در مصوبه‌ی تنظیم مقررات مالی دولت آمد و ما به آن ایراد گرفتیم.
- آقای علیزاده** - اگر به بودجه‌ی سال گذشته چنین ایرادی نگرفته‌ایم، امسال متوجه شدیم و باید این ایراد را بگیریم.
- آقای رهپیک** - ما در ایرادمان به مصوبه‌ی تنظیم مقررات مالی دولت گفتیم در این مصوبه مواردی هست که جنبه‌ی قضایی دارد؛ لذا باید آیین‌نامه‌ی آن را قوه‌ی قضائیه بنویسد.
- آقای علیزاده** - آن مصوبه مسائل اضافه‌ای هم داشت؛ یعنی غیر از این مسئله‌ی قضایی، مسائل اضافه‌ی دیگری هم داشت، اما این بند، همه‌ی مفادش قضایی است.
- آقای رهپیک** - نه، در آنجا گفتیم چون بحثش مربوط به پول و ریختن پول به خزانه و اینها است، اینها جنبه‌ی مالی اجرایی هم دارد. این را گفتیم.
- آقای علیزاده** - اما آزادی زندانی‌ها که موضوعش قضایی است. ما باید بگوییم: «واگذاری تصویب آیین‌نامه نسبت به امور قضایی به هیئت دولت اشکال دارد.» آقایانی که این ایراد را قبول دارند، رأی بدهند.
- آقای رهپیک** - بله.
- آقای علیزاده** - رأی دادید؟
- آقای رهپیک** - بله، رأی دارد.
- منشی جلسه** - مغایر کدام اصل می‌شود؟
- آقای علیزاده** - مغایر اصل مربوط به اختیارات رئیس قوه‌ی قضائیه است.
- آقای اسماعیلی** - اصل (۱۵۶).
- آقای علیزاده** - نه، مغایر اصل (۱۵۶) نیست؛ مغایر اصل (۱۵۸) است که می‌گوید مقام رهبری یک نفر مجتهد را که آشنا به امور قضایی است برای اداره‌ی کلیه‌ی امور قضایی، اجرایی و اداری به عنوان رئیس قوه‌ی قضائیه منصوب می‌کند.
- آقای هاشمی شاهرودی** - نه، آنجا [= بند (۴) اصل (۱۵۶)] خود بحث زندان آمده است.
- آقای علیزاده** - بله، خود بحث زندان هم در اصل (۱۵۶) آمده است. این بند، مغایر هر دو اصل است.
- آقای علیزاده** - این بند، هم مغایر بند (۴) اصل (۱۵۶) و هم مغایر آن اصلی است که

می‌گوید رئیس قوه قضائیه امور اجرایی را در قوه قضائیه انجام می‌دهد. ظاهراً این مطلب در اصل (۱۵۸) آمده است.

آقای هاشمی شاهرودی - نه، اصل (۱۵۷) است.

منشی جلسه - در بودجه‌ی سال گذشته، هزینه‌ای که برای این تجهیزات در نظر گرفته بودند، روزی سه هزار (۳,۰۰۰) تومان بود.

آقای رهپیک - عبارت «تودیع ودیعه» هم تذکر دارد. وسط این بند که عبارت «تودیع ودیعه» را نوشته است، عبارتش باید «تودیع وثیقه» باشد.

آقای علیزاده - بله، یک تذکر هم بدهید که عبارت «تودیع ودیعه» باید به «تودیع وثیقه» تبدیل بشود.^(۱)

ز- به منظور تأمین کسری اعتبارات دیه محکومان معسر و مواردی که پرداخت خسارات بر عهده بیت‌المال یا دولت می‌باشد، وزارت دادگستری مجاز است حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) از مازاد منابع درآمد سالانه با احتساب هزینه صندوق تأمین خسارت‌های بدنی موضوع بندهای (ه) و (و) ماده (۱۱) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶^(۲) را از محل اعتبارات ردیف ۴۷-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون دریافت و هزینه کند. مدیرعامل صندوق

۱. بند (۱۱) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۱۱- ... همچنین در بند (ه) این تبصره، واگذاری تصویب آیین‌نامه نسبت به امور قضایی به هیئت وزیران اشکال دارد و مغایر بند (۴) اصل (۱۵۶) و نیز اصل (۱۵۷) قانون اساسی است.»

بند (۴) تذکرات مندرج در نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۴- در بند (ه) تبصره (۱۶)، عبارت «تودیع ودیعه» به «تودیع وثیقه» اصلاح گردد.»

۲. بندهای (ه) و (و) ماده (۱۱) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۱- منابع مالی صندوق تأمین خسارت‌های بدنی به شرح زیر است:

الف- ...

ه- بیست درصد (۲۰٪) از جرائم وصولی راهنمایی و رانندگی در کل کشور

و- بیست درصد (۲۰٪) از کل هزینه‌های دادرسی و جزای نقدی وصولی توسط قوه قضائیه

ز- ...

مزبور مکلف است با اعلام وزیر دادگستری مبلغ یادشده را به نسبت در مقاطع سه‌ماهه در اختیار وزارت دادگستری قرار دهد.»

منشی جلسه - «ح» - به منظور پرداخت تسهیلات جهت اشتغال مددجویان سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور و خانواده زندانیان مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع تسهیلاتی نظام بانکی تخصیص داده می‌شود. سود تسهیلات مذکور از محل منابع پیش‌بینی شده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور تأمین و توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در وجه بانک عامل پرداخت می‌شود. دستورالعمل مربوط توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت دادگستری تدوین و پس از تصویب شورای پول و اعتبار به بانک‌های عامل ابلاغ می‌شود.»

آقای هاشمی شاهرودی - این تسهیلات را از کدام ردیف می‌دهند؟

آقای رهپیک - این بند ردیف ندارد؛ چون مربوط به اعطای تسهیلات بانکی است.

آقای علیزاده - بله، مبلغ را تعیین کرده است.

آقای هاشمی شاهرودی - [گیرنده تسهیلات،] سود این تسهیلات را که باید به دولت بدهد.

آقای علیزاده - این بند گفته است پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) به این منظور بدهند دیگر. آنجا [= جداول بودجه] برای این مبلغ، ردیف گذاشته‌اند.

آقای رهپیک - بله، ردیف دارد. چون در اینجا مبلغ تعیین کرده‌اند، دیگر ما نمی‌گوییم که چرا این بند، ردیف ندارد.

منشی جلسه - «ط» - به دولت اجازه داده می‌شود تا کلیه مشمولان خدمت وظیفه عمومی را که بیش از هشت سال غیبت دارند با پرداخت جریمه مدت زمان غیبت، معاف کند. تمام درآمدهای حاصل از اعطای معافیت‌های مشمولان مذکور به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۱۵۰۱۲۸ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و تا سقف بیست و هفت هزار میلیارد (۲۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) در قالب ردیف ۱۳۵-۵۳۰۰۰۰ به صورت مساوی به ردیف‌های ذی‌ربط تقویت بنیه دفاعی نیروهای مسلح مطابق موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هزینه می‌شود.

دارندگان کارت معافیت موضوع این بند از نامزدی نمایندگی مجلس شورای

اسلامی، عضویت شوراهای اسلامی شهر و روستا و انتصاب در سمت‌های مدیریتی (سیاسی و اداری) دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری محروم می‌باشند.

میزان جریمه مشمولان غایب برای صدور کارت معافیت نظام وظیفه به شرح جدول زیر می‌باشد:

مدرک تحصیلی	پایه ریالی جریمه مشمولین غایب
زیر دیپلم	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
دیپلم	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
فوق دیپلم	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
لیسانس	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
فوق لیسانس	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
دکترای غیر پزشکی	۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
دکترای پزشکی	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
پزشکان متخصص و بالاتر	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱- به ازای هر سال غیبت مزاد بر هشت سال، ده درصد (۱۰٪) به مبالغ جریمه پایه اضافه و مدت غیبت پیش از شش ماه، یک سال محسوب می‌شود.

۲- برای مشمولان متأهل، پنج درصد (۵٪) و برای مشمولان دارای فرزند نیز به ازای هر فرزند، پنج درصد (۵٪) از مجموع مبلغ جریمه کسر می‌شود.»

آقای علیزاده - واقعاً این چیز بسیار عجیبی است! به کسی که غائب نشده است، معافیت از خدمت نمی‌دهند، ولی به اینها معافیت می‌دهند! خب کسی که غائب نشده است هم باید بتواند به اندازه‌ی آن کسی که غائب است، معافیت از خدمت بگیرد.

آقای هاشمی شاهرودی - بالاخره این بند اشکال [مغایرت با موازین شرع یا قانون اساسی] ندارد.

آقای علیزاده - اشکال دارد؛ چرا اشکال ندارد؟! ما این را از تبعیض بدتر می‌دانیم؛ نه اینکه تبعیض نیست، بلکه ترجیح بلا مرجح است.

آقای مدرسی یزدی - آن افرادی که غیبت داشته‌اند، یک مدت از حقوق اجتماعی

محروم بوده‌اند.

آقای عزیزاده - از کدام حقوق اجتماعی محروم بوده‌اند؟

آقای مدرسی یزدی - از خیلی چیزها محروم بوده‌اند؛ مثلاً نمی‌توانستند معامله بکنند.

آقای رهپیک - بیشتر این غائبین، خارج از کشور بوده‌اند. این ایراد رأی ندارد.

آقای هاشمی شاهرودی - اینها می‌گویند ما را از خیلی چیزها محروم کرده‌اند که نباید محروم می‌کردند. برویم؛ تبصره (۱۷) را بخوانید.

آقای رهپیک - این ایراد، رأی ندارد.

منشی جلسه - «تبصره ۱۷ -

الف - درآمدهای حاصل از ارائه خدمات و اجازه استفاده از امکانات بازارچه‌های مشترک مرزی موضوع ردیف شماره ۱۴۰۱۱۵ جدول شماره (۵) این قانون به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود تا متناسب با وجوه حاصله توسط هر استان از محل اعتبارات ردیف‌های ذیل ۱۳۸-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در اختیار استانداری مربوط قرار گیرد و به نسبت چهل درصد (۴۰٪) اعتبارات هزینه‌ای و شصت درصد (۶۰٪) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صرف امور مربوط به بازارچه‌ها گردد.

آیین‌نامه اجرایی این بند شامل نوع و نرخ تعرفه و هزینه‌کرد درآمد به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ب - حذف شد.

تبصره ۱۸ -

الف - افزایش حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر از قبیل هیئت علمی، کارکنان کشوری و لشکری و قضات به طور جداگانه توسط دولت به نحوی که تفاوت تطبیق موضوع مواد (۷۱) و (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری^(۱) در حکم

۱. مواد (۷۱) و (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی: «ماده ۷۱- سِمَت‌های ذیل مدیریت سیاسی محسوب شده و به عنوان مقام شناخته می‌شوند و امتیاز شغلی مقامات مذکور در این ماده به شرح زیر تعیین می‌گردد:

حقوق، ثابت باقی بماند، انجام می پذیرد.

ب- در تمامی دستگاه‌های اجرایی، امتیاز کمک‌هزینه فوت برای بازماندگان متوفی و ازدواج (۶۵۰۰) و امتیاز حساب پس‌انداز کارکنان دولت (سهم دولت) (۱۵۰) تعیین و پرداخت می‌شود.»

آقای رهپیک - این مسائل، بودجه‌ای نیست؛ اینها مربوط به استخدام است.

آقای علیزاده - این حکم، برای امسال است.

آقای رهپیک - نه، باشد؛ این حکم، کلی است.

آقای علیزاده - نه، اشکالی ندارد.

منشی جلسه - «ج - حذف شد.

د- بازنشستگی پیش از موعد کلیه مشمولان قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت مصوب ۱۳۸۶/۶/۵ و قانون تمدید آن در دستگاه‌های اجرایی دولتی با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور^(۱) و بدون سنوات ارفاقی مجاز است. اجرای این

→

الف- رؤسای سه قوه (۱۸۰۰۰) امتیاز

ب- معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی و اعضاء شورای نگهبان (۱۷۰۰۰) امتیاز

ج- وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و معاونین رئیس جمهور (۱۶۰۰۰) امتیاز

د- استانداران و سفراء (۱۵۰۰۰) امتیاز

ه- معاونین وزراء (۱۴۰۰۰) امتیاز.

تبصره ۱ -

ماده ۷۸- در دستگاه‌های مشمول این قانون کلیه مبانی پرداخت خارج از ضوابط و مقررات این فصل به استثناء پرداخت‌های قانونی که در زمان بازنشسته شدن یا از کارافتادگی و یا فوت پرداخت می‌گردد و همچنین برنامه کمک‌های رفاهی که به عنوان یارانه مستقیم در ازاء خدماتی نظیر سرویس رفت و آمد، سلف سرویس، مهد کودک و یا سایر موارد پرداخت می‌گردد، با اجراء این قانون لغو می‌گردد.

تبصره- در صورتی که با اجراء این فصل، حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مشمول کسور بازنشستگی هر یک از کارمندان که به موجب قوانین و مقررات قبلی دریافت می‌نمودند کاهش یابد، تا میزان دریافتی قبلی، تفاوت تطبیق دریافت خواهند نمود و این تفاوت تطبیق ضمن درج در حکم حقوقی با ارتقاءهای بعدی مستهلک می‌گردد. این تفاوت تطبیق در محاسبه حقوق بازنشستگی یا وظیفه نیز منظور می‌گردد.»

۱. مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی: «ماده

←

حکم از محل اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌ها تا سقف حداکثر پنج درصد (۵٪) یا صرفه‌جویی ناشی از کاهش نیروها که میزان آن به تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌رسد، قابل تأمین و پرداخت است.

ه- حذف شد.

و- هرگونه پرداخت حقوق، حق حضور در جلسات و پاداش نقدی و غیر نقدی به کارکنان شاغل دولت و پرداخت حقوق به بازنشستگان دولت که به عنوان عضو هیئت مدیره غیرموظف شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، به‌ویژه به عنوان نمایندگان اشخاص حقوقی درمی‌آیند، ممنوع است.

ز- حذف شد.

آقای عزیزاده - «تبصره ۱۹-

الف- حذف شد.

ب- حذف شد.

ج- حذف شد.

فراز الحاقی به بند (ج)- مانده وجوه مصرف‌نشده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن دسته از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی که عملیات اجرایی آن پایان نیافته تا زمان اتمام طرح یا پروژه به سال مالی بعد منتقل می‌شود تا به مصرف همان طرح و پروژه برسد. دستگاه‌های اجرایی مکلفند طرح‌ها و پروژه‌های مذکور

→

۵۲- پرداخت هزینه‌ها به ترتیب پس از طی مراحل تشخیص و تأمین اعتبار و تعهد و تسجیل و حواله و با اعمال نظارت مالی به عمل خواهد آمد.

ماده ۵۳- اختیار و مسئولیت تشخیص و انجام تعهد و تسجیل و حواله به عهده وزیر یا رئیس مؤسسه و مسئولیت تأمین اعتبار و تطبیق پرداخت با قوانین و مقررات به عهده ذی‌حساب می‌باشد.

تبصره ۱- اختیارات و مسئولیت‌های موضوع این ماده حسب مورد مستقیماً و بدون واسطه از طرف مقامات فوق به سایر مقامات دستگاه مربوطه کلاً یا بعضاً قابل تفویض خواهد بود، لکن در هیچ مورد تفویض اختیار و مسئولیت، سلب اختیار و مسئولیت از تفویض‌کننده نخواهد کرد.

تبصره ۲- در اجرای این ماده تفویض اختیارات و مسئولیت‌های مربوط به وزیر یا رئیس مؤسسه و ذی‌حساب به شخص واحد و نیز تفویض اختیار و مسئولیت‌های وزیر یا رئیس مؤسسه به ذی‌حساب و یا کارکنان تحت نظر او مجاز نخواهد بود.»

را مطابق برنامه زمان‌بندی اولیه به اتمام برسانند. دستورالعمل حسابداری مربوط به منظور نگهداری حساب‌ها در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور^(۱) و با رعایت اصل (۵۳) قانون اساسی تعیین می‌شود.»

آقای رهپیک - این ماده (۱۲۸)، همان ماده‌ای است که در مصوبه‌ی قانون تنظیم مقررات مالی دولت هم آمده بود. در آنجا گفته بودند که دیوان محاسبات در خصوص این ماده، دستورالعمل تهیه کند.^(۲) ما به آن ایراد گرفتیم و گفتیم تهیه‌ی دستورالعمل، جزء وظایف دیوان نیست.^(۳)

آقای علیزاده - آن حکم را که در اینجا نیآورده‌اند.

آقای رهپیک - مفاد ماده (۱۲۸) همان تهیه‌ی دستورالعمل است.

آقای علیزاده - این بند، گفته است قانون محاسبات عمومی اجرا شود.

آقای رهپیک - همان دیگر؛ آنجا [= مصوبه‌ی مربوط به الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت] گفته بودند که دیوان محاسبات [دستورالعمل این موضوع را تهیه کند].

آقای علیزاده - ما که نمی‌توانیم با توجه به حکم آن مصوبه، به این مصوبه ایراد بگیریم. در اینجا که آن حکم نیامده است. اینجا یک حکم جدید آورده است.

۱. ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۲۸ - نمونه اسنادی که برای پرداخت هزینه‌ها مورد قبول واقع می‌شود و همچنین مدارک و دفاتر و روش نگهداری حساب با موافقت وزارت دارایی و تأیید دیوان محاسبات کشور تعیین می‌شود و دستورالعمل‌های اجرایی این قانون از طرف وزارت مزبور ابلاغ خواهد شد.»

۲. ماده (۲۵) طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۲۵ - ... مانده وجوه مصرف‌نشده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن دسته از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی که عملیات اجرایی آن پایان نیافته تا زمان اتمام طرح یا پروژه به سال مالی بعد منتقل می‌شود تا به مصرف همان طرح و پروژه برسد. دستگاه‌های اجرایی مکلفند طرح‌ها و پروژه‌های مذکور را مطابق با برنامه زمان‌بندی اولیه به اتمام برسانند. دستورالعمل حسابداری مربوط به منظور نگهداری حساب‌ها در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و دیوان محاسبات کشور تهیه می‌گردد.»

۳. بند (۱۴) نظر شماره ۹۳/۱۰/۳۲۸۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۱ شورای نگهبان در خصوص طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی: «۱۴- فراز دوم ماده (۲۵)، مغایر اصل (۵۲) قانون اساسی می‌باشد. همچنین از آنجا که واژه «تهیه» ظهور در تصویب دستورالعمل توسط مرجع مذکور دارد، دخالت دیوان محاسبات کشور در تصویب دستورالعمل، مغایر اصل (۵۵) قانون اساسی شناخته شد.»

«د- اجرای طرح‌های مربوط به مطالعه و اجرا، مندرج در جداول این قانون منوط به خاتمه عملیات مطالعه و رعایت احکام و تکالیف ماده (۲۱۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران است.

فراز الحاقی - حداقل هشت درصد (۸٪) از اعتبارات مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر استان به اجرای طرح‌های هادی روستایی اختصاص می‌یابد.»
منشی جلسه - «و- در اجرای بند (ش) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران،^(۱) مبالغ زیر اختصاص می‌یابد:

۱- معادل سه هزار و پانصد میلیارد (۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و سه هزار و پانصد میلیارد (۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران.

چهل درصد (۴۰٪) از اعتبارات مذکور برای خرید و تأمین بالگرد و تجهیزات امداد هوایی و باقیمانده به نسبت چهل درصد (۴۰٪) هزینه‌ای و شصت درصد (۶۰٪) تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پایگاه‌های امداد و نجات و انبارهای اضطراری، ساختمان‌های ستادی و اجرایی، خودروهای امداد و نجات و سایر مأموریت‌ها و تکالیف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۲/۸ و اصلاحات بعدی آن به منظور پیشگیری و آمادگی و مقابله با حوادث، سوانح و بحران‌ها در اختیار

۱. بند (ش) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۲۲۴ - ...

ش- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور پیشگیری، مقابله و جبران خسارات ناشی از حوادث غیرمترقبه و مدیریت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد معاونت و تصویب هیئت وزیران قابل هزینه است. بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و میزانی که در قانون بودجه سنواتی تعیین می‌شود به صورت هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای به جمعیت هلال احمر اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.»

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف برساند.

۲- مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور پیشگیری و مقابله با روند فزاینده پدیده‌هایی نظیر گرد و غبار و خشکسالی، حفاظت از تالاب‌ها و دریاچه‌های کشور، احیاء و پایش آن به سازمان حفاظت محیط زیست

۳- مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت کمک‌های فنی و اعتباری برای توسعه روش‌های نوین آبیاری.»

آقای علیزاده - «جزء الحاقی ۱- مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت تقویت صندوق بیمه محصولات کشاورزی

جزء الحاقی ۲- مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت تجهیز واحدهای راهداری مستقر در راه‌های کشور به منظور امداد رسانی و آمادگی و پیشگیری از حوادث و سوانح در جاده‌ها از قبیل برف و سیل به وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای)

ز- حذف شد.

ح- حذف شد.

ط- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است تخصیص اعتبار پروژه‌هایی را که دارای مجوز ماده (۲۱۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران هستند (جداول شماره (۱۹) و (۲۰)) و در ساخت آنها، سایر شرکت‌ها از محل اعتبارات سایر منابع مشارکت می‌نمایند در اولویت قرار دهد.

ی- حذف شد.

ک- حذف شد.

ل- در اجرای بند (ب) ماده (۲۱۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۱) و به منظور استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی، کلیه

۱. بند (ب) ماده (۲۱۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۲۱۴- دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های

دستگاه‌های اجرایی مجازند برای شروع عملیات اجرایی پروژه‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود و طرح‌های مصوب مجامع عمومی شرکت‌های دولتی، از طریق روش‌های مشارکت با بخش خصوصی اقدام نمایند. شرکت‌های آب و فاضلاب شهری مکلفند در مواردی که متقاضی بخش خصوصی وجود دارد، به منظور تکمیل و توسعه طرح‌های جمع‌آوری، انتقال و تصفیه فاضلاب، نسبت به عقد قرارداد فروش و یا پیش‌فروش پساب خروجی تأسیسات موجود و یا طرح‌های توسعه آبی در قالب انواع قراردادهای مشارکتی با بخش خصوصی اقدام کنند.

کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند در سال ۱۳۹۴ نسبت به اجرای طرح‌های کاهش مصرف انرژی و آب مصرفی خود با جلب سرمایه‌گذاری شرکت‌های خدمات انرژی متعلق به بخش خصوصی اقدام کنند. کمک مالی به طرح‌های فوق‌الذکر و بازپرداخت اصل و سود سرمایه‌گذاری انجام‌شده پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور از محل اعتبار ردیف ۳۶-۵۵۰۰۰۰ این قانون تأمین می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

اشخاص حقیقی و حقوقی کمک‌گیرنده موظفند ضمن رعایت کامل قانون ضوابط پرداخت کمک یا اعانه به افراد و مؤسسات غیردولتی موضوع ماده (۷۱) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۸/۸/۱۷، به ویژه تبصره (۱) ماده (۱) قانون مذکور،^(۱) مبالغ دریافتی را هزینه کنند. تأمین و پرداخت کمک در سال جاری به

→

تملك دارایی‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را به اجرا درآورد:

الف- ...

ب- روش‌های اجرایی مناسب از قبیل «تأمین منابع مالی، ساخت، بهره‌برداری و واگذاری»، «تأمین منابع مالی، ساخت و بهره‌برداری»، «طرح و ساخت کلید در دست»، «مشارکت بخش عمومی- خصوصی» و یا «ساخت، بهره‌برداری و مالکیت» را با پیش‌بینی تضمین‌های کافی به کار گیرد.

۱. تبصره (۱) ماده (۱) قانون ضوابط پرداخت کمک و یا اعانه به افراد و مؤسسات غیردولتی موضوع

←

منزله تداوم کمک در سال آتی نیست و انجام هرگونه تعهد توسط کمک گیرنده با فرض تأمین مجدد در سال آتی، ممنوع است.

م- کاهش اعتبارات برنامه‌های فصل توسعه علوم، فناوری و پژوهش کاربردی ذیل سایر فصول توسط دستگاه‌های اجرایی، ممنوع است.»

منشی جلسه - «بند الحاقی - اپراتورهای ارائه‌دهنده خدمات مخابراتی موظفند علاوه بر قیمت هر پیامک (SMS) مبلغ ده (۱۰) ریال از استفاده‌کنندگان خدمات مزبور دریافت و به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۵۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله متناسب با وصول از محل اعتبار ردیف ۱۴۰-۵۳۰۰۰۰ به شرح زیر به دستگاه‌های ذی‌ربط اختصاص می‌یابد: ...»

آقای مدرسی یزدی - ما به کلمه‌ی «اپراتور» ایراد می‌گرفتیم.

آقای علیزاده - بله، ایراد کلمه‌ی «اپراتور» را بنویسید.

آقای اسماعیلی - اگر اجازه بفرمایید، به کلمه‌ی (sms) هم ایراد بگیریم؟

آقای علیزاده - بله.^(۱)

«... ۱- سی و پنج درصد (۳۵٪) به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران (بیست درصد (۲۰٪) جهت تأمین، تولید و کمک‌هزینه داروهای بیماران با اولویت بیماران صعب‌العلاج و سرطانی و پانزده درصد (۱۵٪) جهت افزایش اعتبارات سازمان امداد و نجات جهت خرید تجهیزات)

→

ماده (۷۱) قانون محاسبات عمومی کشور، مصوب ۱۳۷۸/۸/۱۷ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱- ... تبصره ۱- در کلیه موارد مذکور در این ماده پرداخت کمک و یا اعانه به صورتی که جنبه خرید خدمت، روزمزد و یا هر نوع رابطه استخدامی دیگر اعم از رسمی و غیر رسمی ایجاد کند، ممنوع می‌باشد و همچنین دریافت کمک و یا اعانه به هیچ وجه غلظه و حق استخدامی برای اشخاص ایجاد نخواهد نمود.»

۱. بند (۱۲) نظر شماره ۹۳/۱۰۲۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۱۲- در بند الحاقی به تبصره (۱۹)، معادل فارسی واژه «اپراتور» ذکر گردد، و آلا مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی می‌باشد. همچنین از آنجا که طبق اصل (۱۵)، خط رسمی نیز باید فارسی باشد، به کارگیری واژگان لاتین در متن قانون نظیر (sms) مغایر این اصل می‌باشد؛ لذا باید در خصوص این مورد و سایر موارد اصلاح صورت گیرد.»

- ۲- بیست درصد (۲۰٪) به کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت توانمندسازی نیازمندان تحت پوشش
- ۳- بیست درصد (۲۰٪) به سازمان بهزیستی کشور جهت کمک به تأمین هزینه‌های درمانی و تجهیزات توانبخشی افراد تحت پوشش
- ۴- پنج درصد (۵٪) جهت تحت پوشش قرار دادن پنجاه درصد (۵۰٪) حق بیمه تأمین اجتماعی بسیجیان معسر.
- ۵- پنج درصد (۵٪) به سازمان بیمه سلامت ایران جهت ارتقای پوشش تعهدات خدمات دندانپزشکی و خودمراقبتی کودکان و نوجوانان زیر چهارده سال
- ۶- پنج درصد (۵٪) به دانشگاه پیام نور جهت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
- ۷- پنج درصد (۵٪) به سازمان پزشکی قانونی
- ۸- پنج درصد (۵٪) به سازمان انتقال خون ایران بابت تأمین تجهیزات و ملزومات پزشکی و آزمایشگاهی.
- تبصره ۲۰- حذف شد.

آقای ره‌پیک - «تبصره ۲۱- در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۴ منابع مالی حاصل از اصلاح قیمت کالاها و خدمات موضوع قانون مذکور و ردیف‌های یارانه‌ای این قانون را با استفاده از انواع روش‌های پرداخت نقدی و غیر نقدی به خانوارهای هدف و نیازمند، توزیع و همچنین برای ارائه خدمات حمایتی و کمک به بخش تولید به شرح زیر اقدام نماید:

الف- درآمد حاصل از اجرای مفاد مواد (۱) و (۳) مفاد قانون مذکور^(۱) در سال ۱۳۹۴ تا مبلغ چهارصد و هشتاد هزار میلیارد (۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.

۱. مواد (۱) و (۳) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی: «ماده ۱- دولت مکلف است با رعایت این قانون قیمت حامل‌های انرژی را اصلاح کند: ...»

ماده ۳- دولت مجاز است، با رعایت این قانون قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند. ...»

ب- منابع مذکور در بند (الف) و منابع مربوط به ردیف‌های یارانه‌ای از محل بودجه عمومی دولت مندرج در این قانون به شرح زیر هزینه می‌شود:

۱- تا مبلغ پنجاه و دو هزار میلیارد (۵۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در اجرای ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها^(۱) برای کمک به بخش تولید، بهبود حمل و نقل عمومی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و جلوگیری از آلودگی محیط زیست

۲- تا مبلغ چهل و هشت هزار میلیارد (۴۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور اجرای بند (ب) ماده (۳۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^(۲)

۱. ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی: «ماده ۸- دولت مکلف است سی درصد (۳۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را برای پرداخت کمک‌های بلاعوض، یا یارانه سود تسهیلات و یا وجوه اداره‌شده برای اجراء موارد زیر هزینه کند:

الف- بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و تشویق به صرفه‌جویی و رعایت الگوی مصرف که توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط معرفی می‌شود.

ب- اصلاح ساختار فناوری واحدهای تولیدی در جهت افزایش بهره‌وری انرژی، آب و توسعه تولید برق از منابع تجدیدپذیر

ج- جبران بخشی از زیان شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات آب و فاضلاب، برق، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ناشی از اجراء این قانون

د- گسترش و بهبود حمل و نقل عمومی در چهارچوب قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و پرداخت حداکثر تا سقف اعتبارات ماده (۹) قانون مذکور

ه- حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی و صنعتی

و- حمایت از تولید نان صنعتی

ز- حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی

ح- توسعه خدمات الکترونیکی تعاملی با هدف حذف و یا کاهش رفت و آمدهای غیر ضرور.»

۲. بند (ب) ماده (۳۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۳۴- به منظور ایجاد و حفظ یکپارچگی در تأمین، توسعه و تخصیص عادلانه منابع عمومی سلامت:

الف- ...

ب- به منظور تحقق شاخص عدالت در سلامت و کاهش سهم هزینه‌های مستقیم مردم به حداکثر معادل سی درصد (۳۰٪) هزینه‌های سلامت، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج، تقلیل

- ۳- تا مبلغ سیصد و نود هزار میلیارد (۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور پرداخت نقدی و غیر نقدی موضوع ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها^(۱)
- ۴- تا مبلغ سیزده هزار میلیارد (۱۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور تأمین بخشی از یارانه سود تسهیلات تأمین مسکن حمایتی زوج‌های جوان، اقشار آسیب‌پذیر، روستاییان و عشایر، ساماندهی مسکن در بافت‌های فرسوده، سکونتگاه‌های حاشیه شهرها و مسکن مهر
- معادل (۱۰٪) از اعتبار این ردیف برای اجرای طرح «توانمندسازی مهارتی روستاییان و ساکنان مناطق کمتر توسعه‌یافته و اقشار محروم با رویکرد اشتغال پایدار» به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور اختصاص می‌یابد.
- ۵- تا مبلغ چهل هزار میلیارد (۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور کمک به برنامه‌های اشتغال جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها.
- بند الحاقی - دولت موظف است از فروردین‌ماه ۱۳۹۴، امکان ثبت نام کلیه کسانی را که

→

وابستگی گردش امور واحدهای بهداشتی درمانی به درآمد اختصاصی و کمک به تربیت، تأمین و پایداری نیروی انسانی متخصص مورد نیاز، ده درصد (۱۰٪) خالص کل وجوه حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها علاوه بر اعتبارات بخش سلامت افزوده می‌شود. دولت موظف است اعتبار مزبور را هر سال برآورد و در ردیف خاص در لایحه بودجه ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منظور نماید تا برای موارد فوق‌الذکر هزینه گردد.»

۱. ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی: «ماده ۷ - دولت مجاز است حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید:

الف - یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی با لحاظ میزان درآمد خانوار نسبت به کلیه خانوارهای کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود.

ب - اجراء نظام جامع تأمین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل:

- ۱- گسترش و تأمین بیمه‌های اجتماعی، خدمات درمانی، تأمین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب‌العلاج
- ۲- کمک به تأمین هزینه مسکن، مقاوم‌سازی مسکن و اشتغال
- ۳- توانمندسازی و اجراء برنامه‌های حمایت اجتماعی.

تبصره ۱- ...»

موفق به ثبت نام در طرح دریافت یارانه نقدی نشده‌اند در فرمانداری‌های شهرستان‌ها فراهم نموده و از ماه بعد از ثبت نام، نسبت به پرداخت یارانه آنان اقدام کند.

ج- جابه‌جایی تا ده درصد (۱۰٪) در موارد فوق مجاز است.

د- صد درصد (۱۰۰٪) منابع حاصل از افزایش قیمت برق و آب در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و بر اساس مفاد ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها به صنعت برق و آب اختصاص می‌یابد. چرا سال ۱۳۹۳ را هم گفته است؟

آقای اسماعیلی - درست است دیگر؛ برای سال ۱۳۹۳ هم این حکم را وضع کرده‌اند.

آقای رهپیک - این مصوبه، بودجه ۱۳۹۴ است.

آقای اسماعیلی - می‌دانم؛ این بند می‌گوید باید ۱۳۹۳ هم این کار را می‌کردند.

آقای رهپیک - سال ۱۳۹۳ تمام شده است دیگر.

آقای اسماعیلی - لاابد منابع حاصل در سال ۱۳۹۳ را به حساب خزانه‌داری نریخته‌اند. شاید درآمدهایی [در این سال بوده است که به حساب خزانه‌داری ریخته نشده است].
منشی جلسه - من فکر می‌کنم افزایش درآمد حاصل از قیمت برق و آب از ماه اسفند امسال بوده است.

آقای سوادکوهی - اینکه این بند سقف را معین نکرده است، ایرادی ندارد؟

آقای رهپیک - سقف چه چیزی را معین کند؟

آقای سوادکوهی - برای همین صد درصد (۱۰۰٪)، سقفی مشخص نشده است.

آقای رهپیک - گفته‌اند دیگر.

آقای مدرسی یزدی - نه، برای هزینه کردن آن مبالغ، ردیفی تعیین نشده است.

آقای سوادکوهی - بله، برای هزینه کردن آن مبالغ، ردیفی ذکر نکرده است.

آقای رهپیک - هزینه‌ی آن مبالغ، همین هزینه‌هایی است که الان این تبصره ذکر کرده است دیگر.

آقای مدرسی یزدی - نه، اینکه دولت چگونه این درآمدها را هزینه کند را نگفته است.

آقای اسماعیلی - منظورتان منابع حاصل از هدفمندی است؟

آقای رهپیک - هدفمندی همین است دیگر؛ منابع حاصل از هدفمندی، مربوط به همین بندها است دیگر. تبصره (۲۱) مربوط به مصارف [منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها است].

آقای سوادکوهی - چه مقدار از آن را می‌توانند هزینه کنند؟

آقای رهپیک - این تبصره این هزینه‌ها را ذکر کرده است دیگر. الآن همه‌ی این بندهایی که در این تبصره آمده است، مربوط به همین موضوع است. این ده هزار (۱۰,۰۰۰)، بیست هزارهائی (۲۰,۰۰۰) که گفته است از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی تأمین می‌شود. این تبصره، مربوط به اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها است دیگر. هر سال این مسائل همین‌طور در بودجه می‌آید.

«**ه-** دولت مکلف است از فروردین‌ماه سال ۱۳۹۴ طبق ماده (۵) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها^(۱) اقدام کند.

و- دولت مکلف است نسبت به برقراری و پرداخت مستمری به رزمندگان معسر دارای حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه به طریقی اقدام نماید که مستمری ماهیانه آنها کمتر از هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) حداقل دستمزد سال ۱۳۹۴ نباشد. منابع مورد نیاز از محل جزء (۳) بند (ب) این تبصره تأمین می‌شود.

نحوه اجرای این بند توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه و در آیین‌نامه اجرایی این تبصره درج می‌شود.

ز- دولت موظف است یارانه خانوارهای پر درآمد را قطع کند.» در اینجا باید برای تعیین «خانوارهای پردرآمد»، ضابطه بدهند.

آقای شب‌زنده‌دار - نتوانستند ضابطه‌ای ارائه بدهند.

آقای ابراهیمیان - نه، این بند اشکال دارد؛ اشکال قانون اساسی دارد. همان‌طور که آوردن اصل پرداخت یارانه‌ی نقدی به مبلغ سیصد و نود هزار میلیارد (۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بودجه هم اشکال دارد.

آقای رهپیک - نه، این که در قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، به این نحو تقسیم شده است.

۱. ماده (۵) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی: «ماده ۵- دولت موظف است یارانه آرد و نان را به میزانی که در لایحه بودجه سالیانه مشخص می‌شود با روش‌های مناسب در اختیار مصرف‌کنندگان متقاضی قرار دهد.

تبصره- سرانه یارانه نان روستاییان و شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت و اقشار آسیب‌پذیر در سایر شهرها به تشخیص دولت حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بیشتر از متوسط یارانه سرانه خواهد بود.»

آقای ابراهیمیان - نه، در هنگام تصویب قانون هدفمند کردن یارانه‌ها هنوز معلوم نشده بود که این پرداخت نقدی یارانه‌ها با مصالح اقتصادی و اجتماعی کشور مخالف است، اما الآن معلوم شده است و همه طیف‌های سیاسی می‌گویند که این پرداخت نقدی یارانه‌ها، خلاف مصالح و رشد توسعه‌ی اقتصادی کشور است.

آقای رهپیک - نه.

آقای مدرسی یزدی - چه کسی چنین چیزی را گفته است؟

آقای ابراهیمیان - حاج آقا، همه‌ی احزاب چه چپ و چه راست این را می‌گویند.

آقای مدرسی یزدی - اصل هدفمندی یارانه‌ها به نفع کشور است.

آقای ابراهیمیان - بله، هدفمند کردن یارانه‌ها به نفع کشور است، نه حذف یارانه‌ها. الآن همه قبول دارند که این قسمت هدفمندی که توزیع پول نقدی به صورت مساوی به همه است، اشکال دارد.

آقای مدرسی یزدی - بله، توزیع یارانه به صورت مساوی به همه درست نیست، اما اینجا دارد می‌گوید یارانه‌ی درآمدارها را حذف کنند.

آقای ابراهیمیان - خب برای تشخیص خانوارهای پردرآمد، معیاری نداده است. تازه، قبلاً هم نتوانستند از محل درآمدهای حاصل از هدفمندی یارانه‌ها، آن میزان درآمدی که برای پرداخت نقدی یارانه‌ها تعیین کرده بودند را به دست بیاورند. با این حال، الآن مبلغ آن را به سیصد و نود هزار میلیارد (۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال افزایش داده‌اند.

آقای علیزاده - خب بیایند و دهک‌ها را معلوم کنند. ما باید به مجلس بگوییم که منظورتان از «خانوارهای پردرآمد» چیست.

آقای رهپیک - باید خانوارهای پردرآمد را تعریف کنند.

آقای ابراهیمیان - حاج آقا، هیچ کدام از مجلس و دولت، مسئولیت این کار [= تعیین خانوارهای مشمول دریافت یارانه‌ی نقدی] را قبول نمی‌کنند.

آقای مدرسی یزدی - این کار را نمی‌کنند، به خاطر اینکه نمی‌خواهند.

آقای ابراهیمیان - خب ما که می‌توانیم ایراد بگیریم. راه قانون اساسی هم دارد.

آقای رهپیک - باید خانوارهای پردرآمد را تعریف کنند. این عبارت ابهام دارد. باید برای این موضوع، ضابطه بدهند.

آقای علیزاده - الآن کجا این «خانوارهای پردرآمد» تعریف شده است؟ ما باید بیایم و

بگوییم که شما باید تعریف خانوارهای پردرآمد را معلوم کنید.

آقای رهپیک - بله دیگر.

آقای ابراهیمیان - باید ضابطه‌ی خانوارهای پردرآمد در قانون بیاید.

آقای مدرسی یزدی - این موضوع، ابهام دارد.

آقای رهپیک - بله.

آقای علیزاده - «خانوارهای پردرآمد» ابهام دارد؛ مشخص کنید منظور، چه کسانی

هستند. آقایانی که به این ایراد رأی می‌دهند، رأی بدهند.

آقای ابراهیمیان - به علاوه، این اختصاص سیصد و نود هزار میلیارد

سال‌های قبل نشان داده است که این میزان پرداخت نقدی، بیش از درآمد حاصل از

هدفمندی یارانه‌ها است.

آقای رهپیک - فعلاً [پرداخت نقدی یارانه‌ها] قانون دارد و این موضوع هم در قانون

بودجه آمده است.

آقای علیزاده - حالا ما که در شورای نگهبان دستمان باز نیست که بگوییم این مقدار

تخصیص داده‌شده اضافه است؛ لذا این موضوع را رها کنید.^(۱)

آقای رهپیک - «ح - آیین‌نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت سه ماه توسط سازمان

مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی،

نفت، نیرو، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، تعاون،

کار و رفاه اجتماعی و کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲۲ - کلیه احکام مندرج در این قانون، صرفاً مربوط به سال ۱۳۹۴ است.

تبصره‌های الحاقی

تبصره الحاقی ۱ - به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اجازه داده می‌شود به ازای

هر مورد ارائه پاسخ الکترونیک به استعلامات و اعلام وضعیت املاک از بانک

جامع اطلاعات املاک، علاوه بر تعرفه مصوب دریافتی، در مناطق شهری مبلغ

۱. بند (۱۳) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۱۳ - در بند (ز) تبصره

(۲۱)، منظور از «خانواده‌های پر درآمد» روشن نیست؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.»

سیصد هزار (۳۰۰,۰۰۰) ریال و در مناطق غیرشهری مبلغ یکصد هزار (۱۰۰,۰۰۰) ریال اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. مبلغ هشتصد و سی میلیارد و دوست میلیون (۸۳۰,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۴۱-۵۳۰۰۰۰ متناسب با وصولی به منظور اجرای طرح حدنگار (کاداستر) جامع کشور به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اختصاص می‌یابد.

تبصره الحاقی ۲- به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور اجازه داده می‌شود که بخشی از آموزش‌های غیر رسمی خود را از طریق ارائه آموزش‌های پیامکی و مجازی با مشارکت بخش غیردولتی ارائه و سهم خود از درآمد حاصل را وصول و به ردیف درآمدی ۱۴۰۱۰۳ واریز کند. مبلغ سی و شش میلیارد (۳۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۴۲-۵۳۰۰۰۰ متناسب با وصولی در اختیار سازمان مذکور قرار می‌گیرد.

تبصره الحاقی ۳- دولت موظف است از داروهای دامی آماده مصرف و واکنش‌های طیور مشابه تولید داخل، معادل پنج درصد (۵٪) و غیرمشابه معادل دو درصد (۲٪) ارزش فروش محصولات وارداتی اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. مبلغ یکصد و هفتاد و پنج میلیارد (۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۴۳-۵۳۰۰۰۰ متناسب با وصولی به منظور تأمین هزینه‌های مورد نیاز پایش باقیمانده‌های دارو، سموم و مواد زیست‌شناختی (بیولوژیکی) در فرآورده‌های خام دامی و نمونه‌برداری و آزمایش و خرید امکانات و تجهیزات نمونه‌برداری و آزمایش خارجی و آزمایشگاهی دارو و مواد زیست‌شناختی در قالب مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، شصت درصد (۶۰٪) به سازمان دامپزشکی کشور و چهل درصد (۴۰٪) به مؤسسه تحقیقات و سرم‌سازی رازی اختصاص می‌یابد.

تبصره الحاقی ۴- حذف شد.

تبصره الحاقی ۵- حذف شد.

تبصره الحاقی ۶- حذف شد.

تبصره الحاقی ۷- شرکت‌های دولتی سودده (به استثنای شرکت ملی نفت) و

بانک‌های دولتی موظفند به ترتیب یک درصد (۱٪) و دو درصد (۲٪) از هزینه‌های خود را که در پیوست شماره (۳) این قانون آمده با تأکید بر هزینه‌های اداری و عمومی صرفه‌جویی کنند. ...»

آقای مدرسی یزدی - شرکت ملی نفت [به جهت عدم تصویب اساسنامه‌ی آن، ایراد دارد].
آقای رهپیک - بله، باید به جای آن، «شرکت تابعه ذی‌ربط وزارت نفت» می‌گفت.^(۱)
 «... درآمد حاصله از پنجاه درصد (۵۰٪) سود ویژه و یک‌دوازدهم مالیات ماهانه شرکت‌ها و بانک‌های مزبور به مبلغ هفده هزار میلیارد (۱۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال پس از واریز به خزانه متناسب با وصولی از محل ردیف‌های ۱۴۹-۵۳۰۰۰۰۰ در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد تا در امور مربوط به پرداخت مطالبات فرهنگیان هزینه شود.»

تبصره الحاقی ۸- حذف شد.

تبصره الحاقی ۹- حذف شد.

تبصره الحاقی ۱۰- مبلغ یک میلیارد و دویست میلیون (۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار یا معادل ریالی آن از صندوق توسعه ملی جهت تقویت بنیه دفاعی در اختیار نیروهای مسلح قرار می‌گیرد.»

آقای هاشمی شاهرودی - این تبصره، خلاف سیاست‌های کلی مقام رهبری است.^(۲)

آقای رهپیک - بله، این تبصره، خلاف آن سیاست‌ها است؛ منتها می‌گویند که آقای لاریجانی [= رئیس مجلس شورای اسلامی] رفته است و از مقام معظم رهبری اذن گرفته است.

آقای علیزاده - همین موضوع را [از دفتر مقام معظم رهبری] بپرسند. این دو مورد

۱. بند (۱۴) نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «۱۴- در تبصره الحاقی (۷)، در خصوص عنوان «شرکت ملی نفت»، همان ابهام معموله در نظرات قبلی این شورا را دارد. پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.»

۲. بند (۲۲-۲) سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، ابلاغی ۱۳۸۷/۱۰/۲۱ مقام معظم رهبری: «۲۲-۲- ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه‌گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی.»

[= اذن رهبری در مورد بند الحاقی (۱) به تبصره (۵)^(۱) و تبصره الحاقی (۱۰)] را یادداشت کنید تا بپرسند.

آقای رهپیک - «تبصره الحاقی ۱۱- حذف شد.

تبصره الحاقی ۱۲- دولت مکلف است از محل اعتبارات بنیاد شهید و امور ایثارگران به جانبازان و آزادگان غیر حالت اشتغال معسر فاقد درآمد که بر اساس قوانین نیروهای مسلح مشمول دریافت حقوق وظیفه نمی‌باشند تا زمانی که فاقد شغل و درآمد باشند، ماهانه کمک‌معیشت معادل حداقل حقوق کارکنان دولت پرداخت کند.»

آقای هاشمی شاهرودی - این تبصره، نه سقف دارد و نه ردیف دارد.

آقای رهپیک - گفته است که از محل اعتبارات بنیاد شهید پرداخت کند دیگر.

آقای مدرسی یزدی - معلوم است. ایرادی ندارد.

آقای علیزاده - اگر اینها از محل درآمد بنیاد شهید داده می‌شود، یعنی از خزانه باید بدهند؛ پس این باید یا سقف داشته باشد یا ردیف داشته باشد.

آقای رهپیک - اینکه درآمد نیست؛ این تبصره می‌گوید از محل بودجه‌ی اعتبارات بنیاد شهید این هزینه‌ها را هم پرداخت کنند.

«تبصره الحاقی ۱۳- زوج‌های مشمول دریافت وام ازدواج می‌توانند به جای دریافت وام به صورت نقدی، از تسهیلات فروش اقساطی استفاده کنند. تسهیلات مزبور توسط تولیدکنندگان و فروشندگان متقاضی که عرضه‌کننده کالاهای بادوام داخلی هستند، ارائه می‌شود و بانک‌ها صرفاً پرداخت اقساط را تقبل می‌نمایند. بانک‌ها و مؤسسات اعتباری موظفند با درخواست فروشنده پس از اخذ تضمین‌های لازم از زوجین، پرداخت اقساط را تقبل کنند.

خریدار موظف به پرداخت اقساط به بانک می‌باشد و بانک عامل، پرداخت اقساط را در سررسیدهای مذکور در قرارداد برای فروشنده (یا فروشندگان) تضمین

۱. بند الحاقی (۱) به تبصره (۵) لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی: «بند الحاقی ۱- به منظور آبرسانی به روستاها معادل ریالی مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار به صورت تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی در اختیار دولت قرار می‌گیرد تا در سال ۱۳۹۴ هزینه کند. این مبلغ طی هشت سال از محل عواید حاصل از اجرای این طرح‌ها به صندوق توسعه ملی بازپرداخت می‌شود.»

می‌کند. سقف تسهیلات فروش اقساطی که بانک‌ها به موجب این تبصره مکلف به تضمین پرداخت اقساط آن هستند در سال ۱۳۹۴ برای هر یک از زوجین یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال است.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. کارمزد بانک توسط شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود.»

آقای علیزاده - «تبصره الحاقی ۱۴ - حذف شد.

تبصره الحاقی ۱۵ - به دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری اجازه داده می‌شود یک درصد (۱٪) از اعتبارات خود به استثنای فصول (۱)، (۴) و (۶) را به سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران اختصاص دهند تا این سازمان بر اساس تفاهم‌نامه منعقد شده با دستگاه و سازمان‌های مذکور جهت فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی نسبت به تولید و پخش برنامه‌های آنها اقدام کند.»

آقای مدرسی یزدی - این تبصره‌ها در لایحه‌ی دولت بوده است؟

آقای رهیک - نه، همه‌ی این تبصره‌ها، تبصره‌های الحاقی مجلس است. نمی‌خواهید به این تبصره ایراد بگیریم؟ این تبصره گفته است که دستگاه‌های اجرایی یک درصد (۱٪) درآمد خود را به حساب صدا و سیما بریزند و صدا و سیما موظف است که اخبار دستگاه‌ها و حاکمیت را پخش کند.

آقای علیزاده - الان دستگاه‌ها باید یک درصد (۱٪) از درآمدشان را به حساب صدا و سیما بریزند تا [برای آنها برنامه تولید و پخش کند].

آقای مدرسی یزدی - خیلی خوب است دیگر.

آقای علیزاده - «تبصره الحاقی ۱۶ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان خصوصی‌سازی) اجازه داده می‌شود معادل سهام، سهم‌الشرکه، اموال، شرکت‌ها و حقوق بهره‌برداری از معادن مربوط به انتقال صندوق بازنشستگی فولاد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که بر اساس قوانین بودجه سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲

مورد توافق وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گرفته، ولی قرارداد واگذاری آن منعقد نگردیده است را در سال ۱۳۹۴ به آن صندوق انتقال دهد و یا تسویه نماید.

به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به اختصاص ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل جدول شماره (۱۸) این قانون به عنوان تنخواه به صندوق مذکور برای جبران عدم تحقق منابع این تبصره استفاده کند، به نحوی که حداکثر تا پایان سال ۱۳۹۴ تسویه شود.

تبصره الحاقی ۱۷- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است اعتبارات هزینه‌ای مراکز و مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی وابسته به دانشگاه‌ها و وزارتخانه‌هایی را که در این قانون دارای ردیف بودجه هستند صرفاً بر اساس پیشنهاد دانشگاه یا وزارتخانه ذی‌ربط در مقاطع سه‌ماهه متناسب با وصول درآمدها و در سقف اعتبارات مصوب اختصاص دهد.

تبصره الحاقی ۱۸- مبلغ دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها در اختیار ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند قرار می‌گیرد.»

آقای ره‌پیک - «تبصره الحاقی ۱۹- بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف است از محل اعتبارات خود، با تشخیص کمیسیون پزشکی بنیاد و یا مراجع قانونی حسب مورد به والدین و همسران شهدا که به دلیل کهولت سن و یا بیماری صعب‌العلاج نیاز به نگهداری دارند در صورتی که در میان خانواده، فرد یا افرادی از آنها نگهداری کنند، نسبت به پرداخت حق نگهداری به میزان سی درصد (۳۰٪) حداقل حقوق کارکنان دولت اقدام کند.» گفته است همه‌ی این هزینه‌ها از محل اعتبارات بنیاد شهید پرداخت شود!

«تبصره الحاقی ۲۰- به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی اجازه داده می‌شود بابت شماره‌گذاری خودروها اعم از نو شماره، نقل و انتقال و تعویض پلاک خودروهایی که ارزش آنها به قیمت رسمی و یا کارشناسی توسط مراجع ذی‌ربط بیش از پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال است را یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال و کمتر از پانصد

میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال را پانصد هزار (۵۰۰,۰۰۰) ریال، دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. معادل مبلغ واریزی از محل اعتبارات ردیف ۶۲-۵۳۰۰۰۰ در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد.»

آقای عزیزاده - «تبصره الحاقی ۲۱- دولت مجاز است در سال ۱۳۹۴ در صورت درخواست بانک‌های دولتی تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام را با حفظ کاربری پس از قیمت‌گذاری طرح‌ها با شرایط زیر به عنوان افزایش سرمایه به آنها واگذار کند:

۱- بانک متعهد می‌گردد اعتبار مورد نیاز برای تکمیل پروژه را از منابع خود تأمین و آن را طبق زمان‌بندی که در قرارداد درج می‌شود، به اتمام برساند.

۲- بانک موظف است پروژه مورد نظر را حداکثر طی مدت سه سال از زمان بهره‌برداری به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار کند.

۳- پس از واگذاری، طرح منظور، از پیوست قانون بودجه حذف می‌شود.

۴- آیین‌نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ظرف مدت یک ماه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.»

آقای مدرسی یزدی - این تبصره، خلاف سیاست‌های کلی [اصل (۴۴)] نیست؟

آقای رهپیک - چرا! این تبصره این شبهه را دارد. این قسمت آخر این تبصره که می‌گوید طرح‌های نیمه‌تمام را به بانک‌های دولتی بدهند و اجرا کنند، [شبهه‌ی مغایرت با سیاست‌ها را دارد]؛ چون سیاست‌های کلی می‌گوید تداوم فعالیت‌های اقتصادی توسط دولت اشکال دارد.^(۱)

۱. جزء (۱) بند (الف) سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ابلاغی ۱۳۸۴/۳/۱ مقام معظم رهبری: «۱- دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل (۴۴) را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل (۴۴) نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج‌ساله چهارم (سالانه حداقل (۲۰٪) کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند. با توجه به مسئولیت نظام در حُسن اداره کشور، تداوم و شروع فعالیت ضروری خارج از عناوین صدر اصل (۴۴) توسط دولت، بنا به پیشنهاد هیئت

آقای مدرسی یزدی - همهی این طرح‌ها را به بانک خصوصی می‌دادند. اصلاً چرا در این تبصره، این طرح‌ها را به بانک‌های خصوصی نداده‌اند؟! واقعاً این شبهه دارد.

آقای رهپیک - بله، شبهه‌ی مغایرت با سیاست‌های کلی [اصل (۴۴)] دارد؛ چون می‌گوید طرح‌های نیمه‌تمام را به بانک‌های دولتی بدهند.

آقای هاشمی شاهرودی - می‌خواهند طرح‌های نیمه‌تمام را تمام کنند دیگر؛ چون این طرح‌ها هم برای دولت است

آقای رهپیک - می‌دانم، ولی در آن سیاست‌ها گفته شده که شروع یا تداوم فعالیت اقتصادی دولت [خارج از موارد صدر اصل (۴۴)] جایز نیست.

آقای علیزاده - فعالیت اقتصادی توسط بانک هم اشکال دارد؟

آقای رهپیک - خب، این بانک‌ها، بانک دولتی هستند دیگر.

آقای هاشمی شاهرودی - خب، این طرح‌های نیمه‌تمام را که بالاخره دولت باید تمام کند.

آقای مدرسی یزدی - این تبصره اشکال دارد، مگر آن طرح‌هایی که [بر اساس سیاست‌های کلی اصل (۴۴)] قانون اساسی دولت مجاز بوده است که آنها را همچنان انجام دهد.

آقای رهپیک - بله، مگر اینکه بگویید حکم این تبصره، جیب به جیب است.^(۱)

→

وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی برای مدت معین مجاز است. اداره و تولید محصولات نظامی، انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی که جنبه محرمانه دارد، مشمول این حکم نیست.»

۱. نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۳۸۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۵۳۵/۸۶۹۲۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳، لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور مصوب جلسه مورخ دوازدهم اسفندماه یکهزار و سیصد و نود و سه مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که نظر این شورا به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱- در تبصره (۱)، الزام به حضور نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی در تصمیم‌گیری بر اساس ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه، مغایر اصل (۱۲۶) قانون اساسی شناخته شد. همچنین بین ماده (۳۰) قانون مذکور و ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، از جهت مرجع تخصیص اعتبارات تعارض وجود دارد.

۲- از آنجا که در موارد متعدد در این مصوبه از جمله بند (ک) تبصره (۲)، به قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور استناد شده است که هنوز مصوبه مرقوم به

←

→

تصویب نهایی نرسیده و اساساً اطلاق «قانون» به آن نمی‌شود، اشکال دارد. همچنین ماده (۱۵) این مصوبه نیز مورد ایراد این شورا قرار گرفته است؛ قبل از رفع اشکال مذکور، استناد به آن ایراد دارد.

به علاوه بند (ن) این تبصره، از این حیث که روشن نیست آیا از فرآورده‌های نفتی صادراتی، سهم صندوق توسعه ملی اخذ می‌گردد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد. مضافاً بر این، از آنجا که بند (س) و بند الحاقی (۷) این تبصره، ماهیت بودجه‌ای ندارند، مغایر اصل (۵۲) قانون اساسی شناخته شدند.

صدر بند (ع) این تبصره نیز با توجه به اینکه تصرف در اموال دیگران بدون اجازه آنان شرعاً جایز نیست، اشکال دارد؛ لذا لازم است که در فرآورده‌های نفتی کشف شده تا زمان تعیین تکلیف آن، تصرف نشود و چنانچه نگهداری آن مشکل باشد، پس از فروش، وجه آن در حساب خاصی نگهداری تا در فرض برائت متهم یا متهمان به آنها باز گردانده شود. همچنین این قسمت از بند مرقوم، مغایر اصول (۳۶) و (۴۷) قانون اساسی شناخته شد.

۳- نظر به اینکه جزء (۲) بند (د) سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصارف وجوه حاصله را مشخص نموده است، لذا اطلاق بند (ج) تبصره (۳)، مغایر بند مذکور و بالتبیینه مغایر بند یک اصل (۱۱۰) قانون اساسی شناخته شد.

همچنین بند (ل) این تبصره، از حیث فقدان ردیف و مشخص نبودن سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد.

به علاوه فراز دوم بند (ف) این تبصره، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی می‌باشد. مضافاً بر این، در فراز الحاقی به بند (ص) این تبصره، عبارت «سایر روش‌های تأمین مالی» از این جهت که مشخص نیست آیا شامل موارد غیر مشروع هم می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

بند الحاقی (۲) به تبصره (۳)، مغایر اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی است.

۴- در بند (ک) تبصره (۶)، منظور از «اوراق تنزیل بدهی» روشن نیست و باید تعریف شود تا اظهار نظر ممکن گردد.

۵- در بند (ه) تبصره (۷)، معادل فارسی واژه «تکنولوژی» ذکر گردد، و آلاً مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

۶- جزء (۶) بند (الف) تبصره (۱۰)، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد. همچنین در جزء الحاقی یک به این بند، واژه «استراتژی» حذف گردد، و آلاً مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

۷- در بند (ح) تبصره (۱۱)، از آنجا که در خصوص ذیل آن، ردیف و سقف تعیین نشده است، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد.

←

→

۸- جزء الحاقی به بند (الف) و همچنین بندهای (ج)، (ز) و (ح) تبصره (۱۳)، از حیث مشخص نبودن ردیف و سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شدند.

۹- بند الحاقی یک به تبصره (۱۴)، از جهت عدم تعیین ردیف و سقف، مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی شناخته شد.

۱۰- در بند (ج) تبصره (۱۵)، ردیف و سقف ذکر گردد، و آلاً مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی است.

۱۱- در بند (الف) تبصره (۱۶)، ردیف یا سقف مشخص شود، و آلاً مغایر اصل (۵۳) قانون اساسی می‌باشد. همچنین در بند (هـ) این تبصره، واگذاری تصویب آیین‌نامه نسبت به امور قضایی به هیئت وزیران اشکال دارد و مغایر بند (۴) اصل (۱۵۶) و نیز اصل (۱۵۷) قانون اساسی است.

۱۲- در بند الحاقی به تبصره (۱۹)، معادل فارسی واژه «اپراتور» ذکر گردد، و آلاً مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی می‌باشد. همچنین از آنجا که طبق اصل (۱۵)، خط رسمی نیز باید فارسی باشد، به کارگیری واژگان لاتین در متن قانون نظیر (sms) مغایر این اصل می‌باشد؛ لذا باید در خصوص این مورد و سایر موارد اصلاح صورت گیرد.

۱۳- در بند (ز) تبصره (۲۱)، منظور از «خانواده‌های پردرآمد» روشن نیست؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

۱۴- در تبصره الحاقی (۷)، در خصوص عنوان «شرکت ملی نفت»، همان ابهام معموله در نظرات قبلی این شورا را دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

۱۵- همان‌طور که هر ساله به استحضار عالی رسید، در بودجه کل کشور مواردی که فاقد ماهیت بودجه‌ای است، منظور می‌گردد که همواره از طرف این شورا مورد اشکال قرار گرفته است. اگرچه با تصویب قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مقداری از این اشکالات رفع گردیده، اما به لحاظ طرح بودن مصوبه مرقوم، کل اشکال مربوطه مرتفع نشده است؛ شایسته است دولت و مجلس محترم ترتیبی اتخاذ نمایند تا موارد مذکور به صورت لایحه قانونی مورد بررسی و تصویب قرار گیرند.

تذکرات:

۱- در بند الحاقی (۷) به تبصره (۲)، بعد از عبارت «تأمین دانش فنی» واژه «تبدیل» اضافه شود.

۲- در بند (ج) تبصره (۳)، عبارت «پرداخت ردّ دیون» نیازمند اصلاح عبارتی است.

۳- در بند الحاقی (۲) به تبصره (۳)، واژه «مستضعفان» به «مستضعفین» اصلاح شود.

۴- در بند (هـ) تبصره (۱۶)، عبارت «تودیع ودیعه» به «تودیع وثیقه» اصلاح گردد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مد ظله العالی

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۹۲/۸/۸)

«یکی از چیزهایی که شاید بنده قبلاً هم عرض کرده‌ام... انتشاره‌اکرات شوراست. این خیلی چیز خوبی است... فرض
بفرمایید در قانون مجازات ماده چندم این قانون، ممکن است دو نظر مخالف یا سه نظر مخالف وجود داشته باشد. خیلی خوب
است که در انتشاره‌اکرات، این نظرات مخالف ذکر شود... یعنی این می‌شود یک مستندی، این یک سبانه‌ای است.
این سوابق مهم است. اینکه مثلاً شورای نگهبان بتواند در سال هزار و چهارصد و فلان بگوید که این حکم و این بنا مثلاً در نگاه سال
پیش در شورای نگهبان بحث شد و این حرف‌ها گفته شد و این نظر از بحث‌ها در آمد، خود این یک مستند و یک پشتوانه تقویت
علمی است برای آرای شورا. بنابراین انتشاره‌اکرات هم به نظر من خیلی خوب است.»

پژوهشکده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قمرنی،

کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵

تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵

info@shora-rc.ir

www.shora-rc.ir